Incipit liber ysidori hyspalien
sis epi de summo bono.

Summum bonū ds est. ds i
mutabilis est. et omnino corrūpi nō pt.
Creatura vero bonū. sz non summū est qđ mutabilis: et
dū sit quđ eam bonū. non tamē
esse potest. et summū. Quod ē dei
immortalitas nulli eius cōmuta
bilitas. Ilam et angeli et animę
immortales sunt: sz immutabiles
nō sūt. Ideoqz solus ds dicitur
immortalis: qđ solus incommuta
bilis. Ilam anima moritur: dū
discernđo deū de bono inmalū
mutat. Sic et ē mutatus angel⁹
dū deserto deo ē lapsus. Qđ ma
teriā habet vndē existat. mu
tabile est: qz de nō fōmā ad for
mā tūlit. Qđ vero nō habet
materiā immutabile est. sicut
ds magz ē. Ideoqz ar substantia
aliter sūt ista īcō. et īcorrupcio.
immortalitas. īmutabilitas.
vū et merito cūcte pceponūt ere
aturę. Opus nō aliud apud
deū mutari. nō variari eū qđ
per varia tempa diuersa pre
capit: sz inmanens idem īmuta
bilis et eternus. quod cuncz tempi
ora ruūt ē ab ipsa eternitate in
cis manūt dispensatoque ordi
nem vsu nro aliud dū puta
re. aliud pulchritudinē eius:
atqz aliud magnitudinē ipi⁹
sicut aliud ē homo. aliud pul
chritudo eius. qđ de sistente pul
critudiē homo manet. ille per
hor qđra intelligit dū corpore
um ee arcōt: dum pulchitudo et
magnitudo dei ipe de⁹ sit. Ideo
de⁹ dicit simpler. siue nō aliud
tendo qđ habz. seu qđ nō aliud
ē ipe. et aliud qđ in ipō ē. In or
dinate dicit seu oferre vicys ea
q̄ ordinate īdeo sūt. ut pote sim
plicitas q̄ aliqđ dicit pstitutiua:
et nō z in deo. alpud dū b summa
simplicitas ē: unde habet regulā
et cetera exstimanda sunt. Qđ
de⁹ omnia īpleat et cōtineat.

Non ideo celū et terrā de⁹
implet ut stringat eū:
sz ut ipa potius stringant ab

co. ſſlect ꝓcipalitatiu implet om
nia: ⁊ cū sit idem vn⁹ vbiq; totꝰ ⁊ totꝰ. ſſlon ita putādus ⁊ cē in
omnibꝫ dr̄s: ut vna q̄q; res pro
magnitudine portionis suę ca
piat cū. ꝛ maior maiꝰ. ⁊ minu
ma minꝰ. dū sit potꝰ ipe totus
sive omnia ī ipo. ¶ Omnipotēcie
diuine maiestas. cūcta potesta
tis sue īmensitate ꝯcludit. ⁊ cui
a deūdi potentiā ei⁹ q̄s q̄ū vi
am poterit īvenire. qa ille oīa
ꝛ amplectit. ⁊ ſtrugit. ¶ Iuncta
cū ītrā diuinū iudicij omnipotē
tiā ꝯmanent: sive que ītrinsē
da sūt ut salua sint. sive q̄ ap
tenda sūt ut pcant. ſſullatenꝰ
ergo posse effugē dū quę pā.
¶ Qui. ij. nō habz placatū: ne
quaq̄ū cuadit iratū. ī mensitas diuine magnitudinis
ulda ⁊ ut intelligam⁹ cū intra
oīa. ⁊ non in clusum. ⁊ extra oīa
⁊ non ex clusum. ¶ Et ideo ītrio
rē. ut omnia ꝯcludat. ideo extr
riorē ut in ꝯscripte magnitudinis sive īmensitate. omnia
ꝯcludat. ¶ Per id q̄ q̄d exterior
ē ostenditur cē creator: pid ꝰ
q̄d ꝯtior gubernare omnia de
monstrat. ¶ Et ne ea q̄ creata
sūt sive deo esse nt: dr̄s intra
oīa ⁊. ¶ Ne rū ne extra dū esse
dr̄s exterior ē: ut omnia cōcludā
t ab eo. ¶ De ymaginatione aliqu
facta dicat ꝓfecto. ¶ Deus aut
qui nō ⁊ factus quomō ⁊ ꝓfect⁹
⁊ hūt sermonē de ostendit nō hu
manā opinio sicut ⁊ rel=qua
ꝺba posuit: quatinꝰ id q̄d in
effabile ⁊ intelligi dici possit.
q̄ū de deo michi dignē humanꝰ
sermo dicat. ¶ Dū localis ñ sit dꝰ
localit tū in suis ambulat sīc
dū de loco in locū ꝓdicat ab ecc
clesiam dr̄s q̄ ne loco moueꝝ ñ
tpe. ī seruis tū suis ⁊ tpe ⁊ lo
cō moueꝝ: quoq; ab ecclē
localiter ꝓdicat. ¶ Dum de eo
uer sc̄dm q̄ntitatē. ⁊ sc̄dm qua
litatē. ⁊ sc̄dm situm. ⁊ sc̄dm
habitū. aut motū aliq̄d dig
ne dicat. ¶ est tamē ei quodā
modo latitudo caritatis: qua
nos et ab errore colligit. ⁊ co
iungit ī veritate. ⁊ ei longi
tudo qua nos longanimiter
malos portat. donec emēda
tos patrie future restituat.
mz ei ⁊ latitudo p quā omnē

sensum siue scientiae in meditatione ex-
superat: in ecclesiastico profundum quo
dam pnādos in terius uir equi
tate disponens pondinat. Quod in
potest de angelica natura ostendi qui
Quum de deo tot mirabilia humana
loquens scriptura ple
rūq dicat esse deum non qui visi
bile ostendit: sz vbiq esse presentem
significat per id quod dicit esse
deus uel quo magnitudine diuini
tatis eius nullus possit sensus
attingere. etiā nec angelicus
quidem sensus ad paritatem ange
licā humana post resurrectionē
in natura pfecta fiendā: et ad con
templandū deum in dei essentia cōsur
gat. videre tñ essentiā eius ple
ne nō valet. quā tñ in ipā pfectio
angelica intellectū attingit sine re
bus aplm qui ait. pax dei q exu
perat omnē sensum. ut sub
audias eius angelorum. Sola enim
trinitas sibi integre nota est.
et humanitas a xpo suscepta. sz
trinitas intrinsece psona. in
telligibiliter quodā mirabili modo
de essentia sua sciri potest: sz iudicia
eius a nullo penitus sciunt. de
secreta uidina nō posse sensu
penetrari. vel angelico vel hu
mano. et ideo ex occulta. sz iusta
sunt. tantūdem venerari ex op
et tacere: non discutere aut in
quirere secundum aplm qui ait. Quis
enim cognouit sensum dñi? aut
quis consiliarius eius fuit? Du
rum est lapidem dñi nō cognoscere.

Sepe ad mea corporea creato
ris magnitudinem creatu
rarum corporea magnitudo ponitur: ut magna considerem?
ex paruis et ex minus visibilibus ad in
visibilia exstruendā: atq ex pul
chritudine factor effector opus
agnoscat. sz tamen paritate
similitudinis ex quadam sub diui
et creata specie boni. Sicut ars
in artifice retorquet laudem: ita
rerum creator per creaturā suā
laudat. et quidem sit ex melliore
ex ipā operis condictione de nouis
tratur. Ex pulchritudine enim suscepte
creature. pulchritudinem suam que
non enim scribi nequit: facit deus in
telligi. ut ipsis vestigiis reuer
tatur homo ad deum quibus auersus
est: ut qui per amorem pulchritudinis
creature. ac creatoris formam se
ab stulit. rursum per creature de

cor̄ ad creatoris pulchritudinē
reuerat̄. Quibz dā gradibz in
telligencie p creaturam pgre
dit̄ homo ad intelligendum
deū creatorē. i. ab insensibilibz
surgens ad sensibilia. a sensibi
libz surgens ad rationabilia: a
rationabilibz surgens ad creā
torem. Intelligibilia p̄se collau
dent deū. irrationabilia. z in
sensibilia non p̄se. sz p nos. deū
ea considerantes de iuū laudā
mus. Ideo ideo dicit̄ lauda
re ipā: q̄ eaq̄ laudem eam p
tulerit causa. Dixerūt antiqui
q̄ medulla ossis sit q̄ sen
sum non habeat in deū. Hinc
z illud q̄ de silice duro scintil
la exeat. et si ignis in saxo:
vbi sentit. vbi se vita non
sentit. Ad nr̄o usu deus zelare
dicit̄ vel dolere.

Nr̄o usu ds zelare dicit̄:
vel dolere. Hoc em motuū
apd̄ deū p̄turbatio nulla ē: a
pud quē tranquillitas z sūma
ration z p̄pituanda mentis
sententia. ut credam⁹ posse deo
furoris uel mutationis accidere
p̄turbationē sz ipam eqtatem
uultus ne reos puniat iracundia sz
lectio nominauit. qm̄ qd̄ indi
gnatis ē equū furor z in digna
ad panentis. Ita ergo intelli
gere opus z. et alias passiones
q̄s de affectione humana diuina
scriptura ad deū: ut z nr̄ se in
mutabilis sit credendus. z tñ
p causar effectibz ut facilius
intelligat nr̄ locutionis z mu
tabilitatis genere appellet. Tam
clemens deus humane cōsulit
infirmitati. ut qa sicut eū est
non possum⁹ agnoscere nr̄e lo
cutionis more se ipm nobis in
sinuet. Unde z membrorum nostro
rū qualitatē habere scribit
z passionū indignia. dia de se vo
luit quatenus ad sua p̄ua nos
traheret. z deū descendit nobis
surgere cum⁹ ei. Multis modis
ds ad significandū se hominib⁹
de inferioribz rebz species tra
hit ad se. quē reuera nr̄ p̄sam
sub stantiā in visibilē ē z in cor
poreū status. Pleriq; de corpo
ribz ad deū simūt̄ q̄litatū species:
q̄ tñ in deo ñ sūt. quia ipa na
tura in corpore z i circūscrip
tus. sz pro efficientis causarū

seuisq

rerū ⁊ in ipso species sta-
bunt· in qꝝ omnia videt di-
ca t oculus· ⁊ pter qđ audit
omnia· dicat auris· ꝓ eo au-
ē qđ auert nꝛ ambulat· ꝓ eo
qđ er spectat stat· Sic ⁊ in ceteris
hꝛ similibꝫ ab humanis
morib⁹ traluit similitudo ad deū
ciant est oblim sens ⁊ memo
rās· Hinc ꝫ qđ ⁊ pulsa dicit·
iurauit dūs ex ertatiuū pau
mā suā· nō qđ deus habeat a
mās· ꝫ hoc nr̄o narrat affec
er t alibi simili figura ⁊ omis
stabes intelligitur· Sicut in
ūs ꝑsilibꝫ significationibꝫ figu
r· q ulꝫ ad nrām passionū seu
erus ⁊ mutabilitas ēe secundū esse
cognoscat· Sicut ⁊ xp̄c agnus ī
natura ꝫ ꝓ mansuetudine· et
leo ꝓ fortitudine nō ꝓ natu
ra· et serpens ꝓ morte ⁊ sapiā·
non ꝓ natura scribit· Sic ⁊ in ꝓ
phetis plaustri· portantis frūi
species dicit ad deū· Et licet
omnia ideo ꝓfigurā xp̄c· q̄a hoc
mihi ad ꝓfectatē sub stan
ce eius· Non secūm essentiā· ꝫ
secūm similitudinē species du
cunt ad deū· nec ꝓ sub stantie

ꝓfectate ꝫ ꝓ efficacius causat·
Deū ⁊ credit deū nūquā visibilē
hominib⁹ apparuisse· nisi assūpte
creature specie· Fallunt qui
dā sculptor dū legit ad ymaginē
dei factū esse hominē· arbitrā
tes dūm corpoream dū nō caro qđ
ē corpus· ꝫ aiā qđ ꝫ spūs dei ymagi
nē habeat· Non ergo esse corpus
formā in deo· q̄a hominem ad
ymaginē suā fecit· q̄a mentē
nō carnē ad similitudinē suā
creauit· Cognita igit quale cor
pus habeat veritas· ⁊ dū non
in veneris hoc ꝫ deus· Facies di
m scripturis sīs nō caro ꝫ dūm
na cognitio intelligit ea ratione
qua ꝓfectē aspectā equlꝫ cog
noscitur· Hoc enim in oratione
dicit dō· ostende nobis faciem
tuā· ar si dicat· da nobis cog
nitionē tuā· Os dei vnigenitꝰ
eius est· Nam sicut vobis ꝑ
linguā fiunt sepe dictum illa
et illa lingua· ita ⁊ ꝓ deo vbo
os ponit· qꝝ mos est vt vba ore
formentur· Et si volueris grece
loquentis illud demonstrare q̄
is q effingat· ꝓ đ qđ effingat nomi
nat· Idcirco os ꝓ vbo ponis· sic

lingua pro ꝺbis: sicut manu
plicteris. Vestigia ꝺi sunt qbꝫ
nuꝫ deus pspectuꝫ agnoscit.
ad pfectū vero omne reperit
ꝺū in futuro facit ad faciē
quibꝫ ex electis pfruabit. ut
ip'aꝫ spem ꝛ implent. cui⁹
nuꝫ vestigia ꝛplencē conat.
et hoc ꝫ qđ videri pspectuꝫ de⁹
dicit. Sic ⁊ cetera. Qđ in cōmu
tabilis semp pseus habz ꝫ pteri
Omnia tua tū ꝫ futurum
præcedit diuina ctuitas:
nec ideo pteritū pseus futur
ue aliqđ credit: ꝫ omnia pse
sa in eo ducit. qꝫ ctuitate sua
cuncta ꝛplectit. Alioquī mutta
bilis ꝫ de⁹ credendus: si ei sue
cessiones tpoꝝ assciabant. Si
semp aliqua esset cū deo tpa:
nō esꝫ tempus ꝫ ctuitas. ꝙ mu
tarent tpa ꝫ starent. Presens
pteritū. ⁊ futurū: nuꝫ in e habe
nō. Verbi causa dicam⁹ pseu
ta teneo quōdē pteritō tenui:
p futuro tenebo. Dimittere tate
vero dicet. ⁊ tenebit tenet
dicit. ꝫ nec ipoꝝ angelor de
cessio accessione ꝫ tempoꝝ sta
duas cē in creaturis res quibꝫ

[tenuit]

mallimus tempoꝝ nō va
lere: angelus saluet pter
qđ in immutabili nō hereꝫ
creature siue materie illi in
formi. pulchū ex ea omnia ista
q̄ tempalia ia voluntate forma
rent. nec ipi vnqꝫ valebat tem
pus. Tempus ꝫ non ad eas
creaturas que sup celos sunt
ꝫ ad eas q̄ sub celo sunt pue
re. Simul. n. angelus accedunt
tempa ⁊ succedunt: ꝫ nobis
qui sub celo vsamur mhoꝝ i Qđ
simo mūdo. nulla fuerit aū pncip
Nulla ante principiū mūdi
fuisse tempa: qa dū sit
ipm tempus creatura. In pn
cipio tū mundi factū ee ꝫ creen
dū. Ideo ꝫ principiū dicitur: qđ
ex ipo orsus rex omnia ex
dū. Nulla spūalia corporalia
habent tempa: qa aute abse
dunt pene qui veniant. ideoq
in rebꝫ nullus status ē tempo
ꝙ celeri creature motu mu
tuꝫ. Sicut annū vnū tempo
ꝫ: ⁊ vnus annus vnū tempo
ꝫ ⁊ vnus mensis vnū tempoꝫ
nec dies. ⁊ hora. ꝙ dū licet om
nia talia accedūt sius ⁊ decedūt

quodo vnū dicendū z qđ nō simul
z dr̄z sit p̄teritū futurū vel tē
pus sicut p̄sens q̄rendū ē z li z:
fare opus z qualit̄ aut vz. Rz
ad vtrūq; qđ nuncta z futura z p̄
terita z p̄senta: i aīmo sunt po
nus requirenda. Tria ista p̄te
rita. p̄senta z futura. in aīmo
tū i venit p̄terita reminiscendo:
p̄senta attendendo. futura exper
tando. Hpermus igit̄ ad vtrumq;
nas. i tuemur p̄senta: recolimus
transeuntia. Hec nō ita intro
fit. qn simul omnia ad sunt. De
Mundus ex rebz vi mundo.
sibilibz fit tamē in vestigia
libz z stat. Homo aut̄ ex rebz
stat z positus. alter i loco
positū nō creatus z mūdus. Ra
no mūdi de vno z siderandū est
nomē. sta sicut homo p̄ motu
siones ac status ad finē vergit
ta z mūd⁹ phor qđ dissimilē tpe
ti fiat. ep vnūq; hominē ex rebz
resecare videt. in de vtrūq; minuit
frustra dicit p̄terita retro tem
pa deo vacante nouis p̄mūdo
faciendo orta fuisse cogitatione
qui in suo manseret etno z silio
hui⁹ mūdi z structo: i tempus
ante p̄incipiū fuerit.
Tempus vō a substitutione creā
ture. non creatura capit a tempe.
Quid aut. Quid faciebat dō
ante qui celū faceret. Cur nouā vo
luntas in deo ut mūdū conderet
orta z. Rz nouā ideo voluntas ex
orta nō z: ep z in re si mūdus nō
erat: in etna ti mutatione z silio
tempe erat. Dicit quidā ep sub
to voluit volunt dr̄ facē mūdū.
qđ antea nō fecit: voluptate dei
i mutare arbitrātes. q aliqn
volunt. qđ aliqn nō volunt. Quib⁹
respondendū est. Voluntas dei
dr̄z. ep non ipē aliud z: aliud
voluntas eius. filior z illi velle qđ
esse. z qđ ipē z vnūq; etnū z i cōm
mutabile z. filior z g̃ voluntas est.
Materies ex qua formatus ē
mūdus. origine nō tempe res
alc factas p̄cessit. ut sonus tan
tū. Dor: cū sonus transit. qa sua
natas tamdiu ad sonū vocis
non p̄tinet sonus ad suauitatē:
ac filior vtrūq; simul sunt. Rz
ille ad quē p̄tinet tanto pōr ē
ūz sonus. Materia ex qua celū
terra; formata z. ideo informis
vocata z. ep nondū ex ea forma

ta creant q̄ formari restabant
Dcz ipa materies ex nichilo
facta erat · illud z aliqd fieri
posse: aliud fieri necesse esse · fie
ri necesse est qđ dei naturis in
seruit: fieri autē posse z qđ dei
ex tra cursum inditum natu
rar creator ut faceret qñ volu
it reseruauit · Non ex hoc subsis
tā habere credende sunt tenebre
dicat q̄a dñs p̄phaum · ego dñs formās
lucē · t creans tenebras: z q̄a an
gelica natura q̄ nō z p̄uaricata
lux dicit · alia que p̄uaricata
t tenebraz noīe nuncupat:
vnde t in psalmo lux a tenebris
diuidit · Z quia t hos t illos
dei creauit ideo dicit · formans
lucē t creans tenebras · Deinde
tamē bonos angelos ut tm̄ cre
ans · z t formans: malos ut cre
ans tm̄ ut formans · Hoc t de ho
mīb; bonis malis q̄ accipiēdm̄
z · Post ad numeratā celi ter
req; creaturā · ideo noīat in ge
nesi spūs scs · ut q̄a sup ferri cū
dia oportebat: ne autē noīarent
q̄z creator spūs scs sup ferri
dicerēt · Nō t aplus in dicat:
dū supemunentē vtā caritatis
demōstrat · Ideo sup ferri aqus
spūs dicit scs · ex donū dei in quo
sub sistentes requiescim9: atq;
pregrudo nos sup ferr nobis ·
Omnia q̄z natura sub pondere
mutr · Ignis autē t olei merito
supiora semp expetunt: q̄ per
ipōr figurā sup ferri vniuerse
creature spūs scs probatur · Dies
por facto angelu sunt: quor mu
tabilitatē in sinuandā · non dies
pm9 · z dies dictus z vnus · Et q
circo ipe repetit semp in ex se
cutione creature: q̄ dies hor
z natura angelor qñ creatura
ipam contemplabat · quodā m̄
vespa sebat · Non autē p̄ma
nendo in eius creature contu
itu · z laudē ei ad dñm referens:
cam; melio in diuina ratione
despiciens · Ultimo mane fiebat
Si v̄ p̄manerent negligto crea
tore in creature aspectu: nam
q̄ vespa · z nox vtiq; fieret · Qñ
se creatura melio in deo qñ in
se ipa nouerit ipa sua cognitio
ne maior · ideo z dies dicit cogni
tio v̄ sua in se ipa ad despectio
nē cognitionis illius · z ideo q̄a
longe inferior z vespa noīatur

ideoꝝ post vesperam mane fiebat
q̃ dum sua in se cognitione s̃ sa
tis facere ñ agnosceret· ut se ple
nꝰ nosse potuisset ad dñm se ce
lebrat creatura· ut semel⁹ ag
nosendo dies fieret· ſ Non sic quẽ
admodũ nos tũ sitorie dicim⁹ fi
at aliq̃d: sic deꝰ dixit fiat relũ nu
mquam· ſ Illud enim sempiterne i vm
o vbo dictũ ꝛ· ſ Si tũ sitorie dictũ
ideo fiat· erat vtiq̃ creatura
aliqua vnde ñ talis fieret vox·
ꝛ q̃ aut quis diceret fiat· nulla
erat creatura: ipm fiat q̃d
dictũ ꝛ ieterne tate vbi non in
uas sono enũciatũ ꝛ· ſ Non spe
cies adeo visa — ſ Species laudata
ꝛ creatura: q̃ aut quis fieret per
fecte ab illoꝝ visa· ꝛ dñs nos sin
gula videntes laudam⁹· tãq̃ ut
ipe videat laudetq̃ p nos, sicut
illud· ſ Non ecclis vos q̃ loqun
mini· sed spus pris vri· p nde sic
ipe p nos locutꝰ· ita videt· ꝛ lau
dat p nos· ꝛ ꝛ p se phemiꝰ ac
sempiterne videt· p nos ꝝ tẽpa
lit· ꝛ inde vniuersalit creã
turã· in principio valde bonã
vocauit· singulariter ꝝ tantũ bo
nã· q̃ ꝛ membra corpis cũ sint
singula bona· mali⁹ tũ bonũ
faciunt· dum singula omnia
valde bonũ corpus efficiunt·
Deoꝰ clementer omnia i pul
chro ꝛ apto ordinat· ꝛ pulchrũ
ꝛ q̃d p se ipm ꝛ pulchre ut homo
ex anima ꝛ membris omnibꝰ
constans· ſ Aptum ꝝ est· ut
vestimẽtũ vt victũ· ideoꝝ ho
mini dia pulchra· ad se· q̃ ꝛ
non vestimento ꝛ victu ꝛ hõ
necessaria· ꝛ ista hominꝰ· ſ Ideo
aute illa apta q̃ nõ s̃ sic hõ:
pulchra aut ñ ad se ꝛ ad aliud
idoꝝ hominꝰ· accomodata nõ
sibi met necessaria· Hoc ꝛ de
ceteris elementoꝝ naturis di
cendũ cuncta q̃ sunt ꝛ facta sunt:
mira valde sunt· ꝛ ordinatissime
perfecerunt· ſ Ideoꝝ sic dñs
seruare opa: ut semp ea co
gites in mensa· ꝛ sciat deꝰ omnia
valde bona· ſ Nichil g̃ natura
malũ q̃ ꝛ ipa q̃ in creaturis
videnꝰ esse penalia· si bñ vsi
tur nõ nõ nocent· ſ Ita g̃ pen
sanda ꝛ creatura ex mro vsu
non bona· ꝛ sua nata valde ꝛ

Malũ ñ malum ¶ bona
ad diabolo non ꝛ creatũ

ſ̄ in venīt· ℭ ideo multi ꝫ ma
li: q̄ ſunc deo factū ꝫ multi· de⁹
aut̄ malū nō fecit: ñ q̄ alicui
bi aut aliq̄ creat malum· ꝓ̄ de
ficeret diabolus malus· ſ̄ q̄a ꝫ
vicioſ dñi eſſ̄ angelus bon⁹ ſup
biendo effect⁹ ꝫ malus· ⁊ ideo rect
te dicit̄ ab eo i venīt malū·
¶ nulla ē creatura mali· q̄ na
tura oīs· aut īmutabilis
ut de⁹ aut īmutabilis vt̄ cre
atura· ꝫ· ¶ malū ꝑ ideo natā nul
la ꝫ· q̄ attendendo i bonā natu
rā efficit cam vicioſam· ¶ Quod
dñi diſcedit natura manet· et
malū q̄d̄ īcreat nulq̄n ē· ℭ ꝛ
eo q̄d̄ vicioſ nocet nature· ag
noſcit̄ vicioſ natura ñ ee: quia
nichil q̄d̄ naturale ꝫ nocet· ¶ dñi
natura bona dampnat̄ ꝓpter
voluntatē malā· ipſa mala vo
luntas teſtis ꝫ nature bone· q̄
i tñi teſtant̄ eam ee bonā: ut il
lam de⁹ pro malo nō relinquat
impunitā· ℭ credit̄ ab hereticis me
te adeo· vicia a diabolo fuiſſe
creata: nec ⁊ ab ꝗbus dñe na
ture bona ⁊ mala putant̄· ſ̄
vicia natura nō ſunt· ℭ dum
ve a diabolo ſint: nō tñ creata
ſunt· ¶ Qñ ob cauſam ꝑ miſerit
de⁹ mali ordi ſtatū· ñ uit ꝛ con
trarius malus bone nature ꝛ
cor⁹ cmmoueret· ¶ Modus iſte eā
m vbis ee ꝛpitur· ¶ Qui modus
autrheta dicit̄ q̄d̄ latine ꝛpo
ſitū vel ꝛtra poſitū noīat̄· ⁊ fit
pulchra eloquio· q̄n mor ꝛtra
ria proſperis ꝑ ferunt̄· ma in
rebꝫ punctū ꝫ malū· ut nate ho
nū ad ꝛpationē ꝛ tolleret mali·
Si radas ſup malū hois· puam
rem temes; ſ̄ totus corpis in
geris fedītatē· ima ⁊ vniuerſe
creature ſi uel minimā poſſe
nē malū eſſe ꝛperis· creatu
ra ſpecialit̄ in ſuria ſatis·
¶ mota mala ꝑ pām ꝓmi hois
ꝓpensa ſunt nimiſtata· i omnes
ſium gen⁹ humanū· ꝓmde
q̄ſq̄ vicit̄ mala parūt
nobis ſeminū origine· parūt
culpa· ¶ Mala dimit̄ multa in
creaturis puersi· ut igne q̄
uent· ut ferrū ſa ocidit· ut fe
rā ꝛ moꝛt̄· ſ̄ ipam tri
ſam nō intendens homo· acci
dit illis q̄d̄ ꝛ debet poſſ⁹ im
putare cui⁹ ꝑ ꝛcō iſta effecta
ſūt noxia· q̄ illi omni ꝛ pa

fuerant ante pmiū subiecta.
Hō vias nouas sua natura nobis
malas sunt: ea q̄ nobis nocent.
Sicut lux dū sit bona infirmis
oculis noxia ē: ⁊ tūc oculoꝝ vitiū
ī causa ē. Sic ⁊ acta. Cum creatu
raꝝ stimulis ⁊ elementoꝝ adū
sitatibꝫ homo verberat. pmiū lī
gere pcuā: ut superbiens hō
ca que infra ipm sunt. pacatē
aduersa. Dū ⁊ in sapiā legit. p
dro. pugnabit cū eo orbis terra
rum insensatos. Merito ergo
creaturē hoc actū ē: ut naturā
sue pristina mutatē hominū in
aduersis. Dū ⁊ salomon. Creatu
ra q̄ ardescat ī nocentiū
aduersus iniustos ⁊ remorꝫ ad
hibitacudū ignis. q̄ in dro. dicit.
Sol erit carō subiecta animē:
ut vina rationem. si animꝰ nō
ꝫ subdita. Cui autē rōi
subiungat nobis: omnia q̄ sub
nobis sunt. si nos subiectū ei a
quo nobis alia subiecta sunt.
Nam q̄ videmus ee subiecta ei. q̄
dro subiectus nō ꝫ. ille penas
subiacere. qui suā voluntā
nō subiugat. Ambro. ait. que
subiecta cōsternat. De nomini

Angelorꝫ nobis angelorū.
Ame officiꝫ ī natura sua
secūm naturā spūs nūcupant.
Qui cū de celis ad ad nūciandū
dū hoībus mittit: ex ipa ānī
tatione angelus nominat. Na
tura ꝫ spūs sunt. Cui autē angli
nocant: qui mittunt. Natura
angelorꝫ mutabilis ꝫ: qa ī est
illis mutabilitas ī natura. ⁊
fiant cos in corruptos caritas
sempiterna. Hoc ā nāli ee ī
immutabiles angelos. Na si na
tura immutabiles essent. vtiq;
diabolus non tradit. Mutabilitatē utiq; nāe suffragat
sibi. templano creatoris.
Iste ⁊ quatus ꝫ apostata an
gelus: dū fortitudinē suā nō
adꝫ ꝫ a se voluit cultoꝝ ri.
Dū omnē creaturā angelicā
sunt dū dictū ꝫ fiat lux. Deinde
cū dicit scriptura: pos dūꝫ cre
ata ē sapia. Lux cū dicit par
tu pando lucē eternē: sapiē
tia ꝗ dicit gentē in hereditādo
sapiē. Et dum sint mutabiles
natura. nō tamē sint cos sup
plano mutari diuina. Ante
omnē creaturā creata sunt

mūdi

angeli: ⁊ ante diuinā creationē
angelor diabolus dñus ⁊ sicut
scriptū ⁊ ipē ē in principiū viax
dei. Unde ⁊ ad ꝓparationē ange
lox archangelus appellatus est.
Unus ⁊ creatus ex tunc dñus
plationē: nō tempus q̄ntitate
ꝓmissionū habuisse inter ange
los diabolum: ex qua fiducia
credit ita ut sine repatione la
beret. Cui ꝓplationis excellen
tiā ꝑpha hys ūbis āmunicat.
Cēdri nō fuerūt alcores illo ī
paradiso dei: altiores non ad equa
uerūt sūmitatē illius. Omne
lignū paradisi non ē ad similitu
dinē ei: q̄n ꝑpationē fecit cū de
Distat dñico angeli a dñatione
hominis. Non cū ad dei similitu
dinē dñus ⁊ archangelus ꝙ
lapsus ⁊. Signaculū dei similitu
dinis appellatus ē: testante dño
p ezechielem. Tu signaculū si
militudinis plenus sapiā: pfectus
decore. ī delicijs paradisi dei fuisti.
Quīto cū sublimior ⁊ cū natura
tanto plenior ex tunc ad similitu
dinē diuine veritatis expressa
pius de celo credidisse diabolū
quā hominē cōderet. Sīā mox
ut factus ⁊ in superbiā erupit: et
ꝑ principatus de celo ⁊. Sīā iux̄ ve
ritatis testimoniū ab initio
mendax fuit. ⁊ in veritate non
stetit: ꝙ statim ut factus ⁊ cadit
fuit quidē in veritate dñus: sī
non stando ad ꝓfectum a veritate ⁊
lapsus. Duo superbie lapsu dū
deo primordē se obtulit ⁊ homo
cadit ⁊ diabolus. Et hō reuer
sus ad penitentiā deo se ꝓfe
rendē cē cognouit. diabolus ꝓ
prīū in hoc ū stetit quō se deo
equalē existimans cadit: in su
perbiā enim superbē deo se dat. sēm
apli dicta. q̄ aut de aut ꝓpō qui
aduersat ⁊ extollit sup̄ omne
quō dicat aut colit deus. Diabo
lus ideo iam nō potuit venia:
q̄ nō ꝓpunxit ad penitentiā.
Membra ꝙ eius sepe ypocrisim
de ꝑcauit quō tū ꝑ mala ⁊ sacrilega
ad ipsa non merent. Dicat
humana miseria quō ea causa
actus, prouocet deꝰ ꝑstare venia
dū in firmo ꝓpatit hominis: q̄
ipē homo trahit ex pte infirmi
re. in firmitatē peccandi. hor ⁊
actare nec qua ī culpa detinetur
alia. ī apostate angeli ideo ven

am nō habent qz carnalis fra
gilitat' nulla ī firmitate grauā
ti sunt ut peccarent. ¶ Homines
aūt post pcām suā idcirco reuer
tunt' ad uenīā ꝓpter qđ ex lutea
materia pondus traxerūt in
firmitatis. idcoqz pinfirma car
nis ordinone reditus patet hoī
ad salutē. sicut ꝑ psalmū dicat.
Spūs sanctꝰ figmentū nrm. ¶ Memen
to dne qđ terra sumꝰ. Et uerū
memorare in qt q̄ sit nuca sub
stantia. ¶ Postqm apostate ange
li ceciderunt: reliqui pseueran
tes cūctę beatitudinis solidatā stā
tā ꝑ post ꝺ creatonē impin
gno repetunt' fiat firmamētū
et uocauit firmamētū celū. ni
mis ostendens qđ ꝑ malos an
gelos ruinā. hi qui pmanserūt
firmitatē nacti sunt et hīc pse
uerantes ꝑ beatitudinē quā
minꝰ attrepant. ¶ Post diaboli de iectio
nē angelis suis collatā stabilitatis
pseuerantiā ꝑ beatitudinē quā
minꝰ attrepant. ¶ Nā oportet
aquosa quoꝺ malos inquinatas
sordes seruat ut lutum: qz uū ma
le corruit inde bonꝰ pficuit. ¶ Bo
nos angelos numerꝰ q̄ post ru
inā angelos malos ꝑ diuinum
er numero electos omnīū simple
bit. ¶ Numerꝰ soli deꝰ et cognos
cit angelos distantias potestā
tū et ꝑ gradūm dignitate
ministeria eisdem sunt distribu
ta. alios ꝑ alios ꝑ ferūt: tā sublimi
ne potestatis. quā cuā sequens
ordinis. Sub ministrant ꝑ alii
alios ꝑceptis: atqz obediunt
nullis. ¶ Unde ꝑ ꝑphetam zachā
riā angelū angelus mittit: et
hāiqz annūciare debeat ꝑcipit.
Nouē esse distinctones vel or
dines angelos sacre scriptu
re testantur. i. angeli. archan
geli. throni. dnationes. virtutes.
principatꝰ. potestates. cherū
bin et seraphin. ¶ Hos ordinū
numeros ezechiel ꝑphā describ
it sub totidē nōibus lapidū: cū
de principatu apostate angeli lo
queret. Omnis m lapis ꝑ
ciosus operimentū tuū: sardius
et topazius. et iaspis. crisolitꝰ.
et onix. et berillus. saphirus.
carbunculꝰ et smaragdus. Ex
numero lapidū ꝑ ordines
designati sunt angelos qđ a
postata angelus cū lapsum

ſñ in veſtimento ornamentu ſuu
ad finem habuit. Ideo quoq; ſpara
mentũ ſũ ſe clariorẽ cunctis aſper
xit. Feſtum in timuit & cor ſuũ
ad ſuperbiã eleuauit. Angelu in eo
ſemp gaudent: nõ in ſe. Quia lus e
nidẽ & diabolus. q; nõ que di. & q
ſua ſunt reſtituit. Nulla autẽ
maior miſeria quã nõ indeo & in
ſe velle quẽq; gloriari. Angelu
in verbo dei cognoſcũt oĩa aũq;
unt fiant. & q; aput homines ad
huc futa ſũt: angelu reuelau
te deo nouerũt. Declinato
res eoꝝ ſanctate amiſſa: nõ tñ
amiſerũt viuacẽ creature an
gelice ſenſum. Triplex. n. modo
pre ſcientie animice vigent:
idẽ ſubtilitate nate ex pcepta
tempoꝝ. reuelatione ſuperioꝝ
poteſtatuũ. Quotiens deꝰ q; ſq;
q; flagello huic mũdo uaſtatur
ad miniſteriũ vindicte apoſta
te angelu mittunt: qui tñc
diuina poteſtate coercent. ne
tñ nocent quitũ aiunt.
Dom autẽ angelu ad miniſte
riũ ſalutis humane deputatu
ſunt. ut eas ad miniſtrent
mundi. & regant oĩa miſſu
dei teſtante apl'o. Nõne oĩs ſ
ſt ſũt amministratoꝝ ſpũs in
miſteriũ miſſi pter eos q; here
ditatẽ capiunt ſalutis. Angelu
corpa in quibꝫ apparent de ſuꝫ
no facere ſimũt. ſolidãq; ſpeciẽ
ex celeſti elemento induũt: per
quã humanis obtutibꝫ manife
ſtus demonſtrent. Singule gen
tes ꝑpoſitos angelos habere
dunt. Qd oſtenditꝫ teſtimonio
angeli danieli loquentis. Ego
inquit veni ut nunciarẽ tibi
ſq; princeps regni perſarũ reſtite
rit. Et p alia. Nemo eſt qui me ad
iuuet in michael principe ve
ſtrẽ oĩs homines angelos ipẽ pro
bauit loquente duo ĩ eẽ vãgelio
ad mulierẽ amẽ dico vobis. q; angli
eoꝝ ſemp vident faciẽ patris mei
q; ſq; in celis. Unde & petrus ĩ actu
bꝫ apl'oꝝ: cũ pulſaret ianuã
dixerũt mutuis diſcipuli. Nõ eſt
petrus: ſed angelus eius. Sed
dñi angeli dicuntur & videre
tur petri apli dicti: in que
deliderant angli deſpicere. Ite
ſi eũ non dixerũt ſe videre: ſ
m iuxta ſententiã dñi angeli
eoꝝ ſemp vident faciẽ patris

angli

q̄ m celis ē. ℣ bñ vtriq; ē. ſſa
ñ veracit̄ credim⁹. qđ dñi angeli
et vidēt. ⁊ vidē dēsiderant: ut
effectu ⁊ habeāt. ⁊ habē festinat
⁊ amant ⁊ amare mūnt. ℣ hi
cū sic vidēre dēsiderāt: ut ef
fectu dēsiderij ñ p̄fruant dēsid
riū h̄ necessitatē habet: ne
cessitas ista penalis ꝫ. ⁊ ab bñs
angelis omnis pena longe ē.
ga nūq̄ simul pena ⁊ bñ inuen
iunt. ℣ Rursum si eos diu
mꝰ di visione sanari: sanctas
salūdinē habere solet. ⁊ sanꝰ il
los dei visionē q̄n ⁊ dēsiderant
salūdine non posse. ℣ qđ g ꝫ ñ
ut uno nō simul vtriq; credam⁹
qz ⁊ dēsiderant ⁊ sanant. ℣
℟ dēsiderant sine labore: et
sanant sine salūdio. ℣ Ne-n-sit ī
dēsiderio necessitas. dēsiderant
sanant. ⁊ nīm ne sit insanctate
salūdinē sanari dēsiderant. Di
cent g angeli facē patris p̄ sanc
tate. ℣ qz sanctas ista salūdi
nē sit: angli dēsiderant ī eo
pro spectare semp. ℣ Obiciq; ī scp
turis sās pro deo angelus po
nit. ī pat. ñ spc scis. ⁊ p̄m car
nacionis dispensacionē solus
filius intelligit. ℣ Ante dominice
ī carnacionis ad ventū dis cor
dia int̄ hoīes ⁊ angelos fiunt.
venens ait xp̄c pace m̄ se an
gelis ⁊ hoīb; fecit. ℣ ō quippe
nato. clamauerūt ī ter̄a pax
hoīb; bone voluntatis. ℣ Per
incarnacionē x̄ g nō solū deo
reconciliatus ꝫ homo: verū etiā
pax int̄ hoīes ⁊ angelos re
formatꝫ. ℣ Discordia g ait ad
ventū x̄ hominū ⁊ angelor
fuisse p̄ ipō marie agnoscit. qđ
salutati in vetero testamento
ab hoīb; angeli dēspiciunt
salutari ab eis. ℣ Qđ in nouo
testamento a iohāne tm̄ nō
solū reuerent. angelus suscī
pit. verū ꝫ ne faciat int̄dicit.
℣ Ob hoc g homo ī vetō testam̄
to dēspicit. nec re salutat ab
angelo: eo qđ homo ad hūc
nondū tūllisse in deū. ℣ Cui cp
t autē homo adeo. ⁊ reuerēn
ter salutat ab angelo. ℣ Iam
⁊ mariā angelus gabriel le
git salutasse ⁊ iohānē angē
lum salutauit. ab eodem ange
lo dicit. ℣ Vide ne feceris cōserui
cū tuus sum: ⁊ frīm tuor.

per qđ agnoscit̃ p̄ carnacionem dñicam pacē hoīb; z angelis reddita. De homine.

finis

Omnia sub celo p̄t̄ hominē facta sunt: homo aūt p̄ter se ipm̄. unde omnia p figurā ad eius similitudinē recepit. Communia hominū omnia naturalia esse cū omnib; rebus q̄ sunt z in hoīe dia̅ inueniuntur cū omniū rerū naturā subsistere. In vniuersitate creature homo magna q̄dā portio est. Tanto q̄ sit ceteris gradu excellencior. q̄nto diuinitati tua manet vicinior. Q̄ntū ceteris creaturis p̄stet homo dignitate ostendit. ex ipa reuelacione discit creatoris. dum omnia dixit d̄s et facta sunt: creare vō hominē quasdā etiam subsilij deliberacione voluit dicens. faciamus hominē ad ymaginē z similitudinē nr̄am. Quia si bona sunt p̄tumaliter odit: culpe quoda̅ immerito ira natura sumpsit. Sicut d̄s hominē p̄scivit peccaturū. ita z p̄scivit quia iterū deus p suā gr̄am reparet. qui suo arbitrio de pace potuisset. Originaliter adam z eius creati sunt: specialiter vō posteā mulier. de latere viri formata est. Pariter gr̄a conditi sunt: virtutes omnes. non pariter tempus vnitate. Vir ad ymaginē dei factus z. mulier ad ymaginē z formata z. vñ z illi legi nature sub certa est. Item vir p̄ter semetip̄m factus z. mulier ob adiutoriū viri creata z. homo p̄t̄ peccatū tuū tradimus z dyabolo qui audiuit tra es z in tram ibis. Tunc cū dicit z diabolo: tram manducabis. vñ z ppha ait. serpentes puluis p̄ans eius. Serpens cū diabolus pulus ip̄y. z ip̄i sunt cibus diaboli. qz prāua voluntate ad ima collabunt. recte adbñ agendū. aī labore surgim? Ad hō ita est si delectacio flagitiū p̄uor hominū non p̄ualuisset. quia adbñ vincendum tuū velle sufficeret z sine difficultate statim actu obtemperet. diuitio z pugna ut sit in hoīe aīa. pena peccati z est p̄mo hoīe in omnes eius filios p̄pagata: ut qui

volunt̃ai

noluit ñi dō cē vnitus·cēt ī se
mcipō diuisibs: ⁊ qui impatie
dnō noluit cē subiectus·fieret
ꝫ mcipī rebellis atq; ↄtrarius·
dñi nec sub iugat' ꝫ si pius deo
ī fuerit sub iugatus: sibiq; ser
uiet nolens·qui dō noluit volēs
Quā varie p diuersa humanū
genus defluxit: dñi se ab vna
stabili sempq; manēte diuinita
te sollicitate subtraxit·Iam
dū op' q̄libz appetit: q̄ ī ibi re
quiem mentis inuenit·Ez dñi ei
non sufficiat·mutata intentione
ad alias·atq; alias se se actiones
transferat·Et dum p diuersa re
quiem solidā q̄rit ī ea vent ī
labore miser ⁊ varietate vanit
⁊ vanit' a requie manet·Quā
vis cadē mutabilitas ñ sit hoīm
ꝺcreata·ez pro merito pme pue
rsionis illu actrisserit: iā ta
mē natālis sua z·q̄a originaliter
a primo homine sicut ⁊ mors in
omīs hoīes transiit· anima·
Vita corpis aīa: vita aīe
dr̄·Et sicut mortuū cor
pus z sine aīa·ita aīa mortua
est sine dō·Anima hoīs nō z hō
is corpus q̄ cr humo finū est: id
tm̄ homo z·In habitando autē
ī corpe anima·cr ipa participa
tione carnis hoīs nom̄ accē
pit: sicut ⁊ aplus in terioꝛe hō
minē dicit animā nō carnē ↄdi
tā cē ad dī ymaginē·Male g̊ a
quibzdā creditū anima hoīs esse
corporea: q̄ pro ip̄o ad dī ymagi
nē facta z·ut si nō immutabilis
ut dr̄ cēt·tm̄ in corporea ut dr̄
cr isteret·Sicut angelus ita ⁊ aīe
habent cūm minū finē mutabi
litatē q̄dā in rebus temporalibs sē
quedā ꝑpetua: quedā vero sem
piterna·Temporalia sē q̄libz ma
ortus·⁊ obitus·ꝑpetua q̄bz ortus
non finis: sempiterna quibz ñ
ortus ñ terminus·Anima non
cē partē diuine substantie vel
natē·ñ cē cam pius qua corpus
uiuificat: ez tuīc cam creari·q̄n
⁊ corpus creat' cui ad missa vi
dr̄·Philosophoꝝ sententie di
uit esse aiam·pulsq; nascat'
ī corpe: q̄d verū esse nullus ap̄o
bat' in diuis·sā vtrū antea
fuisset' ñ ip̄i nouim': ñ q̄s ho
minē dicat habem'·Sō z g̊ q
rendū: q̄d querendo magis z
irridendū·Gentiles ⁊ hereti

de anima disputare quam. & quom de illa aliqd recte sentire possimus. & auctore ad cui⁹ ymaginē facta & ī nouerit. Et ideo multo errore digna dixerit. Mutabilis & aiam nō locali. & tēporali⁹ suis affectionib⁹: corpus aūt & locō & tpe mutabile. qz & tpe mutat & uariat locū. qđ & ad corpus mutatio loci. hoc & ad animū mutabilitas cogitationū. Que uarietas male omonionis tuę mentem in hesit: qū ab etno⁹ contemplatione primus homo recedens ī illo stare noluit a quo male recessit: & ultra dampnatione ī obstans p̄ceptū inptus uarietate defluxit. Multum er sua natā pollicet splendorē aiā. & fuscat omixtione carnis. & q retinet in dulcedine. & ei⁹ ut⁹ ad peccandū ī firmitatem. Salomone dicente. Corpus qđ corrūpit aggrauat aiam: & deprimit terrena mēs habundantia sensum multa cogitantē.

Qđ corpe ī mentis mente dis

Non ūtq tamus sentiam⁹ te. ī sensu corpis: & ratione mentis er ceteris⁹ aialibz

ceteris. Pro rebz corpeis utendis sensit sensus carnis: nō spūalibz capiendis. Illecti aūt hoīes usu corporeaz rerū nichil putant aliud ee p̄ter qđ qū carnis sensu ac cipiūt. Sicut pcellunt sibi corpei sensus diuersitate locoz: ita sibimet & inuicem sentiendi p̄cellunt. Nam p̄dā ditor & odoratus sapore: & positione loci. & sentiendi longinquitate. Sic aures odoratui: longius cū audim⁹ qū odoram⁹? Sic oculi auribz: longi⁹ cū videm⁹ qū audim⁹? Animus aūt & loco & merito his omnib⁹ sensibz supponit. Intuetu capitis alitus. qđ illi corpalit ī attingunt: ille in tellectualit. Nec & simplex & cellit oculoz sensus cetis sensibz: quāquitē que ad alios p̄tinent sensus unde diuinū uelut cū digitū? vide quom sonat. vide quom sapit. sic cetra. Quę admodū oculus. ita & animus cetera videt: sese nō intuet. Illinc cū rerū species. cogitues. & imagines p̄cipiat. de se aūt tanta ignorantia in ficit. ut ī his omnibz nichil cetero⁹ intuet. Ne

mo q̄ mirar̄is sp̄cr̄ū alitudi
nē ⁊ maris, p̄fundit̄atē· anim
u ab yssum intra ⁊ mirar̄e
si potes· ſ multa cogitantes sine
sensu carnis· ⁊ sine ymaginib⁹
viūs animo tū cernentes in tu
cū: memoriaq̄ mentr̄ sibi cas
surgentr̄ tenem⁹· ſ multa q̄z in
telligi· m⁹ sensu: quę lingua
r̄ plere non possum⁹· ſ in nob⁹
os ē manentes ope· ū esse m
norios cogitacione· sp̄ motū
quē gerunt mentr̄ non dū pos
sunt r̄ plere in ope: ar p̄ hoc
illis ętas ⁊ in bestiis non am
m⁹: admonū cū voluntatis ū
dū obt̄pat illis fragilitas cor
pis· ū a loco ope uolare possunt
sīc cogitacione mouent· ſ ex au
sa vocabuli sententia ⁊ cogitatio·
Cogendo· n· animū rerum sīc:
p̄ memorię ⁊ mendatū ⁊ dic
cogitatio· ſ cerū omniū thesau
rus memoria ⁊ ſ p̄a ⁊ n· custos
rebus ī ueniens: ipa cogitatis·
De qua ad liquidū difficile ⁊
aliquē disputare: sp̄ grandis
cū p̄plexitas ⁊ · ⁊ anim⁹ ipa ⁊
ymago a sensibz co[illegible]remo
ta· siue species similitudinē re

liquit ī memoria· similitudinē
autē ū p̄ ymagines sīc acta· ſ
sicut gaudiū sine ymagine re
minisci ū· Dum oblitionē me
moriam ū p̄ se ipa ad est· Qđ si
p̄ se ipam ad est: unq̄ oblui
scer̄ū· Cū mundē hoīs āmma
luūq̄ cē memoriā: nullū autē
ānmalī m rationali ītellān
i cē ī hoī nū· pōt ratio· Cetis
cū ī ipa qua utat̄ ⁊ sic̄ ratio
nis sue: sensus carnis ū intelli
gencia mentis est· Qđ diuini
tas ſ̄ initio ⁊ fine carcat·

Hilyer p̄ tra natiuitas ū
cepit esse· uer dr̄ūt· nec p̄
terita sit si desiit· ⁊ nec in p̄ fra si
ad hanc sit· si sit cetera· sit ⁊ p̄ fra:
ętern⁹ un ca uastitate ciuitas
⁊ p̄ferro habent· ſ utero ꝓgo
minor dicit̄ patre r̄ps· uidelic
uſ̄ humana assūpcionē: nō
uſ̄ diuinitatē· r̄ps ī forma
serui seruū: ⁊ in forma serui
non seruus· ſ in forma quippe
serui dñs seruus: ⁊ in forma
serui hominū dñs· ſ p̄r ī for
ma serui p̄ter ⁊ r̄p̄s nomis
er̄ excellencia dñs ⁊ hominū: q̄
⁊ si suscepit car nec ū nū er̄ er

nis lubidinosa ꝺtagione. ℣Iedi
atoꝛ ꝺi atq; hominū homo xp̃c
ihs̃: neq; qui al-ter in humanita
te. alter in ꝺitate z. ℣z in vtraq; na
tura idem unus z. ℣ler purus hō
dominus z. uer postea nerim vt
deus esz acceptit: ℣z ꝺo ubi ma
nente i ꝺmutabili essentia. q̃
illi cū p̃e & spū scō z coeterna. al
sumplit carnē p salute humā
na. in qua & in passibilis pati &
imortalis mori: & etinus ante
secula temporalis possit ostendi.
℣Iediatoꝛ ꝺei atq; hominū hō
xp̃c ihc: qui unus alius sit ex p̃e
alius ex uirgine. ℣ tamē alius
ex patre. alius ex ꝺgine. ℣z ip̃e
eternus ex patre. ip̃e temporalis
ex matre. ip̃e qui fecit. ip̃e qui
factus z. ip̃e ꝺe patre sine ma
tre. ip̃e ꝺnator⁹ templi. ip̃e cō
ditoꝛ templi. ip̃e autē auctoꝛ
operis. ip̃e opus auctoris: ma
nens unus ꝺutraq; & in vtraq; na
tura. ℣ naturaꝝ copulatione
ꝺfusus: ℣ naturaꝝ distinctione ge
minatus. ℣ deo deus nihoīe ve
nit: qꝛ p se ipm ab hoīb; cogni
ri non potuit. ℣z uñ nobis ꝺ
fulsit unde ꝺspectione p̃ulit
qꝛ in firmitate qua pro nobis
suscepit homo simbz ꝺspexit
ob hoc in firma & stulta mūdi
elegit: ut fortiora & sapientio
ra p̃ nō cognoscebat ꝺfunderet.
℣icut enim fortē i ualidus in
fans capē in p̃t. & a matre pus
cōtim in lactis sucū vtat: ut q̃
in cibo nō potuit in lactē p carnē: ita & nos
dñi essemus in firmi ad cōcupis
cendā vbi etnitatē. fān ē ipm
vbum caro. ut etnitas p carnē
fortiores qz effecta. ab hoīb; solidū
& vez deū cū patre sempiter
nū ꝺtemplando ut angli sanc
mur. ℣ma ꝺi ꝺna cē q̃ubz
nos reos esse ostendit: qui dū
iacet cum⁹ sub reatu culpe nul
los nos esse credebam⁹? ℣eniat
pater fecit vulnus. ꝺposuit se
medicinā: & de sua morte medi
cinā nobis aptauit: ut nō ēet
ostensoꝛ tm vulneris. ℣z et sa
natoꝛ. ℣mū ad ihm venit &
sicut & ip̃e ait. nō sum missus
nisi ad oues q̃ pierūt domꝰ
ihm. ℣d plm ihm p̃us venit: ℣
qꝛ non essent credituri ꝓpha
non tacuit ꝺcens. ℣mꝰ ad ly

on dicit ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi. Et ipse est evangelista de quo dicit. Ego vox clamantis in deserto. Et interrogatus respondet. Ego vox clamantis. Et quia ad gentes transiturus erat secundum illud. Iste servus meus suscipiam eum electus meus complacuit sibi anima mea. dedi spiritum meum super eum iudicium gentibus proferet. Qui videlicet primum liberandos nos ecclesie nesciret diabolus. sicut nec quod pro salute totius hominum christus adventurus esset. Quod ubi audivit. Et quia idem nos mortem redimeret ignorabat. Unde et eum oderat. Etenim si ille christus per mortem suam redimet humanum genus fallet eum. Et eum vincere non posset. Quod audiens diabolus pro salute humani generis christum venisse evangelii testimonio didicerunt. Quem ut vidit cognoscendo protinus dicens. Quid nobis et tibi fili dei. Venisti ante tempus perdere nos. Christe sicut peccatum quod penam digne non habet. Ita nec quod iustificationem in se non habet suscepit ut peccatum penam suam. Debitum abluere nullam meritum. ut ploraret diabolus quos reos tenebat. Dei unus interficeret. quem nil

peccati ad unlit. Ideoque quos iustificare nullit. Christus quos iustificare redemptione sua omnibus. Filius dei mortem dum qui nullam. Etenim eternam christe carnis mortalitate quam interimendam ille appetebat. abscondit divinitate. ut laqueum quem velud ante oculos prudens ne retineret de capula. Etenim si unigenitus christus non occideret. homo diabolo peccatorum ante non absolueret. Diabolus dum in christo carne humanitatis appetit quod patebat. quia homo divinitatis captus et quia latebat. Est in christo homo divinitas. Est autem secundum euangelium quod ex evangelio recepit. tenens et homo hanc de quo dicit apostolus. Sapientia christus dei. Et hunc hanc generis nostri et ab primo ad finem extremus scilicet apostolum in dum dei dicit. quia fuit hic. et primus hanc generationis. dicit qui fuit dei. Ideo dicis in fermi descendit. ut his qui ab eo non penam detinebant. viam aperiret redeundi ad celos. sedem testimonium plane apte dicentis. Posuisti profundum maris viam. ut

tūlerē liberari. Vīa quippe
xp̄i mortuōr̄ manus potuit:
qū infernū descendens. fīs
ter nō meos fuerunt mōl
trauit. Sī ortemp̄e resurrec
tūis xp̄i fratrū ut de corpe exi
ūnt mox ad celestē habitatiōs
nē ascendūt: qđ antiquis pa
tribus non dabat. Illā autē ad
ventū saluatoris q̄ qui sunc
pena supplicij. tū non in celo
sī in inferno recipiunt sūt aīe:
pro quibus ab saluatore dīs
in ferno descendit. Xp̄s in celū
ascendens discipl̄is quid de
me. si p̄sēs manifestatē sēm dī
qđ ait. cum ego vobiscū sum
usq; ad cōsummationē sēli. Sed
xp̄s ad dexteram patris. nō ut
dextram corporē habeat pat
ī dextra patris beatitudo. ī. fe
ut sinistra miseria. De spū scō.

Spūs sanc creator ē. sicut
pat̄ et fīl̄ testante ip̄a
Spūs dn̄i fecit me: et spīra
culū omnipotentis vivificauit
me. Spūs sanc patris et filij ē
spūs. Et unde unū sūt pat̄ et filio
qa unde habet pat̄ qđ nō ha
beat filius. Non enim res una
et duo. sed substantialis pater
simul ab eis procedē. et simul
esse: nisi unū fuerint a quib;
procedit. Spūm sanc pignus ac
cepit ecclia. ut pcū in uno ad
quē unū fierent credentes: per
quē pat̄ et filius unū essencia
liē sunt. ipō saluatore ad patrē
dicente ut sint unū sicut et nos
sumus. xp̄c non tm̄ a patre. sed
etiā ab spū scō se missum testa
t̄ ducunt ip̄a. Accipite ait nūc
et videte. Non a meipso me ab scō
dīs locutus sum: et cum ait
qđ fieret ibi etiā. et nūc dīs mi
sit me et spūs eius. Spūs sanc pec
qđ solatium sit: pacatus mun
dum pat̄. Sanu latine pacatis:
solacia dicit. Et recuera dū do
na sanctorū distribuit: nō
solationē aīe p̄bet. Credo equē
qđ magnā letitiā sentit: q aliqđ
reuelante spū discat. Domūs
spūs in mentibus ecclie singulā
tim diuidit: et in singulis sin
gula dona distribuit. Spūs
sanc omnē plenitudinē gratiar
habuit: de quo ita legitur: ple
nus gra et veritate. In xp̄o
omnis plenitudo gratie ē: nā sic

gulis electis singula tribuuntur
dona. In spū scō alius gra donor
sistit. Ipe. u. pro ut vult gram
donor largit. alijs datus ser
monē sapiencie. alijs scientie:
alijs fidē. atq; unicuiq; utute sā
spūs. diuisio grārū tribuitur. et ī
omnib; idem unus habet. Ipse
eni ī mi effabilia docet: q̄ proferr
re humanū sermo nō pt. ihū ad
ventū dñi tantū ꝓphe et paul
ceteriq; ꝓphe multa dona sc̄a spūs
meruerant: post ad ventū aūt
dñi spūs scūs cunctis ē credentib;
distributus. unde ꝓphā
nō loquit̄ diuersa. d̄r erit in no
uissimis diebz: effundā de spū
meo sup omnē carnē. Cunctis
eni tūc gentib; grā sc̄a spūs tra
dita ē: neq; in paruis ut ī ꝓphis
fuit. sed in omni credentiū multitu
dine spūs sc̄a gra manet. Illuq;
non dignus et ꝓbis dona sc̄a
spūs offerūt: sicut saulo data ē
phia et balaam. Dñe et multi ī
fine dicturi sūt dño. ūtutes in
noīe tuo fecim⁹ q̄bz dicturus
dñs: nescio vos. uñ sims. Xpi ad
ventū non tm plebis indoc sā
ꝓphetarum et pectaneū: sed
fuisse et in nationib; pleroscz
scōs uiros ꝓphie donū habentes
quibz p spūm scm xpc reuelabat
et a quibz ex spectabat eius ad
ventus. sicut iob. sicut balaam.
qui et uatiq; ꝓdicauerūt ad ven
tū. Conuersio gentiū ueū ꝓpho
latebat. sed in filio dei erat ut
fieret. et iā tūc a ꝓphis scīs occul
te p spūm scm ꝓdicabat ad ventū
xpi sicut dicit ꝓpha: cū appropin
quauerit anni cognoscetis: dñi
ad venerit tempus ostendēte.
Hūc igit reuelatū patet. q̄d tūc
carnalibz latebat spūalibz uero
notū erat. non dñi tm manifeste
dicebat eo q̄d tempus ostensi
onis nō esset. De patientia ecclesie
Omnia ē cerne pulchrius:
una quidē bñ uiuendo alc + hic
quit. altera p quā illic ex retri
butione gloriabit. Cerne ꝙ
xpm gemmę tribulationes ex
ornāt. i. sunt q̄s a pagānis pti
ut ī martyrib. sunt q̄s ab hę
reticis p ferr in duris carcerib;
nib;. Utrasq; ait p gram cru
cr lupat: partim sereno. par
tim nubilo. Sc̄a eccl̄ia catholi
ca sicut male uiuentes in se

patiencia tollerat: ita male credentes a se repellit. Hinc ecclia
dicta grecitatis atq; hereticor per
uersam simulatione sapiencia & pa
cienciam studet: si credatur eius
sapiencia cū temptat ydolis. cre
dere. pacia cū temptat gladys
fluit cū persecucionibz appetit:
nūc falsis asserc̄onibz lasciuit.
Causa pūtatis hereticē doctina
& propagata ecclie: nā aute a
simplicib; fide vigebat. Here
tici igit occasione purgati sc̄
doctores in fide. & p̄ alumen here
sium: ecclie migri crediderūt. Nam
tūc manifestat claris ydatis
assertio: qū patuerit ēlibz dis
sencio. Hinc ecclia ideo dicit ca
tholica: pro eo qđ vniūsaliter
p omnē sit mundum diffusa.
Nam hereticor ecclie in p̄tib; mū
di coartant: licet ī toto or
be diffusa crepauerit. Paulo
ante stante apl̄o. gr̄as in quit
ago deo meo pomnib; vobis.
qr fides vra annūciat in vniu
so mundo. Hereses aut in aliquo
angulo mundi. aut in una pro
uincia inuenīt vsari: ecclia
ū catholica sicut p totū mundū
extendit: ita & omniū gentiū socie
tate ostruit. Que sūt hereses nisi
quu relicta dei ecclia. p̄auitates ele
gerūt sotietates. De quibz dns dicit.
Duo mala fecit populus meus. me de
reliquerūt fontē aque vite: et ef
fodrūt sibi cysternas. cysternas
dissipatas. que ostendē nō valent
aquas. Causa hereseos ab qū rem
sit: idē ad credentiā nē fidei. vis
ū p qū sit ob securitas. diuinar
scripturar in qua caligantes here
tici. aliud qm se res habet intelli
gūt. nec ee possūt: qr hoc ipm qđ
existunt hereses iam non sunt.
Male cū sentiendo ee iam desierūt
ad melius cū tendūt. Hereticus cū in
genii studio mendacia sua disūt.
& labore vehemeti ne adiuuare
ecclie veniant decertant: de quib;
p prophetam dicit. Dominus
linguā suā loqui mendaciū. & ut
in iniq; agerent laborauerūt.
Dum vitiosum hereticus mutuo se la
cerent. qū alterutr se in p̄uas
sectas in diuidūt: sic tū in vite se
colligūt. ut dē ecclie pari errans
spū decertent. & qđ ab in vtili
sūt diuisi in adversitate ecclie simul
exhibēt vnitē: eisq; quib; pro eo

qđ'm aliq̃ valeant hĕses durũ
uidet̃ hoc respondendũ est. ſſ lõ
ico salutẽ ꝓponendi ſiũt morbi qꝫ
plerũq; ita corpus totũ genera
liter occupant: ut pariũ salutẽ lo
cũ relinquant. Hereticos ñ posse veiã
Non posse hĕticos ſeq̃ ñ pertinaz
ignorãcie ueniã ñ p̃cludiaz
catholicã: ſic ꝫ Aaron iob nõ ꝑ
placare dñm sibi potuerũt. niſi
pcis iob sacrificiũ ob tuli ſſ. Opa
bona que hĕticus fecerit ꝫ iuſtitias
eor non proderit eis. testante
dño ꝑ hieremiã. qđ obliuiſ es
mei: ecce ego ãnũciabo iuſtitiã
tuã. et opa tua non ꝓderũt tibi.
Hĕticus qñ vis legẽ ꝫ ꝓphetas ad
ducant. et eo tamẽ qđ catholicus ñ
fuit: nõ ꝫ deus in eor ducentib; ipõ
dño testante. Si steterint moyſes
ꝫ samuel coram me: non ꝫ aia mea
ad ꝓplm istũ. ecce eos abiiciã de
facie mea. ꝫ egrediant. Per moyſen
ꝫ samuel legẽ accipe ꝫ ꝓphetas: qđ
qñ vis hĕticus opẽ impleré con
tendant. ꝓpter errorẽ tamẽ im
pietatẽ a unitate dei proiectus
ꝫ auctor erroꝝ sequant. Dagan
nus ꝫ hĕticus illic qꝫ nunqñ
fuit cũ ꝓplo dei. iſte qꝫ recessit a
ꝓplo dei: uterq; recedentes a rpõ
ad diabolũ corpus ꝓiecerũt. Nam
ab ydolatria ad iudaiſmũ vel
hĕſim tuſciã. iuxta ꝓphetam de ma
lo ad malũ labuntur. et dñm nõ
cognouerũt: qꝫ de iudaicis erro
ribus in errorẽ alium tulerũt.
Cuius doctrinã quisq; sequẽs huius ꝫ filio
nũcupant: sicut ꝫ ꝓphetam ammo
reũ patrẽ ꝫ ethicam matrẽ ca
ſtrabi dñs dicit. nõ unuſq; nascen
dos immundos. Sic ꝫ in melioré par
tẽ filii dei nuncupant. qꝫ ꝑcepta
dei custodiũt: uñ ꝫ nos nõ nati ex
ſed ad opa bona clamam⁹ deus pat̃
noſt̃ qui es in celis. Non solũ
tñ natiuitate ſed imitatione filios
posse alicuius patris ſtatuit in
quẽm carnẽ filii abrahe qui
quidem secundũ operationẽ filii diaboli
nuncupant. qꝫ plures illi sunt
semẽ abrahe qui eius imitant̃ fidẽ
non qui ex eius genere nati ſunt carne.
De errore autem tractat̃ aliq̃
dã ꝫ nouũ ꝫ aliquã ſuũ ꝑpriũq; voca
lo excusat̃ nec errorẽ sequẽs. sicut
ecclie ꝓgnam in apocalipſi dicẽ.
habes illic tenentes doctrinã ba
laam ꝫ nicolaitarum. Doctrinã igit̃ ba
laam dicẽs hĕſim ꝓpter mutatio

nē non ꝑter ꝑsentiam corporalē

De philosophis gentiū

Philosophi gentiū non sicut oportet dēū quærentes in angelos inciderūt ꝓuaricatores: factusq; ꝫ mediator diabolus illis ad mortē: sicut nobis xp̄c ad vitam. Multi mūdi philosophi p̄dicantur dimensione temporū cursuq; syderū ac diuisione eloquentiæ: et tamē hoc non in adeo habuerūt volendo cū superbe ut alius aerē ꝫ emergentes profundū ut pisces mare: ꝫ ut pecora gradientes terram deseruerunt: veritatē tamē tota mente auctorē cognoscere nolluerūt. Quare non possūt animalia bruta interrogare? Ea nesciūt rationare. Ideo nō dissimiles gentiles homines animalibus qui talia ꝰsiderantes: et ꝓ ea amplius diligentes: obsq; ad cognitū cognitionē peruenerūt. Via xp̄c ꝫ. Hic q̄s in ea non gradit: non ē quo ꝰ veniat ad dēū. Philosophi autē mūdi vtiq; dēū cognouerūt: ꝫ q̄ displicant illis humilitas ꝑ in ꝰ vio tēnerūt ꝫ in via: ideo ꝫ euanescentes gl̄iam dei in imaginē mutauerunt: ꝫ retrorsum dicē vie relinquentes aufractus inciderūt errorū. Finis vniuscuiusq; esse q̄d appetat: scim vero esse id q̄d appetit apprehendat. Impfecta quippe sapia ꝫ quo tendas scire: et ne scire iter ꝓ q̄ impediat ire. Ad cui ꝑsit si q̄s famis tempe vbertatis regionē videat: viam p qm̄ ad illā pergat ignorat. Cui patriam quisq; querit: ꝫ viā pdidit: errando gradit non ꝓficiendo. Quisq; plus ambulat: tanto magis ab eo q̄d querit elongat. Qui viā regiā hoīs ē xp̄s deserit: si vide tur veritatē alongē videt: q̄ ꝓ viam ñ ꝫ quomodo ad eam ꝓ ueniat. Quod si gradiens ꝑ seruū leonē in curret: semetip sū redarguat. dū in diaboli fau cibꝫ inhęserit. De via ꝓ qm̄ itur

Ad xp̄m.

Ite via ꝓ qm̄ itur ad xp̄m. Ad xp̄m lex ꝫ. ꝓ ꝑ vadunt ad dēm hm qui vt ꝫ intelligit cantica scā ꝫ. almudo scripturar ꝫ quasi mōtes psalite sunt. ad q̄s dū quisq; ascendit psalite in defectus reflectionē in venisse se ꝫ gaudet. In scripturis scīs q̄ in montibus excelsis: ꝫ viri ꝓfecti habent sub

lumia intelligencie in quibz gres
sus ⁊ triplacionis qui ceru erigant
⁊ simplices qui bruta animalia ⁊ pcu
sit modicos intellectus ad qs hui
les ipi rebigant. Scriptura sacra
in fermis ⁊ sensu puulis. scdm hys
triam hijs videt in obis cui ex cel
lentioribz aut turis alcius tredit:
dū eis sua misteria panditat. ut pfi
ciscz manet omnibus ⁊ puulis
magis ⁊ pfectis. Scriptura sacra pa
ulis auscz lectoris intelligencias va
riat: sit mira q̄ ꝑ lō veteri ꝑ sin
gulor delectacione variū dabat sa
pore. Juxta sensum cui capacitatis
singulis sermo diuinus ingruit: et
dū sit diuersus omnis auscz intellec
tus mle tamē ꝑmanet ver. Deus in
libris suis quedā obscura. quedā
aptā reppuit: ut intellectus lecto
ris et studiū augeat. Nam si cuncta
patrent. statim intellecta vilescer
ent. Rursus si cuncta clausa exister
ent: confestim diffidencia gigne
rent. Ille g̃ de obscuris desperacio
fiat: ea que manifesta sunt sacia
ant. et ne de intellectis fastidiū
exoriat. ea que clausa sunt delideri
o crescant. Nam plerasc̄ quito
magis latant: tanto magis ex
cercuū ꝑbent. In scripturis sanctis sex
ea que futura sunt qui facta nō
tur: sicut illud. decem cū
mecū fel. ⁊ in sitim meā potauerūt
me aceto. Ex cur futura qui ꝑterita
scribunt. cum q̄ adhuc facienda sunt
in opere. cū facta sunt in diuina ꝑ
destinacione. Nobis igit tēpora
lit actidūt: que a cōditore omniū
sine tpe ꝓuident. Preterea multa
rerū futurarū gesta ꝑterita ꝑscri
bz misset rebz ut ita crederent illa
futura. que adhuc nōdū ista cernūtur
esse ꝓpleta. Plane cū suo ꝑ sensus
de futuris loquitur sicut in ꝑsona ihū
de exilio. et sicut in ꝑsona effraym de
lectus. Deo fis diuinis plerūq; ⁊
dicta ponūtur. nō eo q̄ in operacione
ma[illegible] dē. ⁊ dicunt operatur in
pecto [illegible] septi est: dixit ⁊ facta sunt.
mādauit ⁊ creata sunt. Nō in scrip
turis sacis una bis repent sentencia.
aut confirmacionis causa est aut mistē
rij: sic lex ⁊ grā. sinai manū ⁊ ꝑfec
cio. sicut bonū ⁊ melius. lex diui
na in tbz distinguit partibz. i. in
hystoria. in ꝑceptis ⁊ in ꝓphis.
Hystoria ⁊ in hijs que gesta sunt.
ꝑcepta in hijs q̄ missa sunt. ꝓphia
in hijs q̄ futura ꝓnunciata sunt

ler diuina tripliciter scrutanda ē modo
Primo vt hystorice. Secūdo vt tropologice. tertio vt mystice intelligat. Hystorice nāq; ut̄ q̄dāmodō rez gestay. tropologice ut̄ moralē scientiā: mystice ut̄ ta spūalem intelligentiam. Ergo sic hystorice oportet fidē tenere vt eam a tēporaliter debeam⁹ intpetari. a spūaliter intelligere. Tria a septē: dicē p̄cepta sunt. Et tria ad amorē dei pertinent. septē ad hoīes. Illa tria que ad deū ptinent. i vna tabula scripta fuerūt: reliqua septē in secūda. In prima tabula tñ manifestat hoc primū q̄ obligat hoīem deū tuū. in secūda honora patrē tuū a matrē. Hinc ē q̄d salvator scribe i terra gaudet aut: q̄d pceptū ē primū in lege. Audi israēl dñs deus tuus. deus vnus ē. hoc primū ē. Secūdum h̄ simile huic obliges proximū tuū sicut teipm. Quū itaq; pceptū de prima tabula dicat. q̄d ad amorē dei ptinet. alterū vero de alia tabula q̄d ad hoīs ptinet dilectionē. Ad gradus sunt locuciois diuine scripture.

Septē sūt regulas loquendi sācte scripture. quibus sapientes diri-

rūt. Prima regula ē de deo a eius corpe. q̄ de vno aut ad vnū loquit̄ atq; in vna p̄sona. in capē nō corpus ostendit̄ sicut ysaias ait. Induit me vestimento salutaris. qī sponsū decoratū corona: a qī sponsam ornatā monilib⁹ suis. In vna n. p̄sona duplex vocabulo notat: a capē. i. spōsum. et spōsā. i. ecclīam manifestant. Duo nāq; notandū in scripturis qī specialit̄ capē scitū qī a corpus a capus: et qī ex utroq; tñ scitur ad utrūlibet q̄d capiti q̄d ꝯuenit prudens lector in telligat. Secūda regula ē de dñō corpe vero a per mixto. Sic cū ad dñm loquitur scriptura vt a hom reddat guttā cū malis. a mali laudentur pbonis: ñ q̄d ad que ptinent q̄ pcepta legerit intelligit. Tertia regula ē de littera a spū. i. de lege a grā. lege p q̄dā pcepta facienda ad monendū grā p q̄dā vt opem tuam: vel quod lex in tua hystoria ñ a spūaliter sentiendū sit. Quarta vt hystorice oporteat fidē tenere. a spūaliter legē intelligē. Quarta regula ē de spē tie a de genere p q̄dā pare pa

rtem

tono · ꝛ totū ꝑ parte accipit: velu
ti si unus populo vel ciuitati lo
quit de · ꝛ tū intelligat omne tem
pus mundū · sīa luce ad vsus una
uersale babylonia ysaye ꝓphe
tis annuet · tamē dū xta ea
loquit · tūlit ad genus de specie:
dicens contra totū mundū ser
monē · certe si ū diceret ad vsus
uniuersum mundū · ū adderet in
tra generalitē · ꝛ disperdā omnem
tra · ꝛ visitabo sup orbis mala
cia q̄ sequūt · ad intimationē
mundi pncipia · vñ ꝛ dixit · hoc ꝛ
illud q̄d cogitauit sup omne ter
rā et hec ꝛ manū extenta super
omnes gentes · te posuit · sub ꝑsona
babylonie arguit vniuersum
mundū · rursus ad eccl̄ē q̄ de ge
ne ad speciē reuerti · dicēs q̄ extē
dam stigerū · me ego sustenta
bo sup eos medos · sīa regnante
balthasar a medis ob tenta est
babylonia · hic ꝛ in omnis egyp
ti ꝑsona eccl̄ē totū volt intelli
gi mundū dicendo · ꝛ auferā
egyptos ad vsus egyptios · reg
nū adversus regnū · ū egyptus ū
multa regna · ꝛ vnū habuisse lau
dē regnum · Quinta regula ꝛ de

tempus ꝑ quod vt pars maxima
tempus ꝑ parte minore in dicit ·
aut pars minima tps ꝑ parte
maiore intelligit · sicut ꝛ de tri
duo dixit sepulturre dñi · in tribz
diebz plenis ac noctibz iacuerit
in sepulchro · ꝛ tamē a parte totī
triduī accipit · vel sicut illud q̄d
quadringentis annis ꝓmiserat de
filios isrl̄ in egypto seruituros · et
inde eos sic egressuros · Qui tamē
diuante ioseph egypto diuisi fuit:
nec stetum ꝑ quadringentos an
nos egressi sūt vt fuerat promis
sum · ꝛ cū triginta ꝑ annis · ab e
gypto recesserūt · Sexta regula e
ex recapitulatione · Recapitulatio
cū ꝛ · dū rex ꝑsentia ū causse sunt
ris inserit gestis · Septima ꝛ de regula
diabolo ꝑ eius corpe · qua sepe ipi
capiti ingruit · sicut in ysaia · dū
ostra babylonia · hoc ꝛ totū diabo
li corpus multa diuisit sermone ꝓ
pheticus · rursus ad capud · i · ad diabo
lū oraculi sentētiā diruat dicens ·
Quomodo cecidisti de celo lucifer · q̄
mane oriebaris · Octaua · De veteri
bus hēticis nō nō testamento ·

Quoniam testamentū vetus
pene q̄d aliud in tempe ꝑsto · aliud

agat̃ m nouo. ũ m tellig̃entes qđ
ds qđ nusq; ogruerit tempꝰ: mag
na quadã distribuacone ostendit.
sicut ī lege mꝑat nupcias. ī euã
gelio vgmtatẽ. m lege oculũ p ocu
lo auferri. ī euãgelio alterũ ꝓberi
pacem maxillã. Sz illa p tempe
statibꝰ populo ista ꝺ ꝑfecto. vtra
q; tamẽ p tempꝰ suos quesq; ꝺuen
cula ꝺmodans. Et tamẽ pro ista
mutacone ũq; recedẽs ꝺ mutabi
lis. sz potius mꝛ admirabil' ꝺi
candus ẽ. qꝺ manens ī ꝺmutabilis
q; nusq; vt ꝺrum⁹ tpi cõmodũ
fuit. magna cũ distribuacone ad
stitit. Sub veteri testamẽto mino
res culpe erant pcã. qꝺ in eo nõ
ipa veritas sz vmbra veritatis
ad erat. stã m testamẽto nouo pre
ceptis aperabz veritatẽ manifes
tam. facta quidã q̃ in populo illo
ꝺlige veritatis ꝺfecerunt ꝺfe
renda nobis ꝓpalãt. Illuc eñ fornĩ
cans. vt retribuens. m ture p missa
sũt ꝺ norbant. ī testamẽto aũt
nouo grauẽ summã ꝺfessione ꝺmi
nant̃ si admittant̃.

De symbolo

Audi symbolũ et vocẽ dñica
dñica oratiõ. p tota lege p
mulis ecclie ad celox regnũ suffi
cat capessenda. Oñs. n. latentis
scripturar̃ m cadẽ oratione dñi
ca et symboli brevitate ꝺcludit
Vñ et ꝓpha ysaias ꝺcat. Verbũ
abreuiatũ faciet ꝺs sup terrã. Verbũ
aũt abreuiatũ dicit ꝺs. qꝺ ꝺcretum
suũ sup vniuersã trã: attendite
et audite eloquiũ meũ. Sz si ad
breuiatio aut illuꝺ m telligẽ qđ
ds ꝺcat. omnẽ legẽ et ꝓphas in
duobꝰ ꝓceptis dilectionis ꝺi et
primi pendere. aut ꝗ oratione
ꝺnica ds. vel symboli brevita
tem. in quibꝰ ut ꝓbatũ ẽ omnẽ
scripturar̃ mortarii altitudinẽ.

De baptismo ecclesie.

Sicã ecclia catholicam habẽ
baptismũ ad salutẽ: zacha
rias ꝓpha testat. ī illa ī qđ dicit
fons patens ꝺmui ꝺauid. et ha
bitantibꝰ in urbe ī ablutionẽ
ꝑcatoris et menstruate. Dom⁹ qꝺ
ꝺauid et urbs ẽ ecclia. ī q̃ ms
uet fons ī ablutionẽ ꝑcatoris. Hec
tam aũt nõ solũ ymaginaria ob
tectione facta: nõq; illis baptis
mũ ī ad remissionẽ ꝑcatoꝝ. sz ad
supplicij testimoniũ ꝺcat. Pro solo
rectam enormiter lugent in in fer
no nup nati in sanctis penas. si
renouati p lauacrũ non fuerint.

Proinde qua causa unus natus
dampnat' infans si ñ regenerat'.
Ca originis noxietate primū. Cum
pueri pēm originali tenentes per
baptismū. et ueri dñi gratiā habentes
clarū abolitis peccatis actis lauant'
per quē causa ē. Baptismū eām
apena etiā nō a plentes nec suppli
no liberat. Qđ si a pena plenti ho
mes habent ēt p baptismū ipm pu
rent baptism primū ñ illud eter
nū. Ergo soluto reatu pēm manet
mē quēdā temporalis pena ut illa
una frucnā requirent. q erit alie
na a pena eiūdē. Nullus negat fi
delē etā post baptismū quo pēa
deleat. cotidie quēdam in ista sēc
lum' ad dñi nos debere gemi. Qđ
quāmus sine intermissione sit cotti
die agendū. nūquā tamē fecisse sufficiat. Qui ī materno sit uteris ideo
ni mare baptizari non possūt. q
quanis ad hoc secm adam nō e.
renati secm xpm ñ pt. Sicut. n. dia
regeneratio ī corrupterit. in quo ge
neratio non pcessit. Qui sceleratē
uiuunt in ecclia. z cōmunicare ñ
debent: putantes se tali ommuno
ne mundari. dicunt nichil ad e.
mundationē. p sacr sibi. dicunt pro
pria. Qđz qđ dilectus meus ī do
mo mea fuit sceleris nulla. Pīnqđ
carnes sce auferent ate malignas
suas. Et apls. Probet se m qđ hō
et sic de pane illo cōat. et de calice
bibat. De martyrio.

Oci seruus ad ūsitate uita ñ
fr angit. hz pro ūitatis defen
sione ulē se certamini offert. nec
unquā pro ūitate dissidit. Sepe
et discipulis ad martyriū chgūt
qui suos doctores ad coronā pce
dūt. et q sunt ordine postremi fiūt
non nūquā certamine primi. Ut
scis ultro se in agone, p certamine
dei offerre nolunt. et si agois fruc
tū uidet uberrimū. nō debet de
nare laboris premiū. Qđ si maior
z labor quē minimū cōmitat augmentū. Utrūq; cū fecit apls. q
premiis se dedit ulē. ī maximū
nec lucrū uidit. et sapiens se a pre
mio abstulit. in quo pciore labo
re quē lucrū se ēe prspexit. Ultro se
paulus apō explesū premiis obtulit
qn ponere premio lucrū uidit. De
masco eū ideo a premio sub traxit
semetipm. qn nullū premii ipius
arbitratus ē fructū. Unde quomō

se ad martyrij offerat. siue vlc
vel quouis mr sententiaꝫ dei angnt
ab alto. et quo ñ vult ipe ducat.
ñ qđ z ppter gl̃am suã. decer
tãe uictus gaudet. et ppt passio
nis violentiam refugit. lubere
qđ dolet. Iampe ex cuplis ad cũ
di sub repidatione martyrij de
usu bellandi in quo ex etate qs
qz nr plio. et paudaꝫ certamẽ
aggredit. et pmiore cunctatione
mouet. Jã ampe ex cuplis mar
tyrij de repatione hiam corpis
ad salutem. dũ sitz z de spe repa
cois gaudet et de mansionibz seu
amarissimus populus meret. De

Et li aplis miracul' sanctorũ
ibus data z signor ppter
fidem gentiũ nutriendã ecclam
tamẽ data ẽ ibus opm ppt eandem
fidem ornandũ. et tamẽ in pis
aplis plus erat mirabilis ibus
opm. qm ibus signor. Jta nũc et in
ecclia plus z bñ nunc. qm signa fa
cere. qđ nũc ecclia ñ ea miracla fa
cit. q sub aplis fiebat. ea causa
z. qa tũc oportebat mundũ miraclis
crede. nũc ꝟ iam credere oportet
bonis opibz choruscare. Jta ideo nũc
signa fiebãt et ibus: vt iterius

fides roboraret. Ja in fide mirabi
la quecũqz requirit vana gl̃ia vt
laudet querit. Septũ z cũ lingue
i signũ sint nõ in fidelibz sz fidelibus.
Sunt signa non z fidelibz necessaria
q iam credidert: sz in fidelibz vt con
vertant. Jam paul z pdo credentiũ
in fidelitate patre publica cum firmi
tate febriũ ybribz curat. in firmã
tem ỹthymotheũ fidele non oranꝺo
ne sz medicinaliter tempat: vt no
veris miracula p in fidelibz nõ pro
fidelibz fieri. Quicquid autrpe appa
reat. ybutes ab ecclia et signa re
sabũt: quatin9 eam qui ab ecclia p
sequat audacius. Ob hanc vtilita
tem recta sabũt sub antrpo ab ecclia
miracula et ybutes: vt phor sõz
appareat pacienda: et reprobor q
scandalizabũt fidelium obtrudat.
et psecutionũ audacia foras effi
ciat. De antrpo et ei3 dignis et p
fectione fidelium.

Omnis q secundũ professio
nis sue normã aut nõ vult
aut aliter docet antrpe c. plerq
qz ante antrpi tempa non vili
ri sunt: et tamẽ in melius antrpi
i veniendi sunt. Quicquid venat an
trpe. multa mebra ei3 p celleriũt:

ꝑuc actoms merito· cap̃d̃ ꝑū p
uenerīt· sc̃m apli sīiam ꝙ iam in
ignis misterīū operari illū affirmat·
cā antiqū reuelet· Magnitudo sig
noꝝ fuit sub antixp̃o· ita ut electi si
fieri potest in errorē inducant· Et si e
lecti quoq; fuit in errorē inducendi·
ergo ibūt in errorē tribulationis ad
modicū ꝑmittitur dies pdigioꝝ nō tm
tenendi fuit a stabilitate sua terroꝝ
impulsu atq; signoꝝ· Dīi et ideo pmit
tit fieri potest· qz electi pure non
possūt· Et nō resipiscentes ardōis er
rōe religionē receperūt: sentes p
dictū a dño ee: ut dū hoꝝ ad ꝑfectū
uenīt non contur beat· sū· Tam
mira facturus et prodigia· et signa
dum venerit antixp̃s· ut cā electi
quoddam ardōis gignatur· scrupu
lū nō tamē nec ex hijs ratio
ꝑpū sicut in decꝑtionē reproboꝝ
et electoꝝ ꝓbationē cadē fieri signa
In quo tempe ꝑsecutionū gloriosi
ores sūt: non ꝑmiracula· sicut mar
tires fuerūt ꝑdices· Illi cū et ꝑsecu
tores sustinebūt et facientes signa
ꝓ ī solū et ꝑsequentes· Et contra
mirantes· Quia stantes dānationis
sūt· Grauī sub antix̃ tempꝝ et
ecclīam delenet synagoga· qñ in

ipo ad ventū saluatoris xp̃ianos
et ꝑsecuta· Dīi in martires diabol
iam ex crucierit magnā crudelita
tem cā dignatus· crudelitā in cri
sub antixp̃i tempꝝ· qñ cā cru
soluendis· Nam si tantum dignus
fiēe potuit· quāta soluendo fuerit·
Quito ꝙmq; finē mūdi diabol
uidet· tanto crudeliꝰ ꝑsecutiones ex
ercet: ut qz dominio sc̃ō dignum
dīi conspirat· sanctos ꝑ multiplicet·
cū quib; gehēne ignibꝰ nō ducat·
Quito breuē tempus uidet· ꝑ
tare diabolus ut damnet· tan
to ī magna ꝑsecutiōe ꝑ mar
tres dñica misericordia ꝑmittente ut
glorificent· ultiō sordident· ꝑ aqui
ut diabolo durior exstet· dāp
nationis sententia· De mchonio
ne ꝑfectione patris

In chonio patris scōz et in hac vi
ta non ꝑfecto· Cūm ante ex
plentū patris· dīi ad di cōtēp
lationē ab sorte carnis ī firmita
te ꝙ valuerint· Resurrectio mor
tuoꝝ ut apls ait· ī virū ꝑfectū ī
mensurā etatis plentudis xp̃i
futura ee· m etate silicz inuentus
que ꝑfectu ñ m diget· et absq; ī
dumatione defectus in ꝑfectione

er vtraq; parte. qa plena er robus
ta. Cū nūs nūc filior dī noīe hoīes
fideles vocaūt. tamē er eo qđ hanc
ſeruitutē corruptionis patiunt: ad
huc ingo ſeruitutis ad dicti ſunt. ac
reputi plenā filior dei libertatē.
dum corruptibile hoc īduerint nō
corruptionē. ſūt deus p ſpeculū
agnoſcit. in futuro autem facie ad
faciē quilqne electus p̄ſentabitur:
vt ip̄am ſp̄em ꝺ templet. qua nūc
p ſpeculū videt conat. In hac vita
elector numer ad certam p̄mien
cū er reprobor q ad ſiniſtrā ituri
ſūt: certam dī ꝺ plē. in fine aut
ſeli vnanima a firmēto diſiūgi.

De cognitione diei iudicij.

Iudicij diē nouit xp̄c: q̄z in cui
gelio dicē et ſcire diſcipulos
uoluit. ſtam cū dicat idem dñs p
ꝓphām. dies vlciois in corde meo
m dicat ſe non neſcire q̄z nolle iu
dicare. De domo dñi ſicut ſcr
tū ē. m capit iudiciū qui electi. i. do
mꝰ dei hic p flagellū iudicant. m
py v illic ad dāpnationē iudi
candi ſūt. Dñs et ſequit. Di aut
ſimū a nobis. qs finis cor qui nō
crediderit. Ad diſtrictū er amen
dicus ſi iuſticia iuſti ſecura eſt.
uſi pietate diuina. vt er ipſa qua
q̄ſq; iuſtus eſt. dō iuſtificante iuſti
ficet. Alioquin apd dm: et ip̄a per
cauſā ē. Iudex qđ ait iob. In nocēs
et impiū ip̄e ꝺſumit. Cū ſumit qp
pe accō in nor. qui ip̄a innocentia
liquidꝰ requiſita: et diuine inno
cie compata nichil efficiat. n et ihe
miſcōie pietate homo iuſtificet.
Cū ſumit ute a dō impius. qui
er animis diuini ſub tutate req
rit: cuiſq; detecta impietas iudica
ta dāpnat. Cū ſimil in nor: et
impius ſimul finc carnis nō pe
na dāpnationis. Doctus er in cor
tus moriūt: q̄z morte carnis non
pena dāpnationis. Quia aut
p gunt ad vnū locū: dū morte cor
porali in tram. et iuſtus et impi
reuertunt. Retributio aut diſſimi
lis. ſicut p eccl̄ē ſalomonē dicit.
Quid plus ſapiens habet ab
ſtulto. uſi qđ illuc p git v vita eſt.
Ergo in tram omnes puter redūt
nam v vita q̄z non puter p gunt.
Geminū q̄z diuinū iudiciū: vnū q
hic iudicant hoīes. et in futo al
tm. qui ꝓpterea hic iudicant. ne
illic iudicent. Decor quibꝰ dā ad
purgationē tpalis. p finē pena

quilybꝫ ꝺ̄ ſ̄ luc in choat dampnato: ⁊ illuc p ferta ſperat p̄ ꝺiao. ſm ui
ꝺiao reꝓbi humanitatē in qua
iudicatus z̄ uidebit ut doleant: di
uinitatē ꝺ̄ eius nō uidebit ne gau
deant. Quilz cū diuinitas oſten
dit̄ uniz ad gaudiū demonſtrat.
ꝺno diuitate ꝺ̄ſ̄ax. et mitis ap
parebit iudicio xp̄c electis: ⁊ t̄
ribilis reꝓbis. ſſam qualē q̄ſq̄z
ꝺiuinā tulerit. talē ⁊ iudicē ha
bebit: ut manente i ſua tranquilli
tate xp̄o. illis ſolis tribilis appa
reat. q̄s ꝺ̄ſ̄ā i malis accuſat.
Duc ſūt differentie vel ordines
hominū in ꝺno horz electorꝫ ⁊
reꝓbozꝫ: q̄ tamē diuidunt in qua
tuor. p̄fectoz ordo primus z̄. q̄ cū ꝺn̄o iu
dicat. ⁊ alius qui iudicat. uniz
tamē cū q̄ regnabit. ſſimilit ordo
reꝓbozꝫ patit in ꝺnoꝫ. ꝺn̄i hi q̄
intra ecclīam ſūt. male iudicādi
ſunt ⁊ dampnādi: q̄ ꝺ̄ ex ecclīam
i uenendi ſūt nō ſūt iudicandi
ſ̄ tm̄ dampnandi. ſſm igit̄
ordo qui iudicant̄ et pereūt: op
ponit̄ illo ordini bonoꝫ de quo
ſūt qui iudicant̄ et regnant. Se
cundus ordo eoꝝ qui non iudican
t̄ ⁊ peūt: opponit̄ illi ordini p
fectoꝝ in quo ſūt hi q̄ nō iudicant̄
et regnant. Tertius ordo eoꝝ qui
iudicant̄ et regnant. illi ordini
contrario: de quo ſūt qui iudicant̄
et peūt. Quartus ordo eoꝝ qui
non iudicant̄ et regnant. oppo
nit̄ illi contrario quo illi ſūt q̄ non
iudicant̄ et peūt. Gemma prim
e ſententia impius dū aut hic
pſius meritis mentis cecitate
peccat̄. ne vitatem videat: aut
dū in fine dampnabit̄ ut debitas
penas ſoluat. Quod impijs in
tenebris ullis erit doloris nō

Duplex dampnatoꝝ pena z̄ in gehēna
quoꝝ ⁊ mentē vrit tristitia. ⁊
corpus flāma usta vsisentidē:
vt q̄m mente tractauerūt. q̄d
p̄fecerent corpe. ſimul ⁊ anima
puniant̄ et corpe. ignē gehēne
ad aliq̄d lumē habere: ad aliq̄d
non habē. hoc est z̄ habē lumen
ad dampnationē vt videant im
pij vñ doleant: et non habē ad
cōſolationē ne videant vñ gau
deant. ſſcta ſit ꝺnoꝫ de cam
no truū puerorꝫ ad ex emplū
ignis gehēne. ſſam ſicut ille
ignis non erſit ad truū puerorꝫ

supplicaū: et arsit ad con buren
da ligamina vinculor· ita ignis
gehenne ꝫ lucebit miseris· ad
augmentū penar· vt videant
vnde doleant: et non lucebit ad cō
solacionē ne videant vnde gaudē
aut· Inter hui⁹ vite et future m
ferentes miseriam multa dista
nor· Illuc eīm et miseriaꝫ ꝓpter
crucīacionē dolor· et tenebre ꝓpt
lucis auersionē quor vnū Thar
vita dē miseriaꝫ· aliud nō est·
In īferno aut vtriusq; est· Qđ si
mil' simili nūget ad penā in die
Sicut falsarii Iudicij·
Signor ad combustionē desi
milit' con ligant· ita in die iudicij
similis culpa reos sibi similit'
nūgere· vt ex equo pena distringat
quasi in falsarios qđ actio similis
fecit īmalī· Sicut vnusquisq; sāc·
in futuro iudicio pro quantitate vir
tū glorificabit· ita et vnusquisq; im
pius ꝓ quātitate facinor· dampnabi
tur· Sicut dicit in supplicio futuro dāp
nacionis ordo: ita in qualitatē cru
ciū distincio erit penar ꝓpria firmiter
te· De clamor suor quoq; supplicijs:
addetur etiā pena de singulis sicut a
pud miseros dedisse sermo ꝑdicat
euāgelicus· sicut ꝑ augenda inde sup
plicia· dicit eadem psalmus cōtra mo
nente moniātur filij eius· ꝫ mendi
cent· Impij ex hoc durius puniendi
sunt mentis dolore: ex quo visum
sunt nullos gliam bītudinis meru
isse· Sanctis videntibꝫ ꝫ precipitandi
diabolus: qui sub aspectu omnium ho
nor angelor et hominū ait eis qui
de parte eius erūt in ignem eternū
mittendus ꝫ· Qui sub latus fuerit
diabolus ut dampnet· multi electi
qui in corpe sunt in vemēdi die ad
iudiciū vemente timore damnandi
sūt: videntes tali sententias impiis
ee punitis· Quo terrore purgandi
sunt qr sicđ eis ex corpe adhuc pec
cati remanserit: metu ipō quo
diabolū dampnari ꝺspiciunt pur
gabunt· Hinc ꝫ qđ ait iob· Cum sub
latus fuero timebit angelus: et ex tur
ita purgabit· Multos posse pure
ex eis in die iudicij q nūc electi esse vi
dent· et sci dicente ꝓpha· Dorant
dīs iudicij ad igne ꝫ deuorant
ab ysium mulcta· ꝫ cōsumit parte
dom⁹· Pars quippe dom⁹ deuorabi
tur· q illos in fermus cruciabit· qui nūc in ꝑceptis celestibꝫ
gloriant· de quibꝫ ꝫ dīs dicit· qui

Non dolebit cor iusti super
Non facit dempnationē impior
De sapien
cia

sapiencia ꝫ scientia ex opinatione
subsistit. Melior ꝫ autē ex scientia ve
niens q̄m ex opinatione. sententia.
Nam illa vā ꝫ ista dubia: ad ma
iores nullo modo pertinet scire
quēq̄m q̄d scire debeat. et sequi
nolle q̄d sciat. Dñi ꝫ dñs seruus in
quit scientis voluntatē dñi sui: et flagel
lis nō digna. plagis vapulabit multis.
Et iacobus. Scienti bonū et
nō facienti peccm̄ ꝫ. Simplicitatē
ei ignorantia vocari stultitia: simpli
citatē ō ei prudentia vocari sapiā.
Stulte ꝫ multa scire: et male vivere.
Si ei utrūq; non valem⁹ melius ꝫ
ut bñ vivendi studiū: q̄m multa sa
piendi legendi. Non prodest ad bñ
dine sequendā scientia rerū. Hic ce
bñ multa scire: hz ce magni bñ vi
vere. Nichil prodest omnē scire p
dentiā ei ignorantia dei: et nichil ob
ce scientiz dm ignorantiā mūdi.
Qui ce autē sat q̄m dm̄ pius: et ista ei
ple hz pro deo sat. Nichil ob ce potē
cuiq̄m rōnabo: si p simplicitatē ali
qua de elementis indigna sentiat
dm̄ ei de deo vā p̄cipiet. Nam q̄n
vis de incorporeis corporeisq; natu
ris nequeat q̄slibet disputare: bñ
tamen illū sanat vita cū fide. Qd fide

pbon' op' ꝫ rōnz fidē p venit' adu'
tudin

Non posse ad dam beatitudinē
p venire nisi p fidem. Idem autē
esse q̄m ꝫ rēte credendo bñ vivere
bene vivendo fidem rectam custodire.
Deus si credit' merito inuocatur ꝫ
q̄rit': at plior tūc p̄fecte laudā
tur q̄m ꝫ creditur. Non tantū id cre
dendū ꝫ q̄d sensu carne dinoscim⁹:
hz magis eam q̄d intellectu mentis
dispicim⁹. i. dm̄. Sine fide nemo po
test placere deo. Omne em̄ q̄d nō ex
fide. peccm̄ est. Fides autē nequaq̄m
vi exorquetur: hz ratione atq; ex
emplis suadet. Quibz autē ex igno
rant' violent' p̄severare ei eis non pt ex
emplo vt ait quida. nouelle arbo
ris cui⁹ siqs ramum violent' in
plserit: denuo dñi lavat' in id quod
fuerat ofestim reuertit'. Sanat hō
libero arbitrio conditus sua spon
te diuertit a deo: ita et p̄a mentis
diuersione credendo recurrit ad deū
vt ei libertas agnoscat' arbitrij p
p̄am voluntatē. et beneficiū gre
p acceptā fidei veritatē. In orde rel
piat deus fidem. q̄ se non possunt
hoīes ex usare: qui ac simulant
veritatis p̄fessionē orde retendāt
erroris impietatē. Sic michil p̄fuit

1820
1916

De caritate.

mors dilectio. Ad aliud dilectio dei mortificatur: qz sicut mors violenter separat aiam a corpe. ita ⁊ dilectio dei violenter segregat hoiem a mundano amore. Qui di p̃cepta ei tempnit: dñm non diligit. Recte eum regem diligimus: si odio habemus leges eius. Tenenda ⁊ ai scis veras virtutes caritatis: et quãto se ipsa qz subtrahit mundo. tanto opus ⁊ vt se assonet bonor ꝛ sorte. Caritas in dilectione dei ⁊ primi cõstituit. Seruat autẽ in se dilectionẽ dei: qui a caritate non diuiditur primum. Qui ab hac societate secernit: a diuine caritatis participatione fiat. ꝛ potest dñm diligere ⁊ nolle in primi dilectione errare. Ille deus ⁊ et homo. Totũ g̃ rpm nõ diligit: qui hoiem odit. Nouissimi dilectio ⁊ nõ odire p̃sonas ⁊ mala opa: et recte dicta p falsis nõ spernere ⁊ probare. Qui ipsum sumit in amore. spe se aduersis sequi disponit: ⁊ ponẽ vitã suã pro fratribus. rursus ad ea vitia ꝛ optant vltroq; reuolunt. Qd in vanũ venã rediit q male agere non

Qui male agere nõ desistit. desistit: vana spe ꝛdulge

nã de dei pietate redijt. Quã recte timerent: si ab ecclesia p̃ua essent. Metuendũ valde ⁊ vt nec p̃spem veniã cũ p̃mittit deus p̃generant peccatum. Recte qz vulte peccata destruxit veniam desperãt. ⁊ ut vtrũq; prudũ cautemus ⁊ a malo declinem⁹. ⁊ de pietate dei venã sperem⁹. Omnis quippe vultus spe ⁊ formidine mutat. spe nũc illum ad gaudiũ spes erigit: nũc ad formidinẽ terror deiecit. Ad ducit. Quod quũ vis peccem⁹ tñ dona tua a nob nõ re

Interdũ peccatu aut deus. Tales nobis sua deus dona non retrahit: ut ad spẽ diuine gratie nois mens humana con surgat. Nam nõ vult ꝛuersum spernere quẽ peccantẽ sius bene facere pro nouat ad se redire. Confessionẽ hois: nõ esse humane ꝛ tutis. Nam si cõfessionẽ bom opis non in nobis deꝰ operatur aut per quem dicat confessio ⁊ magnificentia opus eius. Ab illo in nobis dona gr̃a p veniente donatur. Nam nichil bom opis ꝛdi mus: p qd confessionẽ fidei amplectimur. Profectus homis do

nũ dei ẽ: ũ ale potest q̃lq̃ hz a dño cor
rig. Non cñ q̃tq̃ bom habz, ꝑ hoc
homo. cui⁹ via nõz ei⁹ relinquẽte, ꝑ ha
bao dñe qr ũz hoīs via eius. ner
uiz ut ambulet. 7 dirigat gressus
suos. Quant liberi arbitrij defenso
res nichil posse hoīem sua ꝑ se ale
uare: nisi diuine grē sustentẽ t
iuuamine. Vnde et ꝑ, ꝑ ihām dñs
dicat. Per dnoz tua isrl tantũ ĩme
morilui tui: q̃i diceret ut ꝑceas tuo
merito. et saluetis meo auxilio.
Nonus meritũ supna grā nõ ut
ueniat ĩ ueniẽ. hz postq̃ uenerit
fiat: atq; ad nr dignã mentẽ ue
nias deus. Fiant ĩ ea meritũ q̃d re
maneret qui h̃ solũ in uenerat
q̃d puniret. Quid cñ qr se ille latro
meruit q̃ de fauibz iferni crucẽ
ascendit de cruce paradisum ad
it. Reus quidẽ ille 7 tm̃o sanguĩe
uenit cruentus: hz diuina grā in
cruce mutat. Faciendũ q̃d et nr̃a
sit iustitia ĩ ihũ ꝙ rẽ agim⁹ et dei
grā eo q̃d eam mereamur. Nec
cñ et dantis dei 7 accipientis ẽ ho
minis: sicut et panẽ nr̃m dicim⁹
quẽ tamẽ a deo accipe postulam⁹
Spiritalis grā nõ omnibz distribuit:
hz tantũ modo electis donat. Non
cñ omniũ ẽ fides. Quã licet et si plu
rimi suscipiũt: opus tamẽ fidei non
consequuntur. In diuisione donoꝝ di
uersi ꝑcipiũt: diuersa dei munera.
nõ tamẽ cõ eqũt ẽ uim gĩa. ut sit
ꝑ humilitatis studio q̃d alt̃ ad mereat
ĩ altero. Nam quod ĩ ecclesiam
maliũ ale altera ad alteram ꝑficiũt
utres de liquant. cõꝝ mutuo se se
affectu pro uocandi. et altius ex em
plo inuicem sese eruditionẽ. Numera
gr̃aꝝ alij ista. alij illa donant. illa: nec
dant ita habere omnia. ut ñ egrat alte
rius. Posse fieri non ẽ dubiũ. ut hij q̃s
quida utiũ ex excellentia ante cõdunt:
dei repentina ꝑuenia grā q̃ldam
ꝓpendio lãtatis ꝑueniant. et dñi
sint con uersione postrema. subito
efficiant utites culmĩe primi. Dum
quisq; aliq̃d donũ accipit. non appe
tat amplius q̃m q̃d meruit: ne dñi
alterius membri. officiũ arripe tẽp
tat. id q̃d meruit ꝑdat. Contur bat
cñ corpus ordinẽ totũ: q̃ non suo cõ
tentus officio. subripit alienum.
Mali dona ideo ad damptionẽ
accipiũt: qr illa non ad dei laudẽ
hz ad sua uanitatẽ utunt. Bonis
male utunt. qr illa q̃ illis a deo do
nata sunt: ĩ malos usus assumũt

sicut in genitū sicut certa dei dona. sūt
tis dei donis grandem⁹: que nos
ab eo accepisse cognoscam⁹. Nam
qđ sapientes sum⁹. qđ existimus
diuites: qđ potentes. non alteri⁹
q⁹ penus diuino munere sum⁹. Vtra
mur g̃ optime diuinis bñficijs.
quatin⁹ et dñi non penitreat dedisse:
et nos letenter accepisse. Hīc auferre
dicat deus hominī donū aliq⁹ q̃ homo
nō habuit. i. qđ accipe nō meruit:
sic et ob durare dicat hominē non
eius faciendo duritiā. q̃ nō auferē
do eam quā sibi ipe intulit. Non
aliter et ob cecare dicat qđdā deus.
non vt eis causē ipe faciat cecita
tē q̃ qđ peccī utilibz meritis cecita
tē cor ab eis ipe non auferat.
Plerisq; di dona dant pleueran
tiā d donū nō dat: et inde q̃ quod ei
principia habent diuersoīs bone
fine vero mala claudunt. Electi
d sumpūt et diuersoīs donū: ac
cipiūt et pleueratiā donū. eē
ta g̃ causa ē qđ qdam et bñ in
cipiūt: et bñ finiūt. De p̃destina
tione bonorū et malorum.
Gemina q̃ p̃destinatio siue
elector ad regnū: siue re
p̃bor ad mortē. Vtraq; diuino

agit iudicio: semp eloīs lucna ex
teriora sequi faciat. semp reprobos
vt in finia exteriora delectent dese
rendo p̃mittat. Sicut ignorat hō
tiniuum lucis et tenebrax: vel v
trumlibz rei qs finis sit. ita plenū
nesciat qs aute finē suū lucē nisi
ac p̃veniat: vel qs pauor tenebris
vsq; in suū terminū ob saueat: aut
qs p⁹ lapsum tenebrax diuersus re
surgat ad lucē. Cuncta ll patent de
hominē d latent. Quāmis nullora
uersacio in hac vita probabilis sit. i
certū tamē hoīlz est ad quē sint
finē predestinati: q̃ oīa reseruari in
futuro examinī. Mira dispositio ē
simpne distribuciois p quā hic nullo
ampli⁹ iustificat: impius ampli⁹
sordidat. malus ad bonū diuertit.
bonus ad malū aliqñ reflectit.
Vult qs ee bonū et non valet:
nult alter ee malus et non punit
tur in terrore. Dat ei qui vult ee
bonū. alius nec vult: nec ei dat
vt sit bonus. Iste nolat interire et
moritur: ille in bono q̃ cepit vsq; in
finē p̃durat. Tam diu iste stat
quousq; cadat: ille male viuen
do diu in fine saluat: vel pertinax
conuertit. Vult posse in bono in

nus ñ prevalet: vult nocē malus ꝙ
valet. ſte vult deo vacare et ſcło im
pedit: ille negocijs implicari cu
pit ñ ꝓfic. Quāt malus bono. bo
nus dampnat ꝑ exemplo: impij bono
rat ꝑ vsto. et ñ hāt tanta ob ſcu
ritate non valet homo diuinā ꝓ
ſcrutari diſpoſitionē. et occultū pre
dſtinatiōis ꝓpendē ꝛdnē Qui
bonā ichoant ꝙ nō ꝓficiunt.

Non in choantibz ꝓ numero ꝓ
mittit. ſz ꝓſeuerantibz dat
Sicut ſcptum ē. qui ꝓſeuerauerit
vſq in finē hic ſaluus erit. Tunc ꝑ
placet deo nra diuerſio ꝙñ bonū
q̄ñ choam ꝓſeuerantia finē cō
plemus. ſtam ſicut ſcptū eſt. ve his
qui ſuſtinentiā ꝓdiderūt: id eſt o
pus bonū nō conſummauerūt. Indul
gentiā petor facendū ibi. qñ. vel qua
liz datur. Ubi quippe ñ intra ec
cleſiā catholicā. Qñ ñ ante ventu
ri erimus diem. Qui ecce nunc tē
pus acceptabile: ecce nūc dies ſaluti.
Qualiz nili conuerſis. qui ꝓ humili
tatē ad puilos transeūt mutatio
nē de qualibz dicat. ualiū eſt regnū
celoz. Nemo poteſt ꝓpendē quāti ſit
ponderis ī iuſtitia. vel quanti ful
goris radio iuſtitia clarcat. niſi
q̄s ꝓius toto mentis niſu conuertat
ad dñm. quatinus ipo luce quo illuſ
trat. et ſua feditate agnoſcat. et
lumē q̄d certo corde non intuebat
intelligat. Tunc autē incomprehenſibile
intelligi poſſe iuſtitiā dei eam q̄ſq
ſequi verſus temptauerit: qz lux
ñ intelligit nili cum videt. Iudicia
q̄d inhoīs poteſtate conſiſtit. con uer
ſioīs z grā ꝓ quā nos metipſos iudi
cam: q̄ñ flentes mala nra puni
mus. et bono quod ex deo nobis
ē. ſolidius inhereamus. Tripertito
deſcribit eſſe vnūſquēq conuerſi
ꝓfectus. i. ꝓmo corrigendi a malo.
ſcdus faciendi bonū: tertius ſequē
di bonū opus ꝓpriū. ſtam q̄d ait ꝓ
pha. ſolue falcamilos de ꝓmentes
malū z emendatos. q̄d ꝑ adiecit.
frange eluriendi panē tuū: opis bo
ni z actiui. In eo vero q̄d ſubiūgit
tūc erumpet matutinū lumen tuū:
opis boni z ꝛtributo. Ergo ñ ꝓſunt
facere bonū nili correctū fuerit
malū: ñ poterit q̄ſq̄ ad cōplacē
tionē dei ꝓficere. nili ſe ꝓius ī bonis
ſtuduerit actibz ex errore. Multis
modis trahet deus hoīes. ut vel tero
conuertant atq ex inde magis eru
beſcant: q̄d tam diu ex peccato ſuo

vt redirēt. ſ Nam nūc mmis · nūc
plagis · nūc reuelacōnibz quosdā
mutat: ut qui uolūtate uerti dē
ſpnauīt · mōtibz cōrigan
t. ℙ Pleriqz ex ſola mentis deuo
one uertunt ad dñm: ñ nulli u
o ac plagis mūtūt. q ex deuocio
ne ñ uertebant. unde rapitulū
ſalm dicentis. ſ In chamo & fre
no maxillas cōr uinge: qui nō
approximant ad te. Pleriqz aut
dnm deuocione nō uertūtur.
plage ſtimulis ferunt. qui tamē
uer ſub uerbe ſentūt ut aliquate
nus cōrigant. ſicut egptus q
et penas accepit et emendari ne
quiuit. De talibz cū ait ꝓpha. ℙ
uſtiſti eos et non dolueruīt: att
uſti eos et renuerūt accipe dſci
plinā. ſ Nōnulli uiri ſeculares ela
one mentis tumentes. pmo
dñi uerſi ad dñm religioſa ſeruī
obediencia xpm: et qui antea
celſitudine mūdiali tumebant:
poſtea ꝑam elacōnē in ſtudio
hūilitatis mutant. ℚ Quidā ſē
qui iā ſecretum uerſi ſunt: quo
rū uerſio qz ñ ꝓdit ī publicū
apud ex ſtimacōnē humanā
quales fuerūt. tales ad hūc eſſe
putant. iā tamē in dī oculis ſurrex
erūt. ℙ Itē quidā ad hūc humano iu
dicio ſtare creduīt. iā tamē in dei
oculis ceciderūt. ſ Multi apud hoīes
reprobi ſūt. & apud dñm electi: alii
ē multi apud hoīes electi putāt.
& apud dñm reprobi ex ſtant. ſalo
mone docente. uidi ēgo impios ſe
pultos qui cū ad intrarent in loco
ſcō erant. et laudabant in ciuitate
ꝯi iuſtor opm. ſ Nullus g ſe putet
electū: ne forte apud dñm ſit repro
bus. ℭ De tribz gnibz iuſtoꝝ ad dñm.

ℙ Primū genus iuſtoꝝ ad
dñm. ſ Iohannis cū dulcedi:
ſcdm medietatis cū labore. terrui
p fletuꝫ cū refle. ſ Hz tamē pleriqz
aliq ī capūt a dulcedi: aliq atēp
tacōnū amaritudi. ℚ Quis iuſtus
nō ex fletu ī choet pcōr: & ſic tūſce
at ad deſiderū ſuprnor. ℙ Dus cū la
crimis purganda ſūt uicia q grauiſ
mꝰ: & nūc mandata mentis ante id
qđ querim⁹ mentis gaudiū ꝑcēp
tū: ut dñi antea flendo pēa nobis
caligo detergat. mūdatis oculis tor
dis libere ſupna ī ſpiciam. & lute
ntes timore iūn ad dñm: ut me
tu futuraꝝ penaꝝ carnales illecebre
de uincant. de mde oportet

abiecto timore. ad amorē eē nē vi
te tēdere. dū aplius. ſlō. u. acce
pillas ſpm ſeruitutis itm ī timore:
ſz accepillas ſpm ad opacois. p quē cla
mam. iam ū pm pena ſeruos ꝺ punit.
ſz amor. iuſtitie liberos reddit. ſlcirſ
eē cū oīm ꝺuerſo vt p timorē cō
ſurgē ad caritatē dei debeat. qī filius
ne ſemp ſub timore iacerat vt ſer
uus. Tunc cū amorē nrē ꝺiuina
ois obtendim⁹: ſi dū ut patrē di
ligim⁹. quē pius ſeruili mente ve
re dnm formidabam⁹. ꝑmoꝛdia
ꝺuerſoꝝ blandis refouenda ſunt
modis. ne ſi ab aſpitate ſepiant ex
tenta ad pozes lapſus recurrant.
Dū eī ꝺuerſum ſine lenitate c
rudit: ex aſperare potius qm̄ cor
rige nouit. Cū uerſus qſq; antea
ab ope corrigendus ē: poſtea vo
ā cogitatione. ut pius refrenet
pauū actum. de mō appetitum
ac delectū. ut qđ iā m ope nō appa
ret. ī cogitatione neq; qm̄ p durēt.
Omnis noua ꝺuerſio ad huc pſ
me vite habz ꝺmixtionē. pterea
nequaq̄m ea vnus p tēdere ad
animos hominū debet. donec ꝺiu
ſano ventis fundamis ab animo
ex ſtirpetur. Quiſq; ex deteriore
iā melior ē cepit: caueat de acce
ptis ex tolli ſe uitijs. ne q̄ui⁹ p vanā
gl'am corruat. qm̄ pius p lapſū
vilior iacebat. Sic qſq; ꝺuerſus ī
tēptatione frāgat. ex augmēto
virtutis ꝛpmit vicia carnis.

Quiſq; ꝺuerſus ſi mox oīs
carnales ſtimulos calcare
cupiat: et ſūma virtutū ſubire cō
tendat: ſi forte ad huc aliqua ad
vſa de carnis moleſtijs tollerat
ū frangat: qa dilpenſator bonoꝝ
nouit ad uerſitates ꝛpmē vilioꝝ
ſuccellione virtutum. Tūc magis
grauare ſe ſtiq; ipulſu vilioꝝ ag
noſcat. dū ad cognitionē dei accelle
rit: ſiant pius ſtrl' q̄uore onere
ab egypto p̄mit⁹. dū p moyſen dnm
ſua illi cognita aperit. Dicit. u. ante
ꝺiuſionē qſ patrē m hoīe habent: qī
aute ex pellūt acore virtute ꝺſurgūt.
Fuit aute mimica ꝺuerſo q̄ pecta
tori pſpere blandiebant: atq; blā
da ne fuit ꝺuſo. q̄ pctori ad uerſa
ex ſtiterūt. Multos habz ꝺflictus
dei ſeruus ex recordatione opm
pteritoꝝ. multaq; p ꝺuſionē ea
nolentes motū lubidinis ſuſtinet:
qđ tamē ad damnationē ñ tolle
rant q; ad p̄batione. ſ. ut ſemp

habeant, p̄ ex mendacia in errā-
hostē eni resistant. dū mū ñ ꝺleni
ant. Dñ ꝫ nouerit seruū ꝺi se ꝫ
a p̄cis iā cē mundatos: hz tamē
cogitationū turpiū adhuc inter
pllatione pulsari. ſlū ꝺuersionē
pz credit turba p̄ōx: ps̄ ꝺuersio
nē sequē turba temptationū. Illa
se obiciunt ne ad dñm ꝺutanū: ista
se ingerūt. ne liberis cordis ocu
lis dñm cernam⁹. Utrusqz tumul
tus ī solemnā nobis gignit: in ten
tationeqz nr̄am sepe fraude multa
modā īterludit. Vnde ꝫ deus ser
uos ꝺuersionē temptari: quatenꝰ
a torpore negligentie solutā tantis
viros ad vtiles āmuū p̄ exercitiū
p̄paret vigor. Ad tepidos ī ꝺuer
sione ꝑfectos errores reducit.

Multos remissa ꝺuersio ī p̄fc
tinos errores reducit: ac
viuendi tepore ꝛsolut. Horꝝ ex
empla quisqz ꝺuersus cauta ne
dū timore dei a tepore in opis
rursus īmūdanis erroribz īmer
garis. Tepidus ī ꝺuersione: ono
sa vba et vanas cogitationes
noxias cē non ꝺspicit. Quod si a
torpore mentis emigilauerit. ea
ñ leuia ex ista mabat: ꝺfectum qꝫ

horrenda atqz atrocissia ꝓtinescat
ſtraus et delicias īomnū bono ope
formidanda ē. ſtraudem deo facta
q̄ reus de ipsis doms ꝫ munerib
gloriā ꝑ am et humanā laudem ap
petit. Delicias v̄ facta: quoties
p torporem languide ea que dei sūt
opant. Qis ars seculi hui⁹ strenuos
amatores habz: et ad exequendū
promptissios. Et ſs̄ pro inde fit q̄
p̄sentem habz opis sui remunera
tionē. ſrs v̄ diuini timoris plerosqz
habet sectatores languidos. tepidos.
pigre in erna congelatos: hz ſs̄ pro
inde qꝺ labor eox ñ p̄ presenti. hz pro
futā remuneratione differt. Idcoqz
qñ eox labore mercedis retribu
tio non statim ꝺsequitur: spe pe
ne dissoluta languescāt. Dñ et
magna illox glā ꝑparat qui bone
ꝺlationis p̄cipia. augmento sol
diore ꝺsumant. atqz eo ad prome
rendā retributionē hylariores pre
parant. quo firmi⁹ duri ineris
labores ꝫ nichoant ꝫ ꝺsumant.
Quidā p̄mo ꝺuersionis calore ad
vtiles sese accingūt: accedente v̄
p gressu dū in moderate tremis
rebus īanubūt. puluē in finu ap
petitus. obscurant. Dñ ꝫ dūs de

homis seminibz mlpnis iactatis
dnat. Quod aũt cecidit ĩ spinis: hi
sũt qui audiũt vbum dei. et a sollicitu
dinibz seculi vel fallacia diuiciaz suf
focant vbum. et sine fructu efficiũt.
Quę omnia ne quaq; debent in
cauis cordis nr̃is pullulare. Nam si in
pullulauerit. confestim cũ plantam arbu
scula: cor ĩ dei ꝑfecta radice roborauerit:
parit et arcescit. Valet ad dei cõ
uersionẽ ꝙ salute mutatio loci.
Plerũq; enim ni loco mutato: et mẽtis
affectus. cõgruũ z cum mundane cupi
ditatis auellit: vel sęcularibz illecebris de
seruiũt. Nam locus ubi ꝙque quisq;
erat: hoc in affectu mẽtis opponit
vt semp ibi vel cogitauit vel gessit.

Ad conuer De exemplis scõrum.
sionem seu correctionẽ morũ
multũ ꝙsunt exempla scõrum: mores
cũ in cognitionẽ non queũt ꝙficere
ad bene viuendũ ni ꝙfectos in formẽ
ex exemplis patrũ. Reprobi autẽ ni
attendũt documenta bonoz que
mutent ad melius: sz proponũt sibi
ex empla malorũ quibz ad suoz mo
litatẽ utant in pena. Obstant
ualitatẽ sęcum scõrum ruine et repa
rationes. ut spẽ faciant salutis hu
mane. ne aliqñ ꝓ lapsum pene
finisse
do dñi displicat scõrum ꝑ pacionẽ cęna pe
ruenã venia delicti. Quant flagicio
dedit ad quã utilitatẽ corũ ex empla
ꝓponũt scõrum. sicut aut sunt qui mutan
tur ad ꝑpacionẽ aut certe ex corũ cõ
pacione durius de ꝑ obedientia punu
ant. Propterea uiuentes scõrum ad exem
plũ deus proposuit: ut quãto de
mutatione corũ offerri possit nobis
ultrice pena. tanto de ꝑseuerantia
mali sint grauiora tormenta. Si enim
ad bonũ ĩtamentũ diuina quibz
amonerem ꝑcepta dicerent: plegę
nobis scõrum ex empla sufficerent.
Sit tout dñi z deus nos ꝑceptis suis
amoneat: et uita scõrum bona opis no
bis ex empla ꝓponat. nulla z iam
de reatu ex cusatio. qz lex dei tota
die ad aures nras pulsat. et factoz
documenta bonoz cordis nri affec
tu prouocant. Et si ꝙnoz sepe secu
lium ex empla. aut nõ imitem scõrum
digna z deo placita facta. Et si a pu
sillis imitari iniquos ĩ malũ. aut
pigrissimus imitari iustos ĩ bonũ.
Grandius z deus ut uitutes qs scis
ꝑparat ad coronã: nobis ad profec
tũ sint posite non ad penã. Proficiu
ent autẽ ad profectũ nrm: si tot ex em
pla voluerimus imitari uitutum.

certe si ea populus auersari quã
imitari fuerim⁹ ad dampnationẽ
nr̃am erunt: q̃ ea legendo imple
re neglexim⁹. Multi vitã scõr imi
tant⁹ 4 de moribz alteri⁹ effigiem
virtutis sumũt: tamq̃m si ymago q̃
libz in tendatur. 4 de eius similitu
dĩe species picta formet⁹. sicq̃ fit ad
ymaginẽ similis ille qui ad simi
litudinẽ viuit ymaginis. Qui scã
virũ imitat⁹. q̃i ex emplar aliquod
intuet⁹ sele q̃ in illo q̃i in speculo pro
spicit: vt adiciat q̃d de ille virtutis
agnoscat. Minus cũ se pñs homo
ex semetipõ cõsiderat: q̃ dũ alteri⁹
in tendit id q̃d minus z luminus ad
icit. Per fector⁹ non quẽlibz scõrũ
imitando. q̃ ipam veritatẽ intuen
do. ad eius ymaginẽ facti sũt usq̃
eã opari: et q̃ in dicat q̃d scẽbatur.
faciam⁹ hoĩem ad similitudinẽ et
ymaginẽ nr̃am. q̃ ipam ĩtelligen
do imitat⁹ diuinitatẽ: ad eius factus
similitudinẽ. Sic g̃ tantus z vt nõ
egeat hoĩe demonstratore ulterio.
q̃ ipam cõsiderando imitet⁹ ulteriã.
ex empla scõr quibz edificat⁹ homo
vanas facit cõsectare virtutes. hũi
litatis ex põ. deuotionis ex petro.
caritatis ex iohãne. obedientie de
abrahã. patientie de ysaac. tole
rantie de iacob. castimonie ex ioseph
mansuetudĩs de moyse. constantie
de iosue. benignitatis de samuel.
mundicie de dauid. abstinentie. de dã
daniel. Sic et cetera facta por. quo
labore. quo moderamine. qua ve
hementione vel cõpunctione gerã
t⁹: vir scõs imitando cõsiderat. et q̃
cõpunctio cordis carnalia deside
ria repellit et dñm toto corde in q̃r

Contuitio cordis z. Cap. xxiii.

Humilitas mentis cũ lacrimis
ex oriens de recordatione pen̄ et
timore iudicij. Illa z diuersis pfec
tor⁹ cõpunctionis affectio. q̃ omnis ca
rnales desideriox effectus re
pellit: et intentionẽ suã toto mentis
studio ĩ dei cõtemplatione defigit.
Geminã cẽ cõpunctionẽ quã pter
animã dñm cuiq; electi affligunt. i.
vel dñi opm suor⁹ mala considerat.
vel dñi desiderio cẽue vite sulpirat.
Quatuor esse qualitates affirmo
nũ: quibz mens nr̃a tedio salubri
cõpungit⁹. hz memoria pteritor⁹ fa
ctor⁹. recordatio futurarũ pena
rũ. cõsideratio pegrinationis hui⁹
vite longinquitate. desiderii
supne patrie. quatenus adeam quan

tonus valeat p uenire. Quisq; pauor memoria ꝺ punget ad lamẽ ta. tũc ꝺi se uisitari sciat ꝑsencia. qui id qꝺ se amisisse recolit. in terminis crubescat: suoq; iudicio penitendo iam punit. ¶ Nam tũc petrus fleuit: qui in eũ ꝛ ꝑc̃ respexit. Vñ ⁊ psalmꝰ ¶ respexit in me et miserere mei: et tra cõ tremuit. Grauissimus dei iudex ꝺ hoĩs mentis. p quã bona desideria surgũt et malecuntur mala. Cũ g̃ ista ĩ cor de hoĩs fiunt. scienduꝫ ⁊ tũc esse ꝺñi p grã; oculi humano ꝑsentẽ. Vñ se nunc magis homo aduerse ad ꝺuersionẽ debz: qui sentit et ꝺñi interni opis tẽ. Quo mens hoĩs nisi ex ỽa cõ uersione rapitur: et qualit̃ in firma ta incurrit ꝺ gustare lucis magnitu diẽ. illũ nosse posse qui iam aliqꝺ ex inde gustauit. ¶ Sunt qui nõ ex ỽa cordis conuersione sui accusato res fiunt: ⁊ tantũ ad hoc cẽ se per catores assignant. ut ex facta hũili tate ꝺ fessi oĩs lorum ĩ uenant sci entes. ¶ Ad iusti⁹ uiꝫ accusator: nu lli ꝺ reticet ꝺ ⁊ q̃ sua facta ac cusat semetipm iustificat.

Ex eo unusquisq; iustus esse inuenit: ex quo sui accusa tor exticuit. ¶ Multi autẽ ꝺ tra se metipos peccatores fatent̃: ⁊ tũ semet ipos a pcõ si subtrahũt. ¶ Magna iam iustitie pars cẽ: se ipm nosse hõ qꝺ ꝑuus ⁊ ut ex eo ꝺiuine ꝺcti subdatur humili⁹. ex quo sua in firmitatẽ agnoscat. ¶ Vñ se iudicat nullus homo ĩ hac uita: ne iudicet a deo ꝺampnacione perpetua. Tunc autẽ iudicii ꝺ se quisq; sumit: qñ p digna penitencia sua ꝑ sua cõdempnat. ¶ Inde ꝺ penitencie fiant animi et sua facta sub tilius discutiẽ: et ꝺna dei que con tempsit flendo ꝺmemorare. ¶ Nichil autẽ pens qñ nil pñ agnoscẽ ꝺ flere. Duplicẽ habere habz fletũ ĩ penitencia oĩs peccator: sine q̃a p negligencia bonũ non fiunt: seu q̃a mala p audacia ꝑpetrant. Qꝺ cũ oportuit ñ gessit: et age gessit quod ñ oportuit. ¶ Ille penitenciã digne agit: qui reatũ sui satisfac tione legitima plangit. ꝺempnã do. si ac ꝺ flendo que gessit tanto ĩ ꝺ plorando ꝑfundius: q̃nto ex tant ĩ pcõ prociuꝰ. ¶ Ille penitẽciã dig ne agit: qui sic ꝑterita mala ꝺ plorat. ut futa itũ nõ admittat. ¶ Nam q̃ plangit pccm: ⁊ itũ admit tit pccm. ⁊ q̃ lignũ lauet laterẽ cru

dñi. quic quitomagis laucrit. tanto amplius lutū facit. Quānus ſ̄ſcz ſit impius et peccator ſi ad pēm tenciā conuertat: ꝺ ſequi poſſe ve mā credit. ſ̄ Nullus cūi de bonitate dei dubitet: ꝫ ſola accipientiū pra uitas ꝯuertere in dulgenciā ab negat. Jn hac vita tantummodō pēm tenciae patet libertas: poſt mortem ꝺ nullā correctiōis eſſe lucrenciā. Vñ et dñs dicit. ſ̄ Me oportet opari opa eius qui me miſit donec dies eſt. Venit autē nox: qñ nemo poteſt opari. Hinc ꝙ ppha. Date in quit dño deo nro glam antequā tenebreſcat: ꝙ. antequā mors cēna preueniat. in hac vita dñi eſtis dñi p penitenciā glorificate. ꝯ Ideo in hoc ſeculo penitenciā opantibz dī ſub venit miſericordia. in futuro autē iam non opam: ꝫ racionē nrōr opm ponim. Per id determinantur plerīqz michi. p quod pp aceruitatē dei ſpacii accipiūt emendandi: qñ illi mora vitandi non vanē ad penitenciā ſz ad peccandi uſurpant audaciā. ꝫ malo autē interius vadit: qui tempus ſibi ad penitendū i dilatiōi: ad libertatē prauū opis vtitur. ſ̄ feſtinate debet ad dñi pentendo vnuſquiſqz dum poteſt. ſ̄ noluerit. qñ tarde nolucrit oīo nō poſſit. ꝓ nde ꝙ ppha ait. Querite dñm dū inueniri poteſt ꝯ vocate eū dū prope ſ̄. Et ī inueniri pt nūc in hac vita in qua etā et prope ſ̄ omnibz ī vocantibz ſe: ſ̄ Nam tūc iam longe erit: qñ dixerit ite in ignē eternum. ſ̄ Modo non videt et prope ſ̄. tūc videt ꝙ prope ē: quia ꝙ videri poterit. ꝙ nō poterit inueniri. Si qñ quiſqz peccare poteſt penitere vitamqz ſuam vnicus ab omni crimine corrigit: non dubiū qñ moriens ad etām tranſeat requiē. Qui autē pue vnendo penitenciā i mortis agit puncto. licet eius dampnacio incerta ſ̄. ſic remiſſio dubia. Qui ḡ audit certus eſſe i morte de indulgencia. sanus penitrat: sanqz p petrata facinora deflcat. Sunt qui penitentibz ſecuritatē cito pollicent: quibz bñ p propheta dicit. ſ̄ Curant contritionē leuē plī nici nī ignominia dicentes. pax ꝙ non ſ̄ pax. Cum ignominia igit curat contritionē qui peccati et non legitime penitenti prunt ſecuritatē. Vñ ꝙ ſequitur.

Consilii liū ꝙ ab hominacionē
fecerūt: dz consilii tī pentendo dz
penas luendo: Iuter cū confundit
cūctā iudice reus dū plectit: atq
alt' qui de malo ope crubescens
corrigit. Ille cū ꝙ reꝑpiens z cō
fundit: iste ꝙ se male egisse memo
rat. Quīnus ꝑ penitenciā propria
ago patrē sit: sine meru tamē hō
ē ū debet: ꝙ pentenac satisfactio
domino tū pensat iudicio ī lumā
no. Pro nīe ꝙ miseracio dei omni
dz sine mīmissione flere nīe est.
Flendū. n. nūquā oportet pententē
habere de peccīs securitatem. Nam
securitas negligenciā parit: ne
gligēcia aūt sepe incautū ad vicia
lapsa reducat. Dū abhominē per
penitenciā fuerit ex pulsa vicia. si
forte post ls interredente securita
te quelibz culpa sub repserit: cō
festim delectaciones ꝑstinc vicior
mentē audius irrepūt: ꝙ pulsan
tes z hominē in consuetis opib
grauiꝰ ptralhūt: ita vt sint no
uissima illiꝰ peiora ꝓioribz. Ad
affectū bono ad dñm itur: malo

Non plocor spa recredit.
cia. z affectū bonū vel
malū itur: recredit ve actor. Flendz

cūm gressu pedū: z gressu mox elō
gamꝰ vl' propinquamꝰ ad dñm. Q
petrare flagicia aliqō mors aīe z:
dtempnē penitenciā ꝙ primāe ī cul
pa detendere ī infernū z post mortē
Ergo petrare ad mortē pmer: de spa
re vero in infernū detendē. Dū et
scptura ait. Impiꝰ dū in ꝑfundū
malor venerit contempnit. Sepe
diabolus cos qs dū ad penitenciā
aspicit: in maiestate sceleriū pculsos
ad desperacionē deducat. ut sub rep
ta spe veme tralhat in diffidenciam.
qs non ponit ꝙmē ꝓseuerant in
culpa. z penitens p vidē debz cal
lidi dē se hostis īsidias: sicꝙ dei
iusticiā metuat. ut tamē qū nus
ī magnis sceleribz de misericordia ei
confidat. Implicꝰ leratē deus de aīa
desperata. ꝙ aliqū conuersa: qꝰ
de ea que unumqū ex tunc pdita
sicut de pdigo filio qui mortuꝰ
fuerat ꝙ reuixit. pierat et īuen
tus z. de cuiꝰ regressu magnū fit
gaudiū pat. Maior fit letitia de
eo qui a periculo liberat: qū sup
eo qui unumqū nouit periculū per
cati. Quīto cū contristat res p
dita. tūtomagis si fuerit in ven
ta letificat. sicut īeuāgelio pastor

ille exultat qui pditā ouem īuen-
tā. humeris suis gaudens repor-
tat. Nullus desperare debet veniam
eiā si arcta fuē vite ad penitentiā
cōuertat. Unū quēqz cū deus deli-
quisse. ū de vita pterita iudicat. Hoc
quippe et legis testimonio edocet. nō
lō de suo extimo iudicare. qū deus p
asum punogenitū ouem suā offer-
ri. hoc ē in mūdiciā vite poris
mutandam īm nocentiam homi-
nis. Unū q̄ audā ubz offerri in
hostiā. i. vite extrema in penitentiā.
Multi supna respectu gr̄ā in extre-
mis suis ad dñm reuertunt̄ ppem 6
tuā. q̄ q̄ntqz mala gesserūt cor-
diamis flentibz p̄gant: atqz in
bonis factis male gesta ꝺmutāt.
Quibz iuste totū quod delīqrāt
ignosc̄t. qa ipi qđ male gesserūt
penitendo cognouerūt. In vita ho-
mis finis querendus: qa deus ī
respicat quales quidem antea
viximus. q̄ quales arcta vite fuē
exiimus. Quē deꝰ respicat pcā
sua plangit. quē ō deserit ī po
testatē demoniū deuit.

Deo deserente nullū penite
re. deo respiciente sua vnū
quēqz facta uidē. plangē: et vnū
tendent cogitare. Nō nulli autē
ita desperant a deo ut deplorare
mala sua nō possint eiā si velint.
Cōsiliū in mundo hoc. ut qa ipi
negatū. pt̄ puaricatione regredi
ad uitā ob serare aditū penitē-
tie hoibz eripiant. ne vel ipi īuertan
t ad dñm: cosqz sonos in pditione ha
bere contendūt. quibz cūqz fraudi
bz insistentes. ut aut desperant
a deo. aut flagelli īmanitate de
spent. In grauiscrudū ē ingt. q pt
posita securitate lugendum. ne
dei secreto et iusto iudicio deseratur
homo: q pdendus ī potestate sublimi
tam reuera quē deus deserit. demo
nes sibi sapūt. dūa cōtemptores p̄
cepti statim ut auertūt a deo a ma
lignis spūtibz occupant. aquibz
eiā mala ut faciant p̄suadentur.
Hinc illud pphīe. Inimicos dei p
secuta tenebre: quē intelligit̄ de
mones. Unū q̄ in psalmo legit. īmis
siones p angelos malos. Quādā re
probū in potestate demoniū ocul
to dei iudicio et iustissimo redigi
t: ysaia testante. Qui emisit eis
sortē. q manus eius diuisit eis
eam ī mensurā: vsqz in finem.
possidebūt eā. Quādā electū di

demoniū

mittitur diuina ultiõa īdē mer
rorem pñ: sz tamē misericordie ei⁹
reducti dñm ꝺuertūt. ¶ De talibus
cñ dñs p ꝓphaū loquit. Est dimitti
cū: et reduci cū: et reddidi ꝺolatio
nē. Non nūqñ cnā deus reuertens
ab homīe quē deserere uidebat: rursus
affligēdo uisitat. et planctu lac
mar ac penitēcie afflictionē. a pec
cato expurgat. dicente iob ad dñm.
Propt superbiā in ipt qñ lectulum ca
pies me. reuersus es mirabiliter
me crucies. ¶ Reuertens cñ deus
hominē arguat: qñ quē peccantē
deseruerat flagellando iterū uisitat.
Malis actibz ꝺ⁹ nos amplio celestē
gratiā nequaquā p uotare debe
mꝰ: qñ postmodū si penitendo digna
deo acta gesserimꝰ. seueritatē eius
clementiā ꝺmutabimꝰ? ¶ Nam ille
qui nos malos tollerat. ñ dubiū
est qñ ꝺuersis clementer ignoscat. ¶ Hā
quod seruat nobis tempus pen
itēcie. ut ñ simul' morte ob ruamur
pñpti. ¶ Datur nobis locus satisfac
ciōis: hoc totū de dei pcedit clemen
cia ut nos non ꝺampnet subito.
si ipse petet ad penitenciā paciēt.
De his qui iterꝺ omittunt ea q̄
penitendo fleuerunt.

nō

Terrisor ¶ penitens q̄ adhuc a
git qꝺ penitet. ñ uidet posse
dñm sub ꝺiuis. et sub sanare supbis
sanis reuersis ad uomitū: et pen
itens ad pcm. ¶ Multi cñ lacrimas in
deliciter fundūt: et peccare non de
liniūt. ¶ Quosdam ampe lacrimas ad
penitenciā. et effectū penitencie nō
habere: qa in consuetuꝺine mentis
nūc recordatione pcōm lacrimas fundūt
nūc ꝰ remittente ulti ea que fleue
rūt iterando cōmittūt. ¶ Qui et
pterita uult plangē et actionibus
secularibz in cumbere: iste munda
tionē non habz. quo adhuc agit q̄
penitendo deflere possit. ¶ Clamas
peccatoribz ꝺicat. Lauamini mundi
estote. Lauat enim mꝰ et mūdus ē. qui
et pterita plangit: et flenda iterū
nō admittit. Lauat et nō mūdus q̄
plangit q̄ gessit nō deserit: et pt la
crimas ea que fleuerat repetit.
Sic ꝺnūs alibi animā penitentē
atq; itā ꝺelinquentē: seruo ꝺmi
nus increpat ꝺicens. Cum uilis fra
ces mimis: iterans uias tuas. Qs
quis g̃ culpas pteritas ploratu
huc necessez modū teneat: ut sic
ad nulla deflenda cōmittat. ¶ De miserο ysydoro. q̄

penitere retro acta negligo: et ad
hur penitendo non mitto. ¶ Quibus
modis peccatū non mittitur.

Duobz modis ꝑm̄ cōmittit. i.
aut vi cupiditatis. aut metu
timoris: idz dum vel quisq; vult
ad ipsa ꝺ̄ tendit. vel timet ne iacu
rat qđ metuit. ¶ Quatuor modis
ꝑm̄ ꝓpetrat corde: quatuor ad
mittit & ope. ꝓpetrat corde suggel
tione demonū: delectatione carnis
ꝺsensione mentis. defensione clan
dis. ¶ Cōmittit ope nūc latenter:
nūc ꝑ alā. nūc ꝺsuetudine: nūc
desperatione. Illos g̃ grauiz et corde de
linquit: & ope malina ꝑpetratur.
¶ Tribz modis ꝑm̄ gerit. hoc z igno
rantia. in firmitate. in dustria. pcedo
aū penarū diuersō. Ignorantie nā
q; modo peccamus in ꝑadisō cla
sicut aut apls: vir non z seductus
mulier aut̄ seducta in ꝑuaricatio
ne fuit. ¶ Ergo cuꝫ peccamus ignorā
tia. adam ꝺ in dustria: qz ille z seduc
tus. hic sciens prudensq; peccauit.
Qui ꝺ seduct̄: qđ ꝺsentiat cito
& ignorat. ¶ Deum firmitate aut̄ pe
trus deliqt. dñi metu ĩterroganti
ancille xp̄m negauit: hic pt ꝑm̄
amarissime flenit. ¶ Grauius z in
firmitate quā ignorantia quēq; de
linquere: grauiꝰ q̄z in dustria quā in
firmitate peccare. In dustria namq;
peccat q̄ studio ac deliberatione
mentis malū agit: in firmitate aut̄
qui talia vl ꝑ cupiditatione delinquit.
Sequit aū et de industria peccant.
qui non solū ñ bñ viuunt: sz ad
hur & bñ viuentes si possint aue
ritate diuitiaꝝ. ¶ Sūt eni qui ignorā
ter peccant: & sūt q̄ sciunt. ¶ Sūt eni
& qui ꝑ ignorantie cā excusatione
care nolūt vt minus culpabiles
habeant: qui tamē se ipos nō mu
nisūt sz magis detinuūt. Nescire ne
cum placet ad ignorantiā ꝑtinet.
nolle ꝺ scire ad contumatē su
pbiā. Voluntatē quippe qua dñi
velle nescire: qđ z aliud q̄ nolle
dñm superbiendo ꝺtempnere. Nemo
igit̄ de ignorantia se excusat: qa deꝰ
ñ solū eos iudicat q̄ arrogantie
sue auertunt̄ sz eni illos qui nes
cierūt. testante eodem dño ꝑ ꝑphām
Oseā dicente. Ignosces a facie terre:
& eos q̄ auertunt̄ ꝑt tergū. et qui
ñ quesierūt dñm ñ ĩuenerūt
eū. ¶ Et psalmꝰ. Effunde in ꝺ̄ ire tue
tue in gentes q̄ te ñ nouerūt.

Dcl' qđ hō in hac vita sine cūlē pt si

Quis vitā sine ne pcō ñ pt esse.

Crimine habē possūt sine pcō ñ possūt. ℣ñ qñ vis ī hō seculo magna ulticie qulqz claritate resplendeat: nimiqñ tamē ad puriē pcōr sordibus careat. iolīe apostolo testante qui ait. Si dixerimꝰ qđ pcīm ñ habemꝰ ipi nos seducimus: et veritas ī nobis non ē. Quedā sunt tñ similia pcīa. ꝫ si bono animo fiant ñ sūt pcīa: ut pote potestas si ñ se vlciscendi cupiditate. ꝫ magis corrigendi studio vlciscatur ī reū. ℣tem sūt pcīa lenia q̄ ab ñ apientibz cotidiana sanctificone pgant. q̄ tamē aperte ris viris velut magna crimina cauant. Ad autē homines de magnis sceleribz agē debent. qñ cñ pfectis viris lenia quoqz delicta ꝫ grauissīa lugent. ℣ñ solū aut grauia: ꝫ lenia sūt cauenda. ℣ulti cñ lenia vnū grande efficiunt: sicut solent ex parvis q minimis guttis ī mensa flumina excrescere. ℣umerositas cñ in vnū cogit: ex vndarū effluit copa. Pcīa que in apientibz lenia sūt: pfectis viris grauia deputant. Tanto magꝭ cog

cñ

nosci ē pcīm quanto maior qui peccat habet. ꝫ celat cñ delicta minus ut ordinē meritor: et sepe qđ minoribz ignoscit. maioribz imputatur. De pseuerātia peccatorū.

Ex primento minor pcōr tollit maiora ut pcīa: ut durius feriant ē pro magnis sceleribz. qui de paruis corrigi noluerūt. ℣udicio aut dñi ī reatū ne quoqz labunt: qui distingere sua facta minora contemnunt. ℣ulti de crimine corruunt ī crimen: qui dei cognitionē habentes timorē eius negligūt. et quē nouerūt pfectū. p actionē non venerant. idcoqz dñi ira ē iudicio punienda omittē. et in pena omissi facinoris factus deterius ad dere. ℣epe pcīm alterius pcīi causa ē qđ cū cōmittit. aliud ex ipo ꝫ sua soboles oritur: sicut fieri solet nasa libidinē ex mimis ventris ī gluuie. ℣oena vero pcī pcīm ad mittit. qñ p merito cuiqz pcī deo deserente in aliud pcīm itur de terius. de quo amplius qui ad miserit sordescit. Ergo p̄cedens pcīm causa ꝫ sequentis pcī. sequēs q̄ pcīm pena ꝫ p̄cedentis delicti. ℣ecedentia itaqz pcīa sequentiū sūt

crimiū causa. ut illa que scelera
sint p̄decenciū pena. p̄decenciū pec
catoriū pena. ipā vocatur īdura
cio vemens de dūma iustica. Ipse
z qđ aut ꝓpha. Indurauit cor nr̄m ne
timeremꝰ te. Sicq; cū dñ quicūq;
iusti fuit a deo impellunt vt mali
fiant: h dñ mali iam fuit in dura
t vt deteriores ex illis sint. sicut z a
plus dicit. Quō veritatē dei non re
cepерūt vt salui fierent. Facit er
go deus qđ dam peccare: h in quib
iam talia pcta p̄cesserūt ut eius
iusto iudicio mereant in deterius
ire. Talia quippe pcta p̄cedentib
aliis pcīs: plabunt in pena pcī.
Quedā de ira dī veniūt peccata:
que ꝓmerito aliox ꝓpensant pcō
rū. Dñ ꝓpha. Ecce tu iratus es z
nos peccauimꝰ in ipis fuimꝰ semp:
tamq̄m si dicat. Qā in pcīs fuimus
sp: irati es ut deterius peccaremꝰ
Qđ. n. sit ira dei mereri. qđ vero ꝓ
vocare: p̄ deus lectox delix sare.
Est amox z quidā ira que ꝓvocat:
q̄a q̄ meret. Iam meremur qñ
ignoramus peccamꝰ: pro vocamꝰ
q̄ñ scimꝰ bonū facere nec volumꝰ
Fluc iram dei dñi nimꝰ vitare
possumꝰ. Timeamꝰ g̃ ne vemen
te illo terrore iudicij sentiri possit
vitari n̄ possit. De occulte vel mā
feste p̄cō

Quatuor z culpe ma
nifeste q̄ñ occulte peccare.
Duplicat enī reus z qui apte delin
quit: qa z agit z docet. De talibus
ysaias dicat. Est pcīm suū sicut sodoma
p̄dicauerūt n̄ abscondерūt. Nulli
enī publice delinquentes sine ullo
pudore sua flagicia p̄dicant: n̄ illa
vtunt sceleris vocabulis. Quedā. n.
iam iustice porro z. iniquitatē suā
hoī ab scondere: z in semetipō de
pcīs ꝓpriis erubescere. p̄cīm ꝓpe
re timenz: pcīm p̄dicare clamox.
De quo enī dicat apls. z clamor
auferat a vobis cum omni mali
cia: i. cū ipis pcīs. Ex eo ipō quo
quisq; pcīm qđ agit abscondit:
iudicij iam ce iudiciū. qđ n̄ erubes
cit mīi de conscientie reatu. Ergo
z h ipm qđ quisq; de facto suo eru
bescat: ipe sibi iam iudex sit. De nō
peccare di amore z supplicatimore

Aliud ē non peccare amore
dilectois dei: aliud timore
supplicij. Qui cū amore caritā
tis dei non peccat: horrescat om
ne malū ampletendū iustice bo
num. n cū delectat pcīm. cēa si

sceleris mi punitus ꝓmittat. Qui
ꝑ sola pena supplicij in se vitia re
punit: qm̃ vi ꝫ ex pleat opus pñ
uuit tamen in eo voluntas pcm̃
di. dolentis & illiatꝰ qđ lex prolybere
dmoslat. Ille ergo mercedē bonū opis
q̃ nulla ꝑ nuiꝰ papit. qui amau
do ipam iustitiam facit: ꝫ is q̃ cā
solo metu penaꝝ ī vitus custodit.
Quidā q̃ diligūt pcm̃ et faciunt:
quidā diligūt tantum et nō faciūt
plerigz ꝑ faciūt tantū q̃ diligūt.
Non nulli pcm̃ nō faciūt: q̃ tamē
iustitiā odiunt. Grauiꝰ autē pec
at qui nō ꝑ solū pcm̃ diligit ꝫ q̃ facit
qm̃ qui non facit q̃ diligit. grauiꝰ
gz interdū qui diligit q̃ nō facit. q̃
qui facit q̃ odit. Grauissimū gz non
solū facere ꝫ q̃ dilige pcm̃. Nam sꝫ
quidā qui cōtra legem pacto flagitio
dimdunt: q̃ sunt qui non solum
nō dolent gessisse malū. ꝫ etiā de
ipo malo ope gldnt. Sicigz ad cō
parationē mali fit deterius. dū de
vitijs gldantes ex tollunt impei
De talibz aīt salomō. Qui letant
cū male fecerīt: q̃ exultant in re
bz pessimis. Ad aliqđ ꝑcam̃ vo
luntate nō necessitate. aliqđ neces
sitate non voluntate.

Interdū mali qđ lium. necꝫ
litate potius. q̃ voluntate ex
plum. Verendaz aūt necessitas
mali ī voluntatē bonā. plerigz ī
volūtate ꝫ sola nr̃a pectant: pti
melentes tēpalem ī opiam. q̃ dū
pñs scī nr̃ē refugūt. a futuris
bonis puant. Ītē nō nulli pcm̃ vo
luntate nō necessitate mittūt. nul
lacz coacti ī opia existīt ī qui: ꝫ
tū gr̃is cupīt ee mali. plerigz cm̃
ipam rem amant qm̃ appetunt:
ꝫ ipa tū pcī malicia delectant.
Ad melꝰ pcm̃ ꝑcauetur qua
Melius ꝑcm̃ emendatur.
cauere. qm̃ emendare.
finalis pcm̃ resistimꝰ hosti. a q̃
q̃ dū victi sumus: qm̃ ei a quo iā
superati ac devicti cognoscim̃. De
pcm̃ aūt qm̃ admittat. amplꝰ pti
melat. Cui⁹ aūt gr̃ace sit dum
ī vtum venerit leue existimat: q̃
sine vllo metu mittit. Istis simu
libz qui quibz dā gr̃ibz cōtalent de
pcm̃. Cogitatio namigz pua de
lectationē parit: delectatio de
sensū. sensio cm̃ actionē: actio
diuetudinē. diuetudo necessitatē
sicigz hys vinculis homo implica
tus quadā catena vinciꝝ tenet

astrictus · ita ut ab ea euelli nequa quā valeat · i dumna gr̄a manū ia centis appl̄hendat · ¶ Peccatū admit tere cadere in putrē ꝛ: ꝺ sluctū dmē ꝙ facē peccandi os putrē ꝛ eo anguista ri: nec is q̄ cecidit valeat erire · ¶ Sed iterꝺū ecā tales ꝺns liberat: ꝺum eos de spacione ad cōsionē libertatis ꝺmutat · ¶ pō · n · misereantr pcā dimittuntur: quo ꝓ tegrent fit nc in deteri⁹ peccando cat̄ · ¶ le quissimū ꝛ peccare: peius ꝛ pcā ꝺi ꝺ sluctū dmē facē · ¶ Ibillo facile ab l̄ cā laboze reslurgē: ꝺū ma le ꝺ sluctū dmi ī pugnat̄ · ¶ Male a gendi ꝺ sluctū dmē recessū ē ꝓpha asserit in pfundū aui⁹ ysu qualiquada lege homo trucē astrictus: vt ecā q̄ non vult peccatū admittat · ¶ Ilapsu ꝙ cito ī surgē: ñ ꝛ in profundū nc · ¶ pls legē pcā dnat esse ī membris nris · ñ leꝛ ꝺ sluctudo ꝛ ꝑ peccando ꝺnpnū⁹: et non ab ea cā volum⁹ discedim⁹ · qz ecā necessitatis vinculo p ꝺ sluctū dmē ī truncū · ¶ Multi veri amoꝛ agit ihoīe: sed resultat rausa malū ꝺ sluctū dis lege · ¶ Dū aut audacter ꝓbona ꝺ sciencia exultat: q̄ valent mle ī pmut quod ī solent im pugnat.

frequent̄ peccare cauendū ꝛ · ¶ ā hoꝛ ipm quod de malo nō plerūq; deus nobis salutē opat̄: q̄to mirabile ꝛ tanto ꝓrariū ꝛ · ¶ Propterea metuendū ꝛ confidere ita saluari · ne forte dū ex peccatis a vitis sanari: ꝙ vicia multiplicem⁹ · et salutē ñ ad ipsecutū · ¶ Ergo studeam⁹ aut non cadere · aut cito ꝺuersi a lapsu consurgē · ¶ Omīno peccare cauendū ē · ¶ Quod si humana fragilitate pcīm sub repserit · confestim erit corrigendū q̄d nequit sentē ꝺmissū · ¶ Sito cū corrigit̄ aut pa: q̄ cito cognoscit̄ · ¶ Tardiꝰ autē sanat̄ vulnus: q̄d iam putrescens ex membris longe p̄ ꝛpe aiam abꝛ abiect̄ · ¶ Mora peccandi: īmanitatē facit sceleris · ¶ Dū ergo ꝓpha · ¶ De m q̄ qui tralatus īiquitatē in humanis vanitatis: et q̄ vmanū plantatꝛi pcīm · ¶ Tralatꝰ aut vt humanū īiquitatē qui tat ꝺ ad ꝺm · ¶ Tralat̄ ꝛ cū īiquitatē: mora facē mi quitatē · ¶ Unde ꝙ psalm⁹ · ¶ Prolongauerūt īiquitates suas: dns ultus non erit erumnas peccator · ¶ Ut qui peccatum deflet: de cetero cauē det.

Bonū z hominū sp aīe oculos ꝑpa delecta adhibē. scdm psalmū sententiā: ⁊ pcūm meū cō tī me z sp. ¶ Sīt. n. ī oportet īmu mla pī affectū. sic sp necesse est suū mdē flendo ⁊ memorare pec tatū. ¶ Quid utilitī recordatio pī. fiat. tedū animū: q aūt luxurie ⁊ cupidit tati subdit fuit. ⁊ humana superbia ꝛ de ipō pī ope gl'ant. Verno di tanta recordatio delz cē pī: ut ea que gessit semp lacrimas eliceat. ¶ Dī ⁊ psalmo dicat. cōtra tibi soli peccaui ⁊ malum coram te feci. ¶ Et dicat. p nīa nabo ad templum scm tuū in timore tuo. ¶ Supra eū dixerat qm tactu. horz z quō ī sum ⁊ humilis: in veteranerūt ossa mea. dū clamarē tota die. ¶ Ad gf se tacuisse penitet: ⁊ ī confessionē pcōz. ¶ Ad clamasse se doleat: ⁊ de tensionē malorū. ¶ Ad gf pcōz suoz defensor exurat: ne scelez z ut penitendo accuset quod superbiens prauc ad mīsit. ¶ Ad

pīm cogitatione ī cipitur ⁊ ope

Bipertita ē ꝓsecutor.

causa peccandi. ⁊ opis ⁊ cogitatiōis. ¶ Quoz unū mi quitas dicat ꝛ qđ ope gerit ꝛ: aliud īmu tata q̄ cogitatione admittit. ¶ Hus aūt actio resecranda z postea cogitatio: pius pīa opa. pt modū desideria. ¶ Diuersum aūt est ex cogitatione opa procedūt: ⁊ ab opib cogitatio nascat ꝛ quīvis ⁊ si ab ope malo quisq nascat. p solus tamē cogitatiōis prauc malicia ī est ī nocens. ¶ Dī et dīs p ysaiam. ¶ Auferte ī ste malū cogitationū uīaz ab oculis meis. ¶ Non enī solū factis ⁊ cogitationibz delin quim: si eis illicite occurrentibz de lectem. ¶ Sīt vipera a filys ī utero positus lacerata primū: ita nos cogitationes nīe ītra nos enutrite occidūt. ⁊ non cepte ītrius ui pco veneno ⁊ sumūt ꝛ animaz ur am crudeli vulnē pimūt. ¶ Dō z arbitrij nīi cogitationes pue suggestiōis p nemīe: nasce ntes ī animo cogitationes. nīe attinet voluntati. ¶ Illud ū ad culpam nō redigit ꝛ: illud culpe pte imputat. ¶ Nam cogitationes illicitas occurrē demoniū z. cogitatio nibz oblectari p uersis nrīm est. plerūq fieri solet ut ī mūdi tri palū rex spēs q̄ diuicias nrīs

mentibz opponant. et nolentes eas cogitem⁹. quitiqz ab eis actē mentis aiutē nutriū. tanto illo se magis animo ingerūt. obstrepūtqz ī nobis motibz obrepūt. Hz fit ḳ pro cotidiane mortali qđ me ruit p̄m⁹ homo ī peccā siu peccati. dū vn⁹ qslz diuina illuminatiōe p̄ueni. statum molestijs turpiū cogitationū pulsat. Hz dū seruus iudicio timoris dū ls temptamēta ex semetipo recipit: bonūqz extra obiectis cogitationibz turpia a se repellit. Magna obseruantia cōa cordis z custodia adhibenda. qđ aut bone aut male rei ibi consilij origo. sīa sit cōceptū z ex corde ex eūt cogitationes male: idcoqz li ber⁹ p̄ce cogitationū resistim⁹. ī lapsum opis ū mētim⁹. sīc z nrē dū si bona malaqz ī cogitatione venerant: Hz magis gl'audū z. si mens mala abominatione rationis discernat. sīc nullus qđ mr bonū et malū sensu prudentioze discernim⁹: ū ope aut mala cogita caueam⁹. aut bona intellecta faciam⁹.

De duplici iudicio pectatoz.

Humana cōdicio dū diuisis vicissitudinibz mētē perturbat. ecīa ante penas gehēne. p̄ iudicū aīe appetitū. iam penas ipsius patit. Oīa fugere potest hō p̄ter suū: ū eū potest a se qslz recedere. Vbicūqz eū ab iecerit reatus siu ipsius illū ū delinquet. Quē nullus humana iudicia subterfugiat oīs qui male agit: iudiciū tamē ipsius fugere nō potest. sīam si alius nesciat quod agit: ipse tamē scire nō p̄t q malū plene nouit cē qđ gessit. Duplex fit g̃ in eo iudicū. qđ hic fit aut ipse aut ipsius reatu. et illic p̄petuale pena dampnabit. Vox. n. significat ab ysopus ab ysopum ī vocat ī voce cataractarū max. ū ab ysopus ab ysopum ī vocatur z. de iudicio siue consciencie ire ad iudicū dampnatōis p̄petue. ī voce cataractax. i. ī p̄dicatione scōr.

De ītencōe boī

Oculus sopis z ītencio cupiditatis hoīs ī tencio opis eius est. Hz g̃ in tencio eius bona z: et opus ītencionis ipsius bonū z. ī quoqđ male ītencionis opus ecīa si bonū in factis appareat: bonū tamē nā ī z: qm̄ ex sua ītencione aut p̄batur bonū: aut ī probat in diguū. Ideo nata z g̃ ītencio. ī propt dm z. mala vero ī p̄ter lucro aut vana

glaz. Qm opus bonū bona ītem
ne ū fant: p hoc magis tenat ope
pdē illuminari potuerat. Omnis qui
qp bonū opus qđ agit. ītentione
bona agat: quū p mala ītentione
plerūq; op bonū qđ agim pdim
et minu aulpa vanam. Sepe ī
apud hominū mdm bona pa
rent. apud ex amē diligentissimi
ar amantissimi iudicis ē proba de te
gūtur idoq; oīs laīs vere ē: ne forte
bonū qđ agit. pro aliqua amm
ītentione in oculis di reprobū sit.
Qđ p̄sentis rarnis īrepunt vi

Per sentis car na mentis.
ms: morbus īrepit mentis
dū et p̄ ipam dns dicit. Omis co
gitationes tre ab aquilone veni
ent: et ponet vn quisq; solū siū
in introitū portarū ierusalē. Reg
nas aquilois vicia sūt que sedes
suas portis ī ponūt: qū p sentis
carnis labē aīe ī gerūt. ideoq; in
ipis portis. i. ī ipis sensibz ēgnant
letz. n. aliunde peccam. nisi vi
dendo. audiendo. loquēdo. atq; tā
gendo. Dū et alias dicat. Intra
uit mors p fenestras nras. et alibi.
Et ex trancei ī gredieban p portas
ei: et sup illā sortē mittebant.
Et trancos ipe ī mūdos ee spc.
qui tamq; p portas ita p sensus
carnis aiam irrepūt: et ea ille
tebrando dr vulnat. Qđ qui īmi
nimis ū parat lingue dendō ī ma
loribz: et qui parua nō emendat
peccata labitur ad grauiora.

Dum quedam
p̄ua vicior vba ū cuita
mo. ī magno lingue, p labiū ar
mune. et dū facta que dā nō gra
ua libē. ar sine metu admittim:
ad pcioza scelera et horrenda am
peccandi sic mdm labimur. sic
plerūq; multiloq; silencia rep̄
hendit. ita rursū nimis tacētium
vicia denotam. Illi enī sanis lar
gando lingua ī le uitatis vicio dr
fluunt: isti nimis ītuendo ab vti
litate torpescūt. Cum peritis sic loq
uescūt: ita tacē ū possiunt. Illen
te enī ī erudito ore loquaces ōbis
p̄ sti epūt: et sensu medul dicāt. Sic
falsitatis cumula a p̄ fidentibz p
tumescam. ita onosa vba a p̄fectis
viris vitant. Nā sic ait quida p
onoso tacio ponit, p sermone in
iusto pena ex soluitur. Nam ser
mones īore xp̄iam ee nō debent.
Nā sic malos mores bona tollo sa

rorrigit: ita ꝑua talis bonos
mores corrũpit. Custodia ⁊ oꝛi
omi. dñi qui sic nõ se multũ: sz qđ
magis vex⁊ peccator fateꝛ. Manũ
sup os poit: qui bois opib⁊ lingue
ex cessum opit. Manũ sup os poit:
qui male loquacois nulpas bone ac
cois velamie tegit. loquens ꝙ ad
dñm ꝓuenit. ũ sanctus: et si nu vtil
s⁊ audientib⁊ prodest. Qui de sapiã
se laudare affectãt: loquẽtẽ pro
phã ad tendant. Ve qui sapiẽtes
estis ꝯculis vris: ⁊ coram vobis met
ipis prudentes. Recte ex sententia
dicit. q̃ verã prudiã gustu ĩterio
ris saporis sentit. Sententĩa do eũ
sententia dicit: at pl̃s arrogãtes
q̃ sine humilitate dicit. de sola
sententia dicit ũ de sententia. Ille
eũ sapit: q̃ rẽ et sm̃m dm̃ sapit.
Inhiã dicit. Inimicã doctoꝛes:
si dñi sint ab eis dicta sapient. nu
mini tamẽ eloquent. Horret eũ
sapia spumeũ vbor ambitiõ: at
fucũ mũdial eloquie ĩflatus ser
moib⁊ ornatũ. Quida curiosi
delectant audire q̃libet sapien
tes. ũ vt veritatẽ ab eis querãt.
sz ut facundiã sermois coꝛ agnos
cant: more poetaꝝ q̃ magis con

positionẽ vbor q̃m sententĩa vitans
sequunt. Qui bonũ caritate dicit.
tamq̃m es aut cymbalũ sonũ fa
cit alios: ipe tamẽ s̃ manet ĩ sensi
bilis. Quadrimoda⁊ dicẽdi ratio:
qua ꝑ videndũ. q̃d. aut. q̃ vl̃ q̃m
aliq̃d ꝓferat. Ite quadrimoda⁊
dicendi ratio. qua aut bũ sentẽ
do. q̃d bũ ꝓfert. aut nichil sen
tiendo nichil dicit: aut pax sen
tiendo loq̃tas sola ostentat aut
optime sentiendo: ũ elegant ꝓ
fert q̃d intelligit. Ite quadripita
⁊ loquẽdi ratio: q̃le bonũ bñ. vel
malũ male sentiendo bonũ male vel
malũ bñ ꝓfert. Bonũ q̃ppe bñ lo
q̃t. q̃ ea que rẽa sũt humilit amina
re videt. Malũ male loq̃t. q̃ q̃dli
b⁊ flagitiũ psuade conat. Bonũ
male loq̃t. qui q̃d cũct⁊ rectũ arro
gant ꝓdicare sentit. Malũ bñ lo
quit. qui aliq̃d narrando viciũ
detestat. vel ab eo oĩs auertat.
Corde bñ loq̃t q̃ caritatẽ ĩ
latet factis bñ loquit. qui alios bo
nis ex emplis edificat. Corde ma
le loquit: qui ĩtimis cogitationes
noxias meditat ⁊ cogitat. Lin
gua male loq̃t: q̃ pro eo q̃d male
agit. flagellat ⁊ murmurat. ꝑ

b

a Corde bñ loq̃t q̃ caritatẽ amĩa
cat.

no male loqt: qui male viuendo
exemplis suis alios ad pene agen
du informat. Semel bñ loquitur:
qui se penitendo redarguit. Bis
bene loquit: q bñ viuendo z alios
instruit. Semel male loquit: qui
pr vitaꝫ ato nō corrigit. Bis ma
le loquit. qui z male vivit. z male
docet. Item bis male loqtur. qui z
male cogitat. z male refert cogi
tata. Iterbis male loquit. q z bonū
qd debuit nō egit: et malū qd non
oportebat ad milit. Mali mala re
spondent pro bonis: et adulsa pro opti
mis. bom bona respondent pro
malis. z prospera pro adūsis. Ad
ulus ꝛuitaꝫ lingue. fortitudo ad
habenda z patientie: ut tēptando
vbi q foris impugnat tollerantie v
tute de victa disterdat. Nō oīs qui
patit pbra ultus z. Inter vitia pau
ones lingue et obprobria hominū.
Isto se remedio mens iusta corrobo
rat: ut tanto solidius in dño figatur
intus. quanto ex terris ab humanis sp
uit sensibz. Qui illatas sibi iniuria
las tranquillo animo pdit: dolorē
cordis aput. z virus qd feruet in
animo facile rumpat. Vulnera enim
mētis apta cito exhalant clausa
manus ex ulcerāt. Qui dolorē in
ire clauso pectore tegit: quanto am
plius lingua prumpit. tanto acriorē
dolorē in visceribus nutrit. Vnde z be
qui dā poetarū gentiliū dixit.
Quoq magis tegit tectus. ma
gis estuat ignis. Cecus enim lan
guor vehemens z at nimis qz tacī
tus viuit: sub pectore vulnus.

De mendacio z studio mendacii

Mendates faciūt. vt ei vā
dicentibz credat. Reddit
sepe hominē multa falsitas. eiā
in veritate suspectū. Sepe vā pro
mittit. q falsa dicturus z ut ei
pmū ad q sierit fidem: ad eliq
mendacia audientes credulos
faciat. Multis videnr vā cē q
falsa siūt. z ideo nō ex deo. q ex suo
mendacio locūt. Nō nūq falsi
tas vilosō ad nūgit. z plerūq a
vitate incipit q falsa cōfingit. Ita
ceut sepe venena cū mulsa melle
poscū. z tam diu decepto vitatē
simulat quousq fallendo decipi
at. Non nūq pcīz mendacii:
meditari q loqui. Nam inter
dū q ipz incautus solet ex p̄apita
tione loqui mendacii meditā
ri aūt ñ pt: ñ p studiū. Grauius

g̃ ille ex studio mentiri phibet: q̃
is qui ex p̃cipitatione sola mentit. Cū mope cauendū z omē mēdaciū: qm̃uis nō nūq̃ sit aliud
nīē dacij genus culpe leuioris. si
q̃s q̃ p salute hoīm mēdat. Et qz
scptūz os qđ mentit occidit animā:
et p̃ces oēs qui loquit mēdaciū.
Hoc quoq; mendacij genꝰ p̃fecti
viri sūmope fugiūt. vt si vita aui
libz peor fallacia defendat ne
aīe fue noceant. dū p̃stare nitūt
carni alicne. q̃m q̃m hoc ipm̃ ge
nus p̃ni facilliē credam9 relaxa
ri. Nā si quelibz culpa sequīti mer
cede p̃gat: q̃nto magis lr̃a cale ab
stergi d̃z. q̃ merces ipa imitat.
Multa menaūt. multaq; fugiūt
hoīes, pter laudē hominū: sicq;
fit vt q̃ ish mētiendo peant. q eos
q̃s laudant ad vane gle ruinā p
ducant. Cūr bñ s' dicis ñ metuit:
aliene lingue ducatū: ita et q̃ lau
dat ab alio ñ debz errorē aliene
laudis adtendē. Et magis vnusq̃sq;
qz testimoniū dicētis sue querat.
an plus ipe p̃sis z q̃m ille q̃ cum
laudat. Opus eīm suū vnusq̃sq;
probet ut aut aplus. et tūc ī se
mētpō tantū glam habebit. i.
ocultē ī sua cōscīa: ñ palam ī alie
na lingua. Perfecti viri q̃ alta radi
ce fundati sūt: q̃ si flāma laudis
ac vituperationis vt cūcq; q̃ ventor
ster dū aurucnt nm pulsu. fundit9
tamē ñ de mente. Et protinꝰ firmita
te radicis ad se redeunt. Bona
mēs ad malū ñ p̃mouet: ñ terroribz
vincit. Nā micat terroꝝ blandi
cijs mulcent: ut aut oblectatione
quēq; de rapiant aut frangant
terroribz. Qui laudat laudatoꝝ
amore ī serit. Et si verax et nō fic
te laudet: hz si mera sūt q̃ de illo
dicunt.

De iuramento.

Sicut mentiri nō p̃t q̃ nō lr̃as
sic p̃iurare si potest qui
turare ñ appetit. Cauendā g̃ ce
uratione: si ea vtendū ñ in sola
necessitate. Nouz od dei p̃cptū
turare: hz dū vsum turandi fa
cim9. p̃iurij crimē ī aurrim9 stum
q̃m g̃ iuret q̃ p̃iurare timet. Mul
ti dū locant turare sp delectant:
dū optcat hoc tantū esse ioze. e. e
nō. non. Si plus eīm q̃m e. et nōz
a malo z. Multi vt fallant p̃iurat
ut p fidem sacramenti fidē fallant
ubi: sicq; fallendo dū iurant et
mentiunt. hoīem ī tantū deiput.

Juter dñi et falsis laicis seducti
decipimur et creditur dñi plorant.
quibz credendi non erat. Plerũ
qz sine iuramẽto disponimur et in
credulitate eor q ñ credit qđ dic
iurare ꝓpellũ: taliqz necessi
tate iurandi ꝺluctudinẽ facim⁹
Sũt multi ad credendũ pigri. qui
ñ mouent ad hẽ vbi. Ceraunter
aũt delinquunt: q s' loqñtes iurare
ꝓpellũt. Cuacũqz arte vborũ q sqz
uret: deus tamẽ qui ꝺluentes tes
tes: ita sꝑ accipit sicut ille cui iu
rat intelligit. Duplicat aũt reus
sit qui et dei nomẽ i vanũ assumit:
et primũ dolo rapit. Non et ꝺseruã
dum iuramẽtũ. quo malũ i cautꝰ
ꝓmittit. velut si qs ꝓpiã ad ulterꝰ
ꝓpeniã cũ ea ꝓmanendi fidem pol
licet. Tolerabiliꝰ et em ñ implere
sacramentũ. qñ ꝓmanẽ i stupri fla
gitio. Jurare et di illa pro violentia
q ſtatuit ñ cõ uellẽ statuta: penitẽ
tia aũt di rerũ mutatio. nõ peni
re aũt statuta ñ reuocare ut et il
lud. iurauit dñs et ñ penitebit eũ:
id est q iurauit nõ mutabit. De vitijs.

Recedens a cõ hõ statum via
rum tradit potestati. ut dñi
patet in festa vitia. ruertendo

vñ recedit respuscitat. Et si sẽi toto
anno sũ contendũt supare vitia
ñ extinguunt: qđ agunt hij q nõ
solũ ñ oduũt vitia. et toto amore
sectant. Satis delicate se pal
pat. qui vult sine labore vitia su
pare. dñi peccati legẽ qui s' deser
uiendo vitijs fecit: sine violentia
doloris resecare non possit. Per
fecte renunciant vitio: qui occasio
nẽ cuitat ꝓpter dñi ꝓcõ. Nam si
velis tantũdem ñ peccare. et data
occasione peccaueris. tu tibi et
reus et ultor es. q et ꝺmissa dãp
nas et dampnata ꝺmittis. Se
aũt iudice reus et. q vitia et ac
cusat et ꝓpetrat. Quedã vitia dñi ñ
per se vitãt: suos i se facit
relabi auctores. Nam si vnũ vi
tiũ districte vitet. et alia negligẽ
ter: in amis labor et. Non em pt in
vnius obseruatione vtutis forte
ꝑdurare: aut alia vitia dñant
in corde. Nõ nũ quis hoiem sua vi
tia pscindit. qa nimirꝝ qui nolẽ ꝓ
do ea fieri sona. postea sentit et
nolẽs famulosa. Nõ nulli ñ antea
s' errorẽ vitior labunt. ñ pius ni
tioris racionis ꝑdiderunt oculos.
sicut sampson ñ antea ab allo

filis ad errores ligatus z machinã. ú postquã ei lumina oculor extincta. Quãdã ꝙ vegetantes mentis ratione vicior supant z aurii. sicz de mde ĩ tenacitem bonor opm pdunt: sicut babiloĩs rex in oculis sedechie pius filios ipi' int'fecit et sic postea oculos eius eruit: ac p hoc pt multor malor opm sluctudinẽ et ĩtuitionẽ bonor perit quorũ dã et ratio. **Qd pcta ex pcãs gignũt.**

Sic gignũt ex pcãs pcta. ut dñi nõ euitant parua in adat in maxima. et dñi defendũt ad ulla. nec lamentant ex flagitio tur ad superbiã. Vñ fit ut duplicati animus reus sit qui et admittit scelera. p voluntate: et defendit ea. p audacie tumore. Sic vicio vicia gignũt: sic vtus vtute conspicit. Ex vicio eñ vicia gignũt: sicut econtra qui dñi nõ euitant ad ulteriã. puenit ut homicidia. Sic vtus vtute decipit: sicut p vtutem euãgelice pdicationis: viri tute martyres apli meruerũt. Incredibz secularit' viuentiũ. ĩuicem ꝙ sucredũt vicia vt dum vnũ abierit sucredat alid: ut rta iohel testimoniũ q̃ aur. Acaduñ eruce comedit bruchus. et reliquñ bruchus comedit locusta et reliquñ bruchi comedit rubigo. Qd ergo ultra sub vicior allegoria colligit: q̃ sequitur ex pgressuum ebrij et flete. Nec qñ vtilit' peccat' ĩminimis vicijs: vt maiora vitia caueant. Lege paulũ aplm minora p mittentem peccata: ne maiora p petrent. Peracat eñ sanant' vicia: que vtutibz non vicijs excludunt. Quorũ dã aũt quedã latencia vicia tũc apparent: qñ ab alijs vicijs deliquit.

De malis vsis virtutibus.

Fit dñi et male vsi vtutes ex se vicia gignũt: qñ p ĩmoderatiã animi appetitũ. cum non sufficiat donũ qđ meruit. ñ m de aut laudes vt luc' dampnãda quesierit. Fit dñi vtutes vicia gignũt: dñi aliq̃ pro tepe oportuno minime relaxant. Sicz fit vt que ogruo loco vtutes sũt. in tẽpore vicia deputent': veluti si p fris ad ventu canonicũ non soluatur iciunii. Vtutẽ igit' dilatacionẽ aplo paulo sume: q̃ ad tempus egit qđ agendũ

//tegiñ. ſ Hã vicia ꝯ ſtatũ vtutũ

eſſe ommno phibunt. Item quedã
virtutes dñi diſcretionẽ nõ ſer
uant: i vicia tũſcũt. ſ Nam ſepe
iuſticia dñi ſuũ modũ ex cedit:
crudelitatis ſeuicia gignit. et
nimia pietas diſſolucionẽ diſ
ciplĩe parturit. et zeli ſtudiũ
dñi plus ꝫ qm̃ oportet. i tranq̃lle
vicia tũſcit: et iuſtia manſuetu
do torporis ſegnicie gignit.
prudentis autẽ viri diſcretio
ſollerter ꝓſpiciat ne bonũ i tempan
ter agat: et de vtute i vicia tran
ſeat. Item apud quoſdam ex vtute
vicia gignunt: dum quiſq; de caſ
titatis et abſtinencie meritis
glĩat. Nam q̃dã elemoſinã vane
gle cauſe impart: et vtute vicia
fant. Et q̃dã ſuã arrogancia de
ſapĩa habz: et qui p iuſticia pĩm
um appetit. et q̃dã ſuã laudẽ ꝺuerſut.
aut i malos vſus aſſumit: paul
dubio vtutẽ i vicia tranſfert. Ho
mines de vtutibz vicia nutriunt.
et quibz peant. Item deus arte po
tentiã et mõ vicio vtutes fir
mat. quibz nos ab iuſtitate i frenet.

Quedã De vicijs ſub ſpẽ vtutũ.
vicia ſpecies vtutum ꝓferũt
ideoq; p multos ſuos ſectatores
de ꝓmunt: et ſe ſub velamine v
tutum ꝺuerſaria appareant. cato dñi
i palam venerit emendant. ꝓpter
q̃ ſequaces cor de talibz a mundi
tz erubeſcũt. Carnales autẽ pleriq;
p mi ſenſibilitatẽ mentis ũ agnoſ
cunt vitiũ eſſe culpabile. q̃ dignũ
videt damp̃nacione. Item quedam
vicia ſpecies vtutũ ẽe vident. ſed
tamẽ vtutes nõ ſũt. Nã mi tõ ſub p̃
tentu iuſticie crudelitas agit: et
putat ẽe vtus q̃ munit ꝫ vicia.
Sicut et i mulla ſegnicies man
ſuetudo ẽe creditur: et q̃ agit p ne
glicenciã. putat agi p mi diſpen
ciam pietatis. q̃ nunq̃m ẽ vtus
tẽ largitatis imitat vicia. pdige
exhuſiois. et vtutẽ parcitatis triſ
tis tenacitas imitat. et vicia p
timacie abſcondit ſub vtute ſtã
cie. Item timor ſub vtute obedien
ie occultat: et dicat vtus humilita
tis q̃ tm vicia timoris ꝫ. Et ꝫ p̃cia
tas vocis p veritatis libertate ac
cipit: et vicia pigre quietis vtu
tem imitat. Porro vicia i ſpecie
diẽ vtutẽ ſe vult vocari ſollicitu
diẽ. et p̃cipitacioĩs facilitas fer
vor boni ſtudij creditur. et bñ agen

di tardĩtas ꝺ silij mo:a esse vide
t: dum tamẽ ista sit vtus illa
uiciũ. Dali igit ex emplo vicia v
tutũ species mutant: et inde se
ũ nulli ẽ iustos ꝺ fidũt. vñ mar
me reprobant. ꝙ ptimu ex emplũ
uiaor delatroĩs spes sumitur.
Flam sicut ex iustis ꝺ latro ꝓdit
sic ꝙ agentibz iungit. figens se lo
cũ donec deripiat ĩ pcipitium. ꝙ dũ
subito eruperit ad exitũ. latro
manifestus ostenditur: ita se mul
ti ut interdũ piculose vtutibz vicia.
quoslꝫ omiẽ bonũ opus efficaci
am ĩ suis vsibz rapiant: ut aiã
que ꝺ placens deceptã
se cõ spiciat vias dampnabili
bz. ¶ Declinatio vtutũ ⁊ declinatio viaor

Ad vtutes difficile ꝺ surgim⁹:
ad vicia sine labore dilabi
mur. Ista cũ pua: illa ardua sũ
Ardua sed cũ fructores ꝓpetũ. vt ad
celũ ꝺ stendẽ valeam⁹. Que ad mo
dũ ad vtutũ tendentes culmẽ ũ
a summis inchoant ⁊ a modicis: vt
sensim ad alaora ptingant. ita ⁊
qui dilabunt ad vicia nõ statim
a magnis cõmunibz incipiũt ⁊ a
modicis assuescũt: et sic ĩ maioris
pruunt. Fiant paulatim homo
a minimis vicijs ĩ maioris pru
ita a modicis vtutibz gradatim
ad ea que sunt ex celsa ꝺ stendit.
Qui aute ĩ ordinate vtutes ꝺ
phendẽ nitũ: ato pficiat. Hec
causa ĩ rerũ natura. ut quecũqꝫ
velocat ad pfectũ tendũt. sine
dubio celeritate finiant. sicut her
be que tanto festinius pcunt. quãto
celerius crescũt. Vt ꝺ tra vt arbores
alta radice fundate. ideo p durant
diucius: ꝙa gradatim ad pfectũ per
veniũt. Nichil pdest ad mortem ma
lo agere aliqꝺ bonũ. sed pius ꝙ tolu
bendũ a malo: de inde ex certo
dũ bonũ. Hoc. n. in dicat pphe
tã dicit. Que late agere pverse di
ute bũ face. pius vicia ex turpanda
fuit ĩ hoĩe: de inde ĩ serende vtutes.
Nã tolere et cõ iungi ũ pfidias
tã mendacio: pudor tã petulãtia.
fides tã pfidia. castitas tã luxuria.
Quedam fuit sume vtutes. quedã
ꝺ medie: fides spes caritas sume
vtutes sunt. Nam a quibz habent:
utqꝫ vacater habent. Alie ꝺ vtu
tes medie sunt. ꝙa ⁊ ad vsitatẽ
et ad pmiẽ possũt haberi. si de
hijs arroganter quisqꝫ tumuerit:
ut pote doctrina. ieiunii. castitas.

sinencia·siue tem pales diuine: de
quibz salus et bñ opari possimus
et male· Quisq̃ ex deteriore iam
melior ee cepit·caueat de acceptis
ei tolli uirtutibz·ne grauiꝰ p̃ uirtutes
ceruat: q̃m̃ prius ex lapsu uicioꝝ
iacebat· Quẽ deus iustificat·ne
itm de uirtutibz erigat·quedã illi
uirtuũ dona tribuit·quedã ret
lit·ut dũ mens de id qđ habet eri
gr̃·itm de id qđ nequaq̃m habere
cognoscat hũlier· Quisquis dono
celsus gr̃e inspiratus ad uirtutes
erigit·si forte moderantis di ma
nu aliqua ad ulitate repmit·ne
de acceptis uirtutibz ad tollat· fr au
gi si debet: qꝛ hoc ipm qđ plagis
hũliat· equanimiter ferre pcul
dubio uirtus z magne· De eo qđ hũ
litate erigũ superbia de murmur.

Huic uiri scī ueracꝰ uicioꝝ
uersione se detegit: dũ ab
eis otra singula uicia uirtutes oppo
nit· Inuidiã uicia cũ uirtutibz ad
ulitatem confligit: ut ipo cer
tamĩe uel mens ex eruat·
uel ab elatione de tullius animꝰ
restringat· Ad uersus impetus vi
nax: otra is uirtutibz z pugnã dũ·
Contra luxuriã eñ cordis ad hibẽ
dã z maledicta· otra odiũ dilectio ẽ p
panda· otra ira caudiã patientia pre
ponẽda z: porro otra timorẽ fiducie
ad hibenda z uitus· cõtra torporẽ zel
lũ· Tristicie q̃q gaudiũ· acidie
fortitudo: auaricie largitas· sup
bie hũilitas opponẽda z· Hecz uir
tutes singule· nascentia ꝺr se uicia
reprimũt: ac temptacionũ motus
uirtute diuine caritatis extinguũt
libidinẽ abstinencia domat·
Nam q̃nti corpus media frã
gi: tanto mens ab illicito appe
titu remouet· Ad uersus iracundiã tollerãcia dimicat· Ira autẽ semetipm
necat·sustinendo aũt patiencie
victoriã portat· Tristicie meroꝛẽ·
species etnũ gaudii supat: q̃ quiẽ tur
bata mens de exterioribz affligat
dulcedo ĩtionis tranquillitatis li
nit· Ad uersus ĩuidiã pparat caritas
et ad uersus ire incendia mãsuetudis ad hibet tranquillitas· Sup
biã aũ diaboli imitant superbi· ad
uersus q̃m opponit hũilitas xp̃i·
qua hũliant elati· principalium
aũt septẽ uicioꝝ regina q̃ mat sup
biaz: cadẽqꝫ·vii· principalia multa
de se parturiũt uicia· si ita s̃met
quadã cogitacione nũgũtur· ut

ex altero altū oriat. Sicut prīceps vnī vicior superbia nos eorū potestatibz subdit: ita nos ē septiformi grā plenus a dñatu vicior eruit. Et quos illa addiat septē plicia vicio. iste liberat septiformis grē dono. De superbia.

Omni vicio deteriorē ee superbiā. seu quia eius primos assumit. seu qđ de ope ei⁹ virtutis exoriatur: minus qz culpa eius sentit. Luxuria v carnis ideo notabilis oibz z: quo statim p se turpis z. z tame penslante deo superbie minor z. Hz qui detinet superbia z ei sentit. labitur carnis luxuria: ut pharao humiliatus. z a confusione ex surgat z a superbia. Omīs petrans superbus z: eo qđ faciendo vetita. eo temptu habeat diuina pcepta. Recte g̃ micaī oīs pcī superbia. qz nisi pcepisset mandator di in obediencia: tūs gressionis ī sequet culpa. Oīs superbia tanto ī imo iacet. quāto se in alto erigit: tanto⁹z p fundius labit. quāto ex celsius elisa. Qui. n. p̃ propriam superbiā attollit. pdi nistria ī clinatur. Qui īflatur superbia vento pcussus. vñ psalmus. omīs ī qt pastores tuos pascat ventus. hor z superbe spe. Quo deius vnusquisq; superbiit. ex ipis meditandi sūt virtutibz. p̃ virtutibz vtunt: q̃z ē bona ī bona voluntate facte. Hā reuera sine humilitate vtus quelibz. et sine caritate ī vicio deputat. Merito superbie diabolus a supna beatitudie corruit. Qui g̃ de virtutibz extollunt diabolū imitant et inde grauius corruunt qz de exterius labunt. Superbia sicut origo omīs criminis. ita ruina nistat virtutū. Ipa z eīs ī pcō pma: ipa ī cōflictu postrema. Nec eīs aut ī exordio mentis p pcīm prosternit aut nouissime de virtutibz decipit: inde z omīs pcōz z maria. qz tam virtutes q̃m p vicia humana mēte exterminat. Ibi cadit superbia vbi nascit. ut ī sit superbis aliud culpa. aliud pena: hīpa culpa sit illis et pena. De superbia nascit arrogancia: ī de arrogancia nascitur superbia. Hā nisi p̃cesserit occulta ela cio mentis. nō sequet apta iactancia laudis. Ita g̃ in culpa p̃cedit superbia arrogancie: sicut p̃cedit origine.

plerūq; ad elationis emēdationē
prouidentia dei aliquo casu non
nullu cadūt, p quo lapsu r̄ p̄cheē
si alem tpis hūiliū sapiant: et de
muneribz dei laudari nō appe
tant. z laudent dñm a quo accepe
rūt vñ laudari se voluūt. Otiosus
z arrogans ī quocūq; vicio labi
t hūilem post casum deo fieri:
qm̄ p elationē superbire. gd̄ grauiorēq;
ruinē dampnationē p superbiā
sumere. Qđ diabol9 superbia t libidiē
magis dilatur in homine.

Ex culpa superbie plerūq; ī ab
homināda carnis mūdi
tam ruit: dū altūr ex altero pen
det. z sicut p superbiā mentis ad
ī prostitutionē libidis: ita p hūili
tatē mentis salua fit castitas
carnis. Deus aūt ñ nūcq̄m dei
ut occultā mentis superbiā: p car
nis manifestā ruinam. libidi
nis nasa ī mūdicā de animi oc
culta superbia. ex emplo p̄mi
hoīs qui mor vt p superbiā co
dm̄ timuit. stratum carnis libi
dinē sensit. t pudenda opuit.
Qua p̄pter vnusquisq; sue depu
tet culpe. qđ crebrit quotiēs libi
die vulnerat: qđ ñ p̄ celliscet latēs
superbia. ñ sequeret manifesta
libidinis ruina. Nō numq̄m ge
nuino vicio xp̄ianus a diabolo
appetit. t occulto p elationē men
tis. et puplico plibidinē. z dū
cuitat ex libidinē cadit ī elatio
nē. itē dū in caute de cuitat ela
tionē cadit segnit in libidinē
sicq; ex occulto vicio elationis. it
ī apto libidis. et de apto libidis
tur ī occulto elationis. z dei
seruus discrete vtriūq; pensās
sic cauet libidinē: vt ñ in aurrat
ī elationē. et sic p̄mit elationē
vt ñ resoluat anim9 ad libidi
nē. luxuriosis atq; superbis: de
mones plus fautores existūt
dūq; in cetis vicijs spē maligni
deseruiant. hijs tamē maiori
familiaritate iungūt. eisq; am
plius nux desiderium famulā
tur. Ducipalit hijs duobz vicijs
diabolus humano generi dñā
t: i. p superbiā mentis. et luxuri
am carnis. Dñs t dñs ad iob loq
t de diabolo dicens. Sub umbra dormit
in secreto calami
ī locis humentibz. p calamū em
ī anis superbia: plota v humēta
carnis demonstrat luxuria.

plſ duo vicia diabolus humanum genus possidet. vel dū mētē in superbiā erigit. vel dū pluribus carnē delectat. Multa luxurie sub diuisionē et tumacia superbia de ipō luxurie opere gl'iant. et in de magis elati sunt vñ humiliari debuerant. Ad oparacionē malis fit deterius qñ non solū flagicia admittūt. sz eciā de ipsis flagitijs vanitate laudis pōnt extollunt. sicut scptī ē. qñ laudatur pctōr in desideriis anime sue. Ad eū pertinet qñ in flagitijs miseros gaudē. de quibz iā debent copiosius deplorare. Ubi d tūc magis cōprit dū videtur. Nam sīt quidā sapiens ait. p una fornicacionis oculor tela sūt sed a vbor. sz qui ñ capit oculi potest vbis resistē. Sufficiat natura d adhuc liber affectus z. Qui delectacionē refrenat libidinose suggestionis. ñ tribuit ad cōsensū libidinis. Cito em resistit opi. qui titillanti ñ accommodat delectacionem. Durius impugnat. qui vsq; ad consensionē. et si nō vsq; ad pctracionē temptat. qui is qui sola suggestione p

odiacone carnis tēptamēta carnis sollicitat. Stimuli carnis qui in paulo q̄ in mēbris hominū de necessitate libidinis habitat qui reluctantē dū in se expugnat pficit. et de infirmitate libidinose titillacionis. vtute sūl capit gloriosi certaminis. Seruor dei multa certamina de sua carne monent. Ea qm vis amore dī eor sit in caritate in terno. mens tamē de carne qm erterius gestat. in tua plia tolerat. Deus aūt q̄ ad pbacionē p mittit. gra p tegente suos ñ deserit. Loco nō nunq̄m electi lapsu carnali corruunt. vt avi no superbie quo de vtutibz tumet sauent. Et q̄ de vtutū effectibz existit superbi ut cadant. caris vicio humiliant. ut surgant. Hū qui pficiat ad vlteriū in ope. ea ad vlteriū extat in cogitacione. Ex corde em p mū fornicaciones sūt auferēde. ut ñ p rūpant in ope. Hinc z ad p̄phetam dicit. Ne tunge te lubos vr̄os sup vbera vr̄a. hoc z in cor de resecate libidinē. que ad lubos ptinet. Nam cor sup vbera z. non in lubis. li

bidmus ī moderata licencia · nec
cat habe modū · Nam dū se vicio
sus animꝰ · et in explenda forni
cacione carne luxuriante lara
uerit · nichilominꝰ ad alia nefan
da scelera suadentibz demonibz
tēdit · dūcz ī moderate metas
pudoris exterserit · cicius ciminibz
ad iat · paulatimqz ad deteriora
pcedit · Non ita suauis z amen
cū · ymo amencia ī certa carnis
libido sit expta : ū ita delectat for
nicacio dū primū admittit · nā
pcepta maiorē delectacionē ī
gerit · Nā ꝺ si ī vsum venerit · tan
to pdifficilius dulcor fit · vt supari
difficile sit · Dū et sepe ex assuetu
dine delinquendi q̄ cepcionis ad
petrandū cū quadā violencia
trahim̄ : seruisqz nr̄os ī nobis
ꝛra rectā voluntatē rebellare
sentimꝰ · Si plus oblectat mēte
delectacio fornicacionis q̄m a
mor castitatis · pcīm adhuc in
hoīe regnat · Certe si amplius de
lectat pulchitudo ī time castita
tis · iā ū regnat pectatū · sed reg
nat ultricia · Nam non solū de
missa fornicacione pcīm reg
nat ī hoīe : z si adhuc delectat
p cul dubio regnat · fornicacio
carnis ad ulteriuz · fornicacio
animi seruitus ydolorz · Est
autē spūalis fornicacio · sed m
qđ dūs ait · q̄ viderit mulierē
ad cōcupiscendā eam · iā mecha
tus z eā ī corde suo · Omīs ī mū
da pollucio fornicacio dicat̄ : q̄
vis quisqz diuersa turpitudis
voluptatē pstituat · Et delecta
cione cūm fornicandi varia gig
nūt̄ flagicia · quibz regnū dei
claudit̄ · et hō adeo sepat̄ · Inter cetā
vicia septē · fornicacio maxim̄
sceleris · et pcarnis ī mūdicia
templū dei violat · et tollēs mē
bra xp̄i · facit mēbra meretrīs ·
Marie pcarnis luxuria humā
nū genꝰ subdit̄ diabolo · q̄m p
cetera vicia · Cum eūm ille varī
is temptacionibz ī cordibz hoīes
conet̄ puertere : magis autē me
chandi desiderū suggerit · qa
virūqz serū in hoc vicio amplius
egrotare intendit · Demones si
entes pulchitudinē cē aīe casti
tatē : z phanc hoiem angelicas
meritis equibz illi lapsi sūt co
equari · luxorie pulsi in vidie ī
cidūt pfectus corpis opꝰ deside

rnũq; libidinis · q̃ſtenus a celesti
bꝰ de orbium · de recta aiam p
tralyant : ſecũq; qđ vicerit glo
riantes ad tartara ducant · Qui
ĩ pulsu demonũ mens ad delecta
onẽ fornicationis impellit̃ · diui
ni iudicij metus · et cũ tormẽta
ĩ cendij ante oculos ꝓponant̃ · q;
nunirũ oĩs pena grauioris
ſupplicij formidiẽ ſupat̃ · Hinc
cũ clamus clauũ ex pellit : ita ſe
pe ꝛecordatio ardoris gehẽne ar
dorẽ ex cludit luxurie · Quida
ĩuuentute viuentes luxuriose ·
ĩ ſenectute ꝺmuentes fieri delectã
t̃ · q tũc eligũt ſeruire ſalutari · q̃
cos libido ſeruos habẽ ꝺtempſit ·
ſ equaq; ĩ ſenectute ꝺtinẽtes
vocandi ſũt : q ĩ iuuente luxurio
ſe vixerũt · Tales nõ habent pre
miũ · qa laboris certamẽ ĩ ha
buerũt · Eos cũ expectat gloria ·
ĩ quibꝫ fuerit laboriosa certami
na · De cõmẽcia vginitate ·
Adeo dat̃ ꝺmuentia : q; pcipit
et accipietis · Tunc aut̃ tri
buit̃ : q̃ deus gemitu ĩterno
pulſat̃ · ꝑ latam cẽ vginitatẽ nup
cijs · illud cũ bonũ · hoc optimũ
q̃ · Con iugũ ꝺcelsũ q; · vginitas ad
monita tũ ĩ nulla · q; deo tũ ad
monita · q; nimis ex celsa · Hemi
nũ bonũ q; vginitas · q; et ĩ hoc mũ
do ſollicitudinẽ ſeculi amittit̃ : et
ĩ futuro ętnum ſalutis ꝓmiũ
capit · Virgines ſelectores cẽ ĩ
vita ętna · yſaias teſtant̃ · Hdiant
dns eunuchis · Dabo ĩ domo mea ·
et ĩ muris meis locũ et nomẽ · me
lius a filijs · a filiabꝫ · ſtomẽ sempi
ternũ dabo eis : qđ non pibit̃ · ſer
dubiũ qđ q; caste p ſeuerant et vgi
nes : angelis dei ẽ ſimiles̃ equales
q; luminaq; pulchitudo ſalutaris :
cui ꝺ guſtata delectatio · dulcor
ĩ venit̃ qui tarmis · Salutas cũ
fructus ſuauitatis q; : pulchitudo
ĩ violata ſcor · Salutas ſecuritas
mentis · ſanitas corpis · Dũ et a
liquos gentiliũ gymnicos ꝓpter
am veneris abſtinentiã ex ercu
iſſe · ne vnitẽ libidiẽ frangerent ·
luxuriosa nanq; vita · carnẽ ni
to debilitat · fractãq; celeriter du
cit ad ſenectutẽ · Qui ẽ ꝓpter
tẽtiã recipit ſalutarẽ virginis
vginitas aut̃ lilabit̃ nullatenꝰ
ĩpat̃ · Iam qui vis penitẽdo pe
ne fructũ ꝓpiat ĩ correptionẽ
tamẽ nulla tenꝰ recipit ꝑtinã ·

olcū

ego carne ū mēte · nullū p̄mittā
tē i ep̄missione: vñ & mlpiētib;
vgnibz saluator ī iudicio dem
cns dicat · Amē dico vobis nesc̄io
vos · Dū cū iudicaus mēte cor
ruptā ī venerit: carnis p̄ culpā
bo ī corruptionē dampnabit · sicḳ
il p̄dest ī corrupto carnis · vñz ī
tegritas mētis: michilz valet cē
mūdū corpe · cū qui pollutus est
mente · Multi sūt ep̄probor q̄ car
nalis corruptele ɔtagiū nesciūt
qui sunt ī fecundi sūt corpe · ita
steriles manent & mēte · opis bo
ni fraūditate · Cui recte de vir gi
nitate gauderent · si alys p̄mis
opibz non ī seruirent · Qui ɔtinē
tiam p̄fitē · & ab alys t̄rems de
sideryis ū sub malyt̄ · q̄nus hūt
luxuria carnis ū polluat · dū
la tamē mundane ɔsolacioīs o
paco maculat · Vgnes de ius
merims gl̄iantes ypocrīs ɔpauṭ
q̄ gl̄iam bom opis foris appetūt ·
q̄m ītra ɔscientiā humiles ha
bere debuerant · Tales igit̄ ad
p̄missa celestia ū puenīre: q̄a
p̄ē sibi vgnitatis p̄miū p̄ cla
moīs vanū auferūt · Hoz cū ī
euāgelio ū habē vgnes ī valis
ius · i · ū seruare ītra ɔscientia
rū bom opis testimoniū: sūt
ne gloriari apud hoīes ū mi cor
de apud deū · Sequitur ad vltery:
ex rapit̄ damdesima matimo
nij · Helcus z vroē duc̄: q̄m p
libidinē ardoze pure · Quidā
ɔiugale dcm̄s · ñ p gignēdis fili
is delectant̄ · h̄ p̄ hoc turbu
lenta carnis libidinosa ɔsue
tudīe appetūt licīz bono male
vtunt̄ · Dicā ple mala sūt · ɔiu
gia vā potestates p̄ se quidē bo
na sunt: p̄ ea vero que ītra ea
sunt mala eri sūt · Cōiugia
cū p̄ id mala sūt · p quō dicat
ap̄s · q̄ aut cū vroze z · cogitat
que sunt mūdi · et ipter for
tunationē vnusq̄sq; suā vroē
habeat · Hic & potestates p̄
lationē · p appellionē · p usurā
quoz p̄ uaricationē male ex
ierūt · Florent cū nupcie nocēt
& potestates · sz p id q̄d eis nō
p̄ponūt̄ ū ple · ex emplo itineris
fā nō q̄d sp̄ne nascunt̄: que
surgentes clatē nocent eis q̄
rēo mīe gradūt̄ De auaricia
& q̄d nō possūt debellare qui vo
lunt mundo mori.

Non posse quēpiā ſpūalia
bella ſuſcipe· ñ prius car
nis cōmouerit cupiditates·
Non pt ad cōtemplandū dñm
mens esse libera· que deſideriis
huj⁹ mūdi ⁊ cupiditatibz· ī hac
Qeꝛ eīm alta ꝺſpice poterit o
culus: quē puluis claudit·
Omni ptō peioꝛ ⁊ auaricia: ⁊
amoꝛ pecunie· Dñs ⁊ ꝑsalomo
nē dicat· Fluchil ⁊ cꝛelestius: qui
amare pecuniā· Her· ii· aiām
ſuā venalē habet: qñ ī vita ſua
pierit ultima ſua· Cupiditas
omniū ēminū ⁊ matia· Dñs ex
apls ait· Radix omniū malo⁹
⁊ cupiditas: qñ quidā appetē
tes errauerūt a fide· Hi ꝙ ſuni
dit radix ēminū: ñ pullulant
rctē ſoboles ptō⁹· Multa cauſa
cupiditatis terrene: ⁊ ipām fidē
ab negauerūt· Cupiditas eīm
xp̄m vendidit· Illā ⁊ plerisq;
tantū ī rebus alienis ⁊ deſide
riū ut etiā hominē ꝙtrare
non verent: ſicut achab qui
appetitu cupiditatis sue sangⁿ
nis ex pleuit effusionē· Sepe ī
iqui mala que ꝺcupiſcūt aſſe
cuntur: quatinꝰ de effectu mali
deſideryi fortiꝰ puniant· Electos
suos deꝰ nō dimittit ire ī deſide
rioꝝ malo⁹ p̄fectionē ꝫ in dolo
re mentē ꝺuerſi ut eoꝝ· ꝙd qđ m
ſeculo nequit appetūt: vt hac
ex pienia reſipiſcant reuerti
ad dñm· quibz hīs mente reſſe,
ruit· Dñs ꝙ ꝑpiciū ſ ad vſqꝫ q
qđ temp̄aliter ꝺcupiſcit ñ ꝑmit
tit ad mplē· Decreto aūt dei
udicio fieri ut duri⁹ peant: hi
quoꝝ cupiditatē effectꝰ statim
ſequit actoꝝ· Nunqñ nouit
ſatiari cupiditas· ſp eīm auar⁹
eget· qñtoꝫ magis acquiſierit
tanto ampli⁹ querit· ñ ſolū deſide
rio augendi ex cruciat· ꝫ attēden
di metu afflict· Inopes nascūi
ī hac vita: ī opes r̄eſſuri a vita·
Si bona mūdi huj⁹ pitura re
dim⁹: cur pitura tāto amore ni
pim⁹· Plerīq; potūtes tāta cupi
ditatis rabie inflāmant· ut de
finiꝝ ſuis pauperes ex cludant
ñ habitare p̄mittant: quibz rē
ꝑ ꝓpheta dicit· Ve qui ꝺiungitis
domū ad domū· ⁊ agrū agro co
pulatis: vsqꝫ ad terminū loc·
Nunqđ ſoli vos habitabitis īme
dio tre· Tales quippe homines

ferui·⁊·diabolū ad p̄dictōnē ra
pe: dē ꝓphā sequent aūnūciat di
cens·propterea dilatauit īferns
aiam suam·et aperuit os suū absq;
vllo timore·et descendent fortes
eius sublimes: gl̄osiq; eius ad eū·
flectet turbā qđ mortālēs īferni pe
nis deputent: q̄ iuuentutes flāmā
cupiditatis fuge minime extime
rūt. Cui desiderio cupiditatis
resistant: flatu diabolice īspi
rationis vrunt. Attendit eīm mē
te ne superbia: ut de ligno vetito
manducāret. Attendit caym mē
tem īuidia: vt fr̄em occidēt. Attē
dit salomonē luxurie facibz:
vt p amorē libidinis ydola ad ora
ret. Attendit achab cupiditate: vt
hominē diū auaritie annecteret
His g̃m spirationibz diabolus
corda hominū occultus depra. De
uat cupiditatibz. gula ⁊ abstinēcia

Prima suggestio dampnē
pauis: cui si minime re
dit diuersa edacitatis delicia
dampnāt. Vñ et daniel. panē m
ḡr desiderij nō comedi: ⁊ carnes
daipiam nō implenī. Prima luxu
rie materies: nimia saturitas
panis. Vñ ⁊ ꝓphā sodomā ⁊ de
pauis sanctate accusat dicens·
Hec fuit sodomor iniqtas: superbia
saturitas panis ⁊ habūdantia·
Panē sodomite quippe īmode
rate sumētes īturpitudines de
fluxere flagitior: atq; īde meru
erūt comitante superbia celestib;
aduersis mundis. ex quo mōd nō
tenuerūt edacitatis. Vtile; tra
nē gulā: caborūq; dampnām. Cō
cīi tā noxiū qūm ut animꝰ ven
tri ⁊ esce q̄si destructa testā te
apl̄o ac dicēte: deꝰ aūt hūc ⁊ hās
destruet. Prima; venit libido:
sic loco. sic vino. Vbi eīm ventris
cura: ibi ⁊ cor: que circa ventrē sūt
prima. In ordine nāq; membror ge
nitalia venit iūgūt. diūq; vnū ex
hys īmoderate crescit: aliud ad
luxuriā excitat. Non ad luxuriā
vel ad sanctatē: q̄ tm̄ m̄ vt corpus
sustentet epulis; vtendū. Vñ vt
philosophi dixerūt. cibos īpetos
ee vt aiam ducant vt ī cibū
pant. Cui minimū cibis vtunt qm̄
stomachus ventrē pascit: tanto
amplius sensum mentis obtundit.
Vñ greci dixerūt ex crasso ventre
sub tile sensum gignī posse.
Vñ gule saturitas nimia acīt

mẽtis obtundit: in gemũdz e
beseẽ facit. libidinis ignes abor
fomentis ĩ tr elcãt. Corpus autẽ
qđ abstinẽcia frangit: tempt
tacio ũ ad vrit. Dñ ytres pu
eros abstinentes flãma babi
lonij in cendy ẽ si tetigit ũ con
bussit: qa mmirũ et si desideri
oz ũ carnaliũ ignis abstinẽtiũ
mentes nflãmat: vsqz ad cõ
sensũ tamẽ caipie vel opis nõ
exurit. Ciuz epulariũ hãbũ dã
na ardentis diuitis ĩtendat
supplicũ. cuj tanta ĩ inferno
iter ignes erat mopia. qñta
hic epulariũ fuerat copia. Ju
hoc cñ scđo eburire ẽ sitire no
luit: ppterea illuc inter flam
mas ticens. stillã aque queli
uit ũ uerunt. Considerandũ
quã vehemẽt arguant come
sacio ẽ supfluosa diuinia per
ppham: ita ut diminuet dñs se
nõ dimissurũ hanc ĩiquitatẽ
his qui eã libent ambiũt.
Dicat cñ p psalmã. Date gau
diũ ẽ letitia ornde vitulos
iugulare arietes: comedere
carnes ẽ bibẽ vinũ. Si dimit
tet miquitas hec vobis dom
moriamini. Sicut omis carnales
cupiditates abstinencia resecã
tur: ita omis aiẽ vitutes edacita
tis vicio destruunt. Inde z qđ et
pncip 6 troiorũ muros ilyrici
sub uertit: qz ẽ uent nu serunt
a troiquis vtites animẽ destruit
Decz. u. posse quẽ piã vtutũ p
sermonẽ adtingere. ñ pus ventr
edomuerit ĩ gulimẽ. Nemo potest
dñari ceteris vicijs. nisi pus m
gulimẽ uentr restrinxerit: nec
quisqñ facile potit a semetipo
spc ĩmundos expellere. nisi p
abstinenciã gule. Cuit cñ hostes
qui extra nos sũt a nobis foris
supant: qui pus q in nr sũt vitia
exstinguunt. Nam frustra foris
agit bellũ: qui ĩtus habet pcu
lũ. Non qualitatẽ caboriũ: ẽ cu
pidiratẽ cauendã. Nam sepe
cnã accuratas pparata sine gule
caipia degustant: ẽ sepe ab
iecta ẽ vilia edendi cupiditate
sumũt. Sicz fit vt nõ sit ĩ culpa
caboriũ qualitas. ẽ illud repute
ẽ m vicio. qđ cũ desiderio degus
tat. Quatuor sũt genera distinc
tionũ in gule appetitu: videlicet
qñtũ et quoñ appetat. Ad: ad

rem ipam ptinet que appetit. Qñ: si ante legitimū tempus ꝺ appetat. Quitū ꝺ: ad im modestiā rationē referē. Quo ꝺ: ad impatientiā festinatois accipit. Sullus hoī tam īportunꝰ ex actore q̄m venter: qui cottidianā refectionē cottidiane famis exactione ad implet. Cū ceteris vicijs vsi uter dū nalam̄ interdū tamē cū eis nō moriū̄: cū isto aute nalam̄ q̄ moriū̄. Plerūq; voluptas vestendi. ita sub ꝺtrutu necessitatis sub rupit: ut dū putat seruire necessitati. voluptatis desiderio seruiat. ñ facile discernit vtrū q̄ꝺ accipit. gule an īdigentie deputē. De crapula vel ebrietate.

Crapula potus fatens. ebrietatem generat. Ebrietas aūt perturbatio nē gignit mentis. furorē cordis. flāmam libidinis. Ebrietas ita mentē alienat: ut ꝺ sit nesciat. ꝺ ñ. q̄ malū nō sentit. q̄ꝺ pebrietatē ꝺmittit. Verūq; q̄ꝺ iuxta ipsam formicatio q̄ ebrietas auferit cor. Fornicatio cū sit aut salomon. īfatuat fatuat sapiē tē: ebrietas sicut in loth seruus ratione captiuat. Ad ij q̄ in pro vbijs. Potentes in est qui ira cū di sunt nō bibant vinū: ne cū bibe rit oblinistant sapiam. plerisq; laus ē. multū bibē q̄ non in ebri ari. Studiant hi ad uersū se dicē te ipsam. De qui potentes estis ad bibendū vinū: et viri fortes ad miscendā ebrietatē. Duo mul to deditos q̄ luxuriose viuentes: sic arguit ysaias dicens. Ve q̄ surgitis mane ad ebrietatē sectandā q̄ potandū vsq; ad vesperam: ut vino estuetis. De talibz q̄ alio loco dicit. Vce ciuitas nim̄ rex iuuenis z: q̄ꝰ principes mane ꝺmedūt. Multi cū a mane vsq; ad solis occubitū ebrietati et gule voluptatibz seruiūt. ñ intelligūt cur nati sūt. sz quotidie bellua detenti. luxurie tūc tota die epulisq; i seruiunt. Clamat iohel ꝓpha his q̄ ebrietati deseruiūt dicens. Expergiscamini ebrij q̄ flete: q̄ vlulate omes q̄ bibitis vinū in dulcedine. Quo testimonio ñ ait tūc q̄ bibitis vinū: sz ad iecit i dulcedine q̄ꝺ ad voluptuosā ptinet. p digā q; effusionē. Nā qñtū satis z nec

sitati: docet thymotheū bibere
aplus dicens. Nemo modico vte.
Non solū ex vino ebriant hoīes:
sz ex cetis potandi generibz q̄
vario mō faciunt. Nō ꝙ nazarei
es q̄ se ꝛ̄ abstinebāt dño p̄ceptū z vi
nū z sicerā nō bibē. Vtraq; n. sta
tum mētis cōmūt: et ebrios fa
ciūt. luxuriā quoq; carnis vtiq;
cōgluī gignūt. Quidā innocentes
sit panē cū pōdē edūt: ita z aquā
cū mēsura sumūt. asserētes ad
castimoniā carnis q̄ a que ab
stinētiā puenire. De ieunio.
Hoc z p̄fectū z rationabi
le ieunīū: qñ nr homo
exterior ieunat. interior o
rat. facili⁹ p ieunīū oro penetrat
celū. Tūc cū spūalis homo effer
tus angl̄is diuīt. doz liberi
copulat. p ieunīū q occulta ce
lestiū mysteriorū reuelāt. dum
magz sacīmenti archana pandū
t. Sic nāq; daniel angelo reue
lāte mysteriorū sacrāmēta cognosce
meruit. Item vtus z angelor ma
nifestationes: z cor ānūciationes
ostēdit. Ieunia forma tela sūt
aduersus tēptamēta demonior:
cuto cū p abstinētiā de vincūt.
vū q dñs z saluator nr cor suū
suis ieunijs z oronibz p̄monet
supare dicens. Hoc genꝰ nō ei
ꝑ oronē z ieunīū. Inuisibi cū
spūr ibi se magis iuuāt: q plus
viderūt clara z potū. Nō q̄ dum
hui⁹ sēli vita in habitāt: desideri
supni roris corpus suū aridū
portant. Vnde z psalm⁹. Sitiuit i
ꝺ aīa mea ite: q̄ mihi placuit et
caro mea. Caro cū tuc dñi sitit:
q̄ p ieunīū abstinet z arescit.
Abstinētia z viuificat z occidit.
Viuificat aīam: corpus necat.
Sepe abstinētia simulate agit:
ieunia p ypocrisim exercētur.
Quidā cū mira cedia corpus
suū laniant. exterminātes sūt ait
euāgelū faces suas: ut appa
reāt hoībz ieunātes. Orc nāq;
pallescūt corpe atterūt. Cordis
alta sulpria ducūt. ante mortē
mortiferis se supplicijs tradūt:
tantūq; miseri laboris ex erro
ne p dī amore. z pro sola hu
mane laudis āmiratione ser
uāt. Quidā incredibilit absti
nēt vt hoībz curiosis sē appa
reant: z ꝺ bonū ab stinētie ta
libz nūz vtus reputāda z vicū.

xxvj

qa bono male vtunt. Jeiunii 7
elemosina ī ab scondito sese amāt
ut solus deus qui ī spiat oīa me
ritū opū bonor rependat. Sīa
qui ea sub pl'ari manifestacio
ne fecerit: ne quasi ī deo iusti
fiant. qz iuxta sēmonē ewge
licū mercedē suā ab hoīb; rece
punt. Jeiunia cū bonis opib;
deo accept' bilia sūt. Qui aut ab
abstinent 7 p̄ue agūt: demones
imitant. qui bz esca nōz. 7 necessa
sempz. Ille cū bene abstinet ac
bis. qui 7 amalice actib; 7 amū
di ieunat ambicoīb;. Qui ex e
ciacoīs studio nō abstinēcie voto
ab esu carnū se suspendūt: hy po
ti9 ex erandi sūt. qz di creaturam
vsib; humanis ordinatā ī iniūt. Sicq
il9 fidelib; ī quatū. michilq; indi
cat esse ī mūdū: attestante paulo
ap̄lo. Omnia munda mūdis. coī
quatus aūt 7 ī fidelib; michilq;
mūdū: sz polluta sūt eor mens 7
conscīa. Sp̄m ieuniū. qđ in vesp̄m
refectione ciborū refutat. Sicz
cū reputāda z abstinēcia: ꝺ fue
rit vento saturitas sub secuta.
Sp̄m ieunium qđ in vesp̄m deli
cijs ꝺpensat: dicente ysaia ap̄ha.
Ecce ī die ieunij vr̄i inuenit volup
tas. Voluptas cū delicie ī telligūt.
Sīt. n. ī petitio debitū 7 licitū. Ostē
tatio 7 pallio: ira 7 delicie impbāt
ap̄lis ī ieunio. Tota die epulas
ī cogitatione ruminat: q ad ex
plēdam gulā vesp̄e s' delicias p̄
parat. Sīcut. n. z corp̄i ad hibenda
ī moderata abstinēcia. ne dū am
pli9 q̄uata caro pōdē in edie. ñ ma
lū agat postea. ñ bū facē ī tpiat.
7 que ad iat vt vsu mali tarcat. si
mul 7 bom officiū dū plus p̄mit p
dat. Sollicita g discretione car
z moderāda materies: sal'ne aut
in tegre extinguat. aut ī moderā
te laret. Jn firmitate carnis num
a p̄ualente ad p̄fectionē p̄tingē
nemo potest. Sīcam q̄m vis sānitatis
amorē q̄q; habeat: ex sequi tam
ñ valet opis meritū. cui cordis ī
tēcione deseruire conat. Corpis
debilitas nunia. cui vires aie
frangit: mētis quoq; ī genū fa
cat marcescere: ñ valet q̄q; bo
ni p̄mbeallitatē p̄fice. Sīe quid
nimis. Sīa qđ qđ nim ñ 7 tempa
mēto fit: salutare z. Quodcq; aūt
nimis et vlt' modz p̄uiciosū fit:
studiūq; sui ī ordinē vtit. Jn oīb;

g̃ope mod⁹ t̃pam̃tũ oport⁹ ha
be· ſ̃la omne qđ ex tr̃dit pticulũ
z: ſicut nubes ꝛ̃ ſi numes ꝓbzes ꝓ
beant· ñ ſolũ vlum nullũ ad hibet
ſ̃ etiam pticulũ ex hibent· Q̃o ꝓ
lidom ⁊ de tor̃repnõe bonor ⁊ ꝓſpe

Dunc ſapĩe ritate malor
ſubtilitas ſicut ĩtius
ut teſtis ſcrutat⁹ ꝺſcĩ
nas· ita ex tũs irrogat penas:
vt verũ ſit teſtimoniũ ꝓſpe;
ſp: ipĩe z teſtis ⁊ iudex· ſmiſerẽ
dũ miſero ꝓlidor ĩ digna a
genti· ⁊ digna patienti aſſidue
petranti: ⁊ tñc flagella cottidie
ſuſtinẽt· Q̃dinata z miſeri
cõ ꝺi ñ ꝓpus ſ̃ hominẽ ꝓ flagel
la a petratis emendat: ⁊ poſte
a ab eterno ſuppicio liberat·
Electus cũ ꝺi dolorib⁹ vite hu⁹
atterit⁹: ut ꝓfectionẽ vite ſuã
luciet⁹· ſ̃ eq̃a q̃ñ de⁹ delinq̃ẽti
parcit: q̃ño aũt petratorẽ aut
flagello tẽpali ferit· aũt iu
dicio etno punendũ ꝑſeq̃t· a
ipĩe ĩ ſe hõ penitendo punit· qđ
male ad miſit: at pnde z qđ de⁹
delinq̃enti ñ parcit· ſ̃ulto tẽ
palia flagella ad etna ꝓficiũt
gaudia· ideo ⁊ iuſtus ĩ pẽs
gaudẽ debz: ⁊ impi⁹ in proſperi
tatib⁹ timere· ſ̃ ſicz iuſto· necz
repobo de⁹ ab ſtrahit miſeriam
⁊ iuſticiã· ſ̃ iam ⁊ bonos hic p af
flictionẽ iudicat· ⁊ illic p miſe
racionẽ remunerat: ⁊ malos h̃
remunerat ꝓ tẽpalẽ clemẽciã
⁊ illic punit ꝑ eternã iuſticiã·
ſ̃ hac cũ vita de⁹ parcit im
pijs· ⁊ tamẽ nõ parcit electis: mul
la parcit electis· non tamẽ par
cit iniquis· ꝑiculoſa z ſecurita⁹
ĩ hac vita malorũ: ⁊ bonorũ de
lor tũ quillus· ſ̃ iam ĩquus poſt
mortẽ ducit⁹ ꝛ̃ cruciandꝰ: iuſtus
ꝙ dormit poſt laborẽ ſecurus·
ſ̃ non tm̃ de tor̃palib⁹ paſſionib⁹ ſ̃ã
de ſp̃ualib⁹ oportet intelligi: vt
q̃ñto quiſq; a ĩ tor̃pe a ĩ mẽte
flagella ſuſtinet· tanto ſe ĩtime ꝛ
muneraꝛi ſpet· ſ̃epe iudicio ꝺi
occulto ex⁹ flagelli tor̃repnõe
ſuũt rẽpbi ĩ ih̃o mundo: dñz multa
dampnabilia ꝺ miſiſſe videant·
de ſpectu tamẽ a deo nullo emẽda
cionis verbe ferunt· ꝓplus tor̃ri
pit⁹ flagello qui a ſo diligit⁹ ſi
petanerit: dicente ꝓpha tanti
ꝑ vos cogitaui ꝛ omib⁹ nationib⁹
tre· ideo visitabo ſup vos oĩs

iquitates vras. Que enī dilī
git dūs corripit: flagellat aūt
omnē filiū quē recipit. Valde
necessariū z vtilem in hac vita
vias temptari z vberari fla
gello: vt dum vias pulsat de
virtutibz ñ superbiat. dū vo aut
animū aut cordis dolore aut
rē. a mūdi amore retrahat.
Temptari aūt oportet vtilem
temptatione plage: ñ tēpta
tione luxurie. Durus enī
suos electos in hac vita deus a
git: vt dū fortioribz flagellis
mīmus feriūt. nulla ob lecta
menta psentis vite delectēt. sed
celestem patriam vehementius
ex pectat. in de sinēter desi de
rent. Electos vite ista vbi
tribulari ut secūm petrū iudiciū
a domo di incipiat: dū in hac
vita electos suos deus iudicij
flagello castigat. De respectu
dūi in bonos et malos.

Gemina passio z diui
na. i bona pte qua p
nimiā carne vt extendeū al
tera qua vulnerāt ifirmia
et caritate ut dūi ardentius di
ligam. Gemino more deus ī
picit: vel ad vemā vel ad vindic
tā; ad vemā sicut petrū: ad vī
dictā sicut dū ad facta sodomoz
se destruxit z vsq; testat. Ter ma
modernatione dns ips volucrit per
mittere. i. ad dampnationē ipsos.
ad pganationē ips errare videt electos. ad pagandā meliorē gām
multos. Primo nāq; in egyptus
z celus ad dampnationē. Secūdo
ñi paup lazarus ad pganationē:
tricū in paulū z iob ad pbationē. Flagellat homo plerūq;
ad dō aūm primū: ne malus sit vt
paul⁹: qui sathane angelo in
gēte. carnis tollerabat stimu
flagellat ñ vt pōm primū vt recu
gatur: sic ille in apl⁹ qui tradit
z sathane in interitu carnis. ut
spūs salus eēt. Non tamē multe ani
murat: q̄ q̄uesint aut vapulat
fiā dei plerūq; ideo vltiū flagel
lat: ne de multa supbiēs ruat.
In hac vita deus tantomagis stu
det ut pcat: quō tomagis ex per
tando flagellat. Vel alios feriē
do corrigit: alios vt feriendo ī
fligat. feriendo nāq; corrigit. de
quibz dicit. ego ips arguo
z castigo: feriendo punit quos

ui corrigibiliꝫ delinquẽtes aspiat.
ꝯsq; iam ñ sub disciplina vt filios pa
ter. sꝫ districta dampnatione vt hos
tes ⁊ ad ꝑclarios ꝓcurat. Deq; ꝯbꝫ
dicit. flagello mimia ꝓcussi te:
castigatione crudeli. Et item. Ad
clamas ad me sup ꝯtritione tua.
Insanabilis ꝫ dolor: nimis. Unde
vnusq;sq; festinet ⁊ timeat: ne si
mul feriat vita eoꝝ cũ culpa. fla
gellis namq; tũc delet culpã: cũ
mutauerit vitã. sãa cuꝝ mores
ñ mutat: actiones nõ eripiat.
Quis diuina ꝓcussio aut purga
cio vite ꝑsentis ꝫ: aut nocuũ pe
ne sequentis. Nam quibꝫdã fla
gella ab hac vita ẽ chorant: ⁊ m
etna ꝓcussione ꝑdurant. Unde
⁊ ꝑ moysen dñs dicit. Ignis ex
arsit ĩra mea: ⁊ ardebit vsq;
ad inferm nouissima. Quibꝫdã
dicit solet non indicat deꝰ bis ĩ id
ipm. qui tamẽ non attendũt illꝰ
q; alias ꝯputũ ꝫ. Hinc ꝓlm de tra
egypti libãns: sodo cas q; ñ credide
rũt ꝓdidit. Quin vis eũ ⁊ si vna
culpã bis nõ ꝓcurat: vna tamẽ
ꝓcussio ĩtelligit. que hic repta il
lic ꝓfiat: vt in hijs que omnino
nõ corrigũt ꝑcedentiũ ꝓcussio
flagellor. sequentiũ sit in cruꝫ
tormẽtor. Hinc ꝫ qꝰ in psalmo sc
bit: opiant sicut diploide filii
one sua. Diploidis eñ duplex
vestimẽtũ ꝫ: quo figuraliter in
duunt qui ⁊ temporali pena ⁊ eꝛ
na dampnãt. Unde ⁊ ieremias
ait. Contrio sup ꝯtritione. i. gemi
na dampnatio: ⁊ hij ⁊ in futuro
sclo. Et idem alibi. Et duplici cõ
trione ꝯtere eos: i. gemina pe
na. ꝑsenti scil'et futura. Quibꝫ
dã secreto dei iudicio hic male ꝫ.
illic bñ. scil'ut dñi hij castigati cor
rigunt. ab etna dampnatione
liberent: quibꝫdã vero hij bñ ꝫ.
illic male. sic diuiti illi arridit.
qui hij potentie claritate ꝺspnis.
ꝑ mortẽ grehẽne ĩtendis tradi
cruciandꝰ. Porro quibꝫdã ⁊ hic
male. ⁊ illic male ꝫ: ⁊ corrigi no
lentes. ⁊ flagellari ĩ hac vita ĩ
cipiũt. ⁊ ĩ etna ꝓcussione damp
nant. Intãto ĩmergi quosdã
desperatois ꝓfundo. ut ner ꝓfla
gella valeant emendari: de qui
bꝫ recte ꝓ ysaiam dñs dicit. frus
tra ꝓcussi filios vros: disciplinã
ñ receperunt. Placuiꝫ multis plã
git ꝙ nesciũt vtriꝫ ꝓ oculis suis

pctatis ꝑsencia paciat flagel
la. aup vno tñi: ⁊ nesciat q̃ sit ꝗ
pa illa ꝓ qua merit ei⁹ modi
pñ suppliciꝫ. ⁊ ꝓpō ambiguo
marie ī merore versat. Qñ vis
flagella ꝑsencia in stñi a pctatis
absoluant: ad hut tamē sub me
tu vndicte tbat. ne in stantes
plage ñ sufficiant ad ꝑganda
delicta. ꝓinde dñi ꝑsencia pati
⁊ finē ꝓrime sciat: quodā in sicut
ait ysa ꝓ suis pctis duplicia
recepit. Ad alij aliorū p:ofuit
correptione et melio:antur
carnis infirmitate.

Esse ñ nullos eidē qualita
tis hoies qui nesciāt cor
rigi. ñ alios viderit flagellari:
sicq; phibuit oratione malorū
dñi sibi id accidere timet. in quo
deprie alios vident. Quosdā
videns deꝰ nolle ꝓpō noto corri
gi. ad vsitatū tangit stimulis.
quosdā q̃ presciens multū pcta
re posse ī salute: flagellat eos
corpis infirmitate ne pereant: ut
eis vtiꝰ sit frangi languoribꝫ
ad salutē. qui mane ī columes
ad dampnationē. Vsitatio dei
uer ꝓ bonū accipit: ñ semp
ī malū. Iu bonū accipit: sic ⁊ illo
Visita nos ī salutari tuo. Iu ma
lū ꝙ uᵗ illud: ī tpe visitationis tue
pibūt. Tribꝫ ex causis ī firmitates
accidūt corpis: i. ex pcō. ex tēpta
tione. ⁊ ex intemperantie passione.
Quhur tamē nō nisi ē humana
potest medicina succurrē: illis
vero sola pietas diuine misericō
Qui valentiores sūt ⁊ sani vtile
⁊ illis ī firmari. ⁊ ñ peccare: ne
p vigorē salutis ī luxurie desideriꝫ
Duricia nāq; q̃ mētē ꝓmit nec
sentit: vtiꝰ mutat in carne
vt sanat. atq; ī tellecta emen
det. Flam cinꝰ vulnera carnis
sanauit. qñ aie: idoq; p carnis
flagellū errantes animꝰ corrigūt
Hoc quippe indicant ī pauli ocul
sanate ī fidelitatis: que dñi mu
tate sūt ꝓ correptionē ī oculis
carnis ꝛfectim resoluta ⁊ duricia
mētis. Salutifera sanitas: q̃
ad ī obedientiā hoiem reducit.
Est ⁊ salubris ī firmitas. q̃ p dim
nā correptionē mētē a duricia
frangit. Tangunt aie. i. pctōr in
firmitas ꝓficua ⁊. De qua etiā
apls ait. Qñ infirmor: tūc ego

non ī fir mor: Qs scandalizat: et ego nō uror: Nam ī firmitatē carnis utilē ee idem aplūs adp̄bat dicens: qū mi firmor tūc fortior sum. Ne qs mflagellis cōtra dñm murmuret hz semetipm accuset.

Murmurare ī flagellis dī peccator hō non debz: ex maxīe p̄ hoc quod correptē cuē dat. Dñs quisq; aūt tūc leuis portat qđ patit: si sua dissimulet mala, p̄ quibz illi ī ferit retributio multa. Discat ū murmurare qui mala patit: et si ignorat cur mala patiat: et plūs iuste se pati arbitret: p̄ qđ a bono iudicat. cui⁹ nūq; ī iusta iudicia sūt. Qui flagella sustinet: et dñm murmurat: iusticiā iudicātis accusat. Qui ō se cognoscit aiusto iudice pati qđ sustinet: et si p̄ quo patit ignorat: plūs iā iustificat p̄ qđ: et semetipm accusat: et dī iusticiā laudat. Dū ex rebz prosperis utilia multis ex empla p̄bat hoībz. uere z itū cū et ad vitia tibz tangi. quatinus cū patiēcia p̄bet. et demo fortunidis do cumēta ex eo sumāt. hy q̄ prosperitatis cū tēpantiā agnouerūt. Qui ī passionibz aīe ī sidiantē ad vsariū crugat. ū id dō se credat alienari a x̄o et talia patī. hz magis plūs deo q̄ mūdo p̄le se ēe existimet. si dū hz patit laudat dū prosperus ū accusat. Sd magnā utilitatē domino iudicio. nec iusta dūlis passionū tēptatiōibz agitat: p̄ quibz si do grās egerit sueriz culpe qđ talia dignus sit reputauerit. hz qđ ex passione tollerat ei p̄ virtutibz reputabit. qa et diuinā agnoscat iusticiā et suā culpā ītelligit. De tēpta

Multis cala nōibz diabolus

Quitatū tēptationibz mēs iusti ī hac vita pulsat. vū et optat ab hoc sēlo fundity euelli. q̄ crūpnis carcat et firmā illic securitatē in uenīat. Iuteas penas qs iustus in corpe patit: atiz cas qs mente p̄ tranđt diaboli tollerat. mltū inter z flamma gra uius fert qs mtus luget: q̄m cas qs ex teri⁹ sustinet: has em et loco cuitat et tempe: illas nec loco potest cuitare nec tempe. Non ampli⁹ temptat electos diabolus: q̄m dei voluntas p̄mittit. Temptando aūt scōz p

ſcrtibꝫ ſeruit. Et ſi nolens vtilita
tꝫ tamē ſcōr ſeruit diabolus. qñ
eos temptacoībꝫ ſuis ñ deſpit: ſi
pōnus erudit. ſtam temptacones
ñs ille ad humanū ītūtū mouet:
ītōū ꝙ ad ḡr̄aū vtutū ſalubꝝ vti
litate ꝛuertit. In ſidie diabuli atꝫ
aſtutie. qñ nis hui atꝫ illui ſſrenu
tes. quē deuorant diffidant: a po
teſtate tamē diuina nō egrediūt.
ne tantū noceāt. qñ tū malicioſe ꝛ
cudūt. ſtam qñ ſcōr vtus tāta tol
lerare potuiſſꝫ: ſi diuina diſpen
ſacio pio moderamīe nequaq̄
demonū nō frenaret. Et licꝫ dia
bolus temptacionē ulcus ſp in
ferre cupiat. tū ſi a deo poteſtatē
ñ acpit: nullatenꝰ ad ipſum pot
ns appetit. Vñ ꝛ oīs voluntas dia
boli īuſtaꝫ: ꝛ tū ꝓmittente deo
oīs poteſtas uſta. Et ſe cū tēp
tare quoliꝫ īuſte appetit: ſed
eos qui temptandi ſūt. ꝛ put tēp
tandi ſūt. ñ ñ tēptare deus uſte ꝓ
mittit. Vnde ꝙ in libris regū de dia
bolo ſpūs ſeptus ſeptumꝫ. qz ſpūs dei mal
uruebat in ſaul. Vbi uſte queri
t: ſi dñi aut malꝰ: ſi malus aut
dñi dicat. Et duobꝫ vbis ꝛpheſa
t. ꝛ dei poteſtas uſta. ꝛ diaboli
voluntas īuſta. ſtam ſpc malus ꝓ
nequiſſiam voluntatē: ꝛ ideō ſpc dñi
ꝓ acceptā uſtiſſimā poteſtatē.
Diabolus ñꝫ īmiſſor: ſi m tentor
pōnꝰ vicioꝝ. ſtecꝫ cū alubꝝ ꝛcupiſc
fomenta ſuccendit: ñ ꝙ ꝑꝰ prauas
cogitaciones aſpexerit. Quas
ſi a nobis ſperimuꝰ ſīn dubio ille
ab cordꝫ ꝛcludit ſuſus: ſtatimq̄ fran
gunt̄ iacula ꝛcupiſc eius. con tēp
tꝫ iacent ſine luce facies illiꝰ. Vol
luntate hoſtis in ſidias ītelligē ꝓpter
ꝛ cauē dei ſeruū oportet: ſicꝫ m
m nocentia vite ex iſte ſimpliciē.
vt tū oporteat cū ſimplicitate ec
prudentē. Qui ꝑ ꝑdencia ſimplicita
tꝫ ñ miſcet uxta ꝓpſam colūba
ꝫ ſeducta ñ habens cor. Et ideo
colūba qz ſimpliciter. ideo aūt cor ñ
habens: qz ignara ꝑdencie ꝫ. Se
pe fraus ſathane ſcōr cordibꝫ a
pit. qñ ꝙ ſpēm bom anglin ſe ſi
mulans lucas. dñi mittit electos
de rupe: de tegē atꝫ ꝛtempnit.
Sic ꝛ vba ſallacis doctine ſcōs ſu
os deꝰ facit ītelligē. quatinꝰ dia
bolicū errorē m tus cognoſcāt:
ac ſolliciti cauēant. Diſcretio ſcōr
tanta ēe debꝫ ut īter bonū ꝛ ma
lū ꝑdm racione diiudicēt: ne

eos diabolus p̄ specie bom fallat.
Hec cū p̄ mutatio ihesu dicentis.
Noster es au ad vsurā p̄pter
li. Et ihesu mie dicat. Si separaueris
p̄ciosum a vili: qi os meū eris. Cui
cū bene de se diudicant sc̄i: qū ab
eis deus fallacia demonū tempta
menta fiant intelligi. Multi decipi
untur a diabolo et ignorant se cē decep
tos: ppe hoc testimonio declarā
te. Comederūt alieni robur eius:
et ipe ignorauit. Illicium nāq; spē
maligni significant qui vtutes
mentis comedūt: hoc corda ne
gligentiū non intelligūt. Tamq̄m
in cermis diabolus vinat: qū de
apta mutatione hoīem depuare
conat. Firmatus vtutē in credit
dū p̄ specie sanctitatis et vtutes ea q̄
sc̄a sunt destruit: qū et qui decipit
sua detrimenta nō sentit. Et tamq̄m
sint vtutes. que sunt vitia sectat
et diligit. In oculis carnalium diabo
lus terribilis est: in oculo electoꝝ ter
ror illoꝝ vilis est. Ibi incredulis ut leo
tunc. Aforibus in fide vt vmis decipit:
atq; ad momentū ostendus
repellit. Cui suggestio diaboli
nō recipit: in ei mentibus nullum
tū sit. Nā facile in se quieti opere re
pellit: si prima obiectamenta illoꝝ
respuant. Diabolus aute serpēs
et lubricus. cuius si capiti. i. p̄me
suggestioni nō resistit: totus in
terna cordis dū non sentit. In la
bit. Et temptationū diaboli in ma
fragilia sunt: que si nō caueant. Et
p̄ulsum in quietudine transeunti
nonnullis fortasse qualescūt. ita ut
aut nūq̄m. aut cū difficultate vi
cant. Dū in tota vita diabolus p̄
uaricare nitatur. Hoīem: ampli⁹
tamē in fine molit decipere. Hinc
qđ in principio dicit pthoplastis ser
penti et dicit: et tu insidiaberis
calcaneo eius. et nimis hoīem quē
diabolus in cursu p̄terite vite nō
decepit: in nouissimis subplanta
re disponit. Pro inde qm̄ vis iu
stus sit iustus. nunq̄m nēte ut
sit in hac vita securus: sed semp
humilis caueat. semp̄q; ne in fine
corruat solicitus p̄timescat. Dia
bolus suus fautor: ibi blandit. de
vero seruus molit tēptamēta
contraria ex emplo dñi: qui se p̄
baptismū passus a diabolo p̄
temptari. Diabolus scōs omēs
in tenendo possidet. Et temptando
p̄sequit. Iam q̄a nō in eis in

seruus regnat: contra eos exercitu pugnat. Et qui interius amisit dominiū: exterius inuocat bellū. Iunct cōtra eū qui possidet diabolus exterius sicut: qui se ab intus diuinus ab eo expellendo cognoscit. Unde in mundus spūs tūr discerpsit grauius pueriū in quo habitabat: qui ad xpi imperiū exire ab eo coactus. Quod tūn et ad iob verba respicit: ubi nouissimus behemoth caudā suā qui rectus astringit. Plus contra eos diabolū duplis temptationibz insistere qui possūt et alys sua ualitate prodesse: ut dū illi impediunt ne proficiant quos docendi sunt. Malignus spūs qđ in nos mūdare cupimus: sine intermissione temptāt ut in sordidare. Sūm aū pūs agonis spūū cor insidias prognoscūt. et qm̄ qđ in semetipsis frenū sentiūt indelinenter opibus suis exhauriūt: ut de intimis puri inueniant. Eodem blandimēto decipiūt nūr ps diabolū homines: quo uetus plasma in paradiso fuit deceptum. Multis enim uicinor pximitas: meritis reproborū ps temptando declinat. Nunc enim per missis decipit. nunc rebz nil sit ordinis: qui necessarijs alijs

cat. Sic qui pa in terra supplicia fili leuia et mundana fugerint: quia tm̄ in seroz cordia in cupiditate lasciuiā ebrietatis dissolutā. scelerisq; ad tartara ducat. In argumēta malignationū. malaz cogitationū. semina q̄ in cordibz hominū diabolus fundit: ita sepe undiq; capta implicant mentē ut ex qua parte euadere quisq; temptauerit sine periculo exire non possit: ueluti si mures hoc facere. qđ si fecerit pereas: si nō fecerit reus puniri cis. Intanto q̄ mali discrimine ut euadendi aditus pateat: minor a potior eligenda sūt ut maior a uitet. Diabolus qui decipere querit: q̄ q̄ quēq; ps uitia naturā unusquisq; inclinat. et in de se applicat. uū aptū hoīem ad petendū inspexerit. Ex ea parte hoīes diabolus temptat qua corpis ex crescente humore facile in crimine ad uitia ostendit: ut secūm humoris ostensionē ad libeat, tēptamenta. Lege balaam q̄ in figura diabolī otra pphm dei ex ea parte pcepit principiolos pretendere laqueos: ex

qua seculit eos facinus cē lapsu
ros. ¶Iam q̄ qui aquā aliorsū de
ducit. ñ eā ꝑ aliā partē mittit:
ñ ꝰ impetū eius intendit. ¶Nullus
culpā nō existimet qui ex ꝺspar
tione ꝑua sustinet: q̄ qui ñ valet
et id qđ tollerat puguet. ¶Ita si ꝺ
sparsionē cēdit: temptationi
vel vitio neq̄q̄ resistit. ¶Ideo
diabolus i sacis eloquiis. behemoth
i. animal dicit. q̄ de cęlis lapsus
ad terras cecidit. ¶Do leuiathā. i.
serpens de aq̄s. q̄a mundi seculi
mare volubili vlat̄ agitatione. ¶huius
ꝰ pterea nomināt̄ q̄a ꝑ superbiā
ad alta sustulit. Et cū his tribꝫ
vocabulis appellat̄. q̄a ꝑ suo me
rito acrem qui animus ꝑ carnē me
ruit behemoth trām. q̄ ani
mal brutū imis delectat̄: ser
pens eo qđ mundi seculi mare in
sana iactat̄ fluctuatione. Ecce
eni qđ ꝑ membra sua diabolus
opat̄ sortit̄ vocabula: ita vt qđ
singuli agūt mutante illo ipi
nominent̄ ex eo. Quibꝫ cū in de
cepit diabolꝰ vñ animalꝫ. id̄ ꝑ ear
ma luxuriā: cēptat vñ serpens
ꝫ. horꝫ cupiditatis ac nocendi
malicia. Quę aūt sit nec decipit:
ī sidiat̄ vñ animus id̄ cē superbie ruina.
Undiq̄ eni dolos ꝑparat: quo ul
q̄ ī venat viā ꝑ quā ī tantū dei
piat. ¶Aliud ꝫ intrare ī mentē aḡ
diaboli: aliud ꝰ habitare. ¶Ita
ī cordibus cōꝝ ī gredit̄ dñi malas
suggestiones ī sinuat: q̄ ñ habi
tat ī his q̄ ī suo corpe ñ eos tuē
ducit. Qui vo in corpe eius suīt
ipos ī habitat: qa ipi suīt templū
eius. Et si subrepat mentibꝫ elec
tꝝ diabolus. ñ aūt in eis req̄
escat: sicut ī cordibꝫ reproboꝝ. ¶Ita
talore fidei mox exstat̄ ut ex cat
ab electis. ¶Nullus q̄s ia avido
ore diabolus devorauit: rursꝫ
diuini iudicij occulta miserando
nec ab eius ore eripuit̄. ꝑ salu
resti tuit̄. ¶Ita sepe multos q̄s an
tiquus hostis luxurie vorag̃e ī
mersos tenuit: potēna diuina
ꝑ pentīā ab eius faucibꝫ trax
it. Quoꝝ in bonoꝝ in titu ꝑha e
lectā dic̄ esse diaboli escam: ñ
alibi scptū sit de illo. ¶frenū sunt
vos ꝺmedet: ñ qđ in oīl dei frenū
suīt: qui electus nullus sed̄ multos
ce videnꝫ. ¶Ic ꝑ hoc q̄ de bonoꝝ
numero pcūt. apd̄ hoīes electi:
apd̄ deū frenū ex istunt. Cum dia

bolus ia deglutille dicit. quē p
fecto scelere deuorasse videt. cui
vero quē non deglutiunt opis p
sensione ⁊ temptationū illecebris
mordet ut deuoret: ad hunc sci
marillā mandit. Nūc ⁊ paulus habet stimulū carnis quo hu
miliet. non habet petendi pfec
tionē qua deglutiat. Os diabo
li uba eius sūt. Verba vero eius
suspiciones omittere sunt: sūbz
uida hominū alloquens omit
tis vrit cupiditatibz. Quidā
ob cōrigibilē iniquitatē.
ꝑ spontē cōrigūtur in mūdi
spūbz veraci tradūt: ut arri
piendi cos demones corporalit
habeant potestatē ⁊ cordibz sic
cor afflicti humilient. pentreant
⁊ saluent. sic ⁊ aplus cōmitti
us scribēs dicit. tradē huiusmo
di sathane in interitū carnis
ut spūs salvus sit. Vtile ⁊ nos dā
petentes ut in anima saluent
sathane corporalit deputari: ⁊
timeat per presenti correptione futu
rū iudiciū timeant. ⁊ de cetero
delinquere caueant. Quidā
ꝑ potestati demonū ad emēda
tionē deputant. quidā vo de

spectu adsolā pditionē tradūt.
Aliquē vacat diabolus ad
sus hoiem ut sibi. Aut cū tri
bulationes cordis illi er aggre
gat. aut dolores corpis sua
tat. Hinc ⁊ qđ paulus ait: datꝰ
⁊ mi stimulus carnis angelus
sathane qui me colaphizet.
Sepe ustū mētem variis veratio
nū doloribz vis demonū cruciat:
vnde interdū vsqz ad desperatio
nis angustia coartat. pinanē
ti idē amore aiē. ⁊ ipa salus
angustia ad meritum ꝓficit.
Flam hinc in animo. hinc in corpe
punctionū in mūdorū spūum qli
bet ad vsa ustus pacat. ex di
vtriqz pmissu id patit. Cū si hoc
ipm ad dei gloriā hūilis referat.
et dicat qđ p corpis passione
iob dixit. si bona suscepim⁹ de
manu dñi. mala quare nō susci
piam⁹: iste nō sepat a deo. sed
ꝛuūgit. quasibz atrox angustia
torqueat. Multa ustus ad
uersa in aia patit. ut sugana
me demonū: ⁊ talibz temptā
mentis pure a vita etiā ni po
telt. qa pius dñs ad dampna
tionē culpe non reputat: ⁊ qđ

de sue maiestatis p̄mittu. nolēs
qu̇ patiē portat. ¶ Nam ibi pecta
m⁹: ỹ p̄cipitatē vel voluntā
tē deflectimur. ¶ Vbi ỹ violent ad
diam̄ z si facimus aut flagicia
ūz: miseria tamē p flagicio z
facinore. ¶ Hz qui dīm p̄rroga
ta laudat miseria: p̄mūll o p
cul dubio caret facinore. De illusi
one dēmonū.

Plerūqz de nocte dēmonū
mones īnoctibz occurrē
tes humanos sensus p̄ visiones
turbant: vt forȳndolosos z ti
midos reddant. ¶ Aliquotiēs ex
desperatione peccator mētē illi
p̄ sopore stirbant. horrēdaqz
gehēne supplicia mutant: nō
nūqm̄ aūt z aūta īpugnatione
ne grassantes humana corpa
vberāt. qđ tamē dē p̄mittēti
te malor sit ad vindictā. multor
ad tollerantie gl̄am. ¶ Plerūqz
īmūdi sp̄s cos qs̄ īcumbere ī
lcti amore illusit. dormitēs
quadā vana spe p̄ suptate illu
dūt: quosdā vero quos formi
dare aliq̄ ad vsq̄ p̄tendūt. dor
mientes īam tristē illudūt:
sicqz miseror corda varijs illu
sionibz temptātes. īn vana spe
illicūt. īn ī am formidiē trem. Q
aut nullis aut rarijs illis sūt de
lictis. aut nunqm̄ aut raro tri
bz fatigant noctibus: si pacato
sompno quieti ētes. ī terdū z p̄lo
quē quedā archana z mystica
ostendē ac videt. Qui ỹ corda
sua grauoribz vicijs polluerūt:
illīc pauore illusi spēs tremēdas
aspiciūt. fallax eīm ymago men
tes miseror dūlis illudit yma
ginibz: et qs̄ vigilantes īvitā
trahit. dormientes fatigat vt
nūqm̄ securus requietē sumat
¶ Non nūqm̄ z electos mētes horrē
dis ymaginibz sompnoz sp̄s ī
mūdi trifficare conant: z qs̄ vi
gilantes vicijs tēptant si sūpant:
acriter dormientes īpugnant.
¶ Hīc aūt z si admonitū fuer mo
di visionibz mouē aūt. mox tām
e vigilantes illusionū vanitates
despiciūt: ītentionēqz suā p̄tin⁹
ad dīm̄ conuertūt. Diuerse qualita
tes sūt sompnoz. Quedā aūt
ex saturitate seu māducatione oc
curriūt: quedā ex p̄cipuā no
ta sūt. qdā ex ppa cogitatione or
iunt. ¶ Hīc sepe que ī diebz cogita
m⁹: īnoctibz recognoscim⁹. ¶ Non

mille visiones spuũ īmũdor fiũt illusione salomone pbante· nul' tos īgt errare fecerũt somnia illusiones vane· Porro ꝑdã nul to fuit m·i· sine reuelacõis mis terio· sicut legt̃ īlege de yseph filio iacob qui p somnia fr̃is ꝑferendꝫ ꝑdixt̃: vel sic in euãge lio de ioseph sponso marie· q̃ vt fugeret cũ puero īegypto somnio ãmonit̃ꝫ· Non nũq̃ũ i pmixte amdũt visiones· i· cogitacione simlꝫ illusione: atq; ite cogitacione reuelatione dicente dñe le· Ti in gt rex cogitare tepisti i stratu tuo qd̃ erit futur ps̃ls: et qui reuelat in celis ostendit t̃ que ventura sũt· Item sepe ea ī quibꝫ cogitacionũ nr̃ax sensũ pa rigimꝫ quoda mẽtis ex reliq̃is re uelant dñi requelam· Qñ vis nõ nulla vã sint somnia· facile tamẽ credi hijs opus ñ ꝫ· qa diu sis ymaginacionũ q̃litatibꝫ oꝛiũ t̃· i vñ veniant raro ꝯsideratꝫ· Tam facile igt̃ somnijs fides adhibenda non ꝫ· ne forte satha nas īangelũ lucis se trãsformãs q̃libꝫ īcautũ fallat: aliq̃n er rore fraude tẽptet· Nõ nũq̃ũ m tñi ꝺemones de reptoria fra de ita q̃sda curiosos obseruãtes q̃ illudunt: ut quedã somnia non aliter veniant· qñ ostẽdũt̃ vt· ii· īmultis fallant· m tñi· i vera ꝓ nunciant· Ex; qñ nus ita amdãt fides eis accommodãda ñ ꝫ: recole tes testimoniũ sc̃ripture dicentis· si dixerit vobis i ita euenerit nõ credatis· Somnia similia sũt auguriis· et q̃ ea ītendũt reuera auguriari nosc̃ũt· Somnia nõ cẽ vã: q̃ cogitans ãnimꝰ die noctu sꝰ ymaginat· Mentes· n· nr̃e ũ nũq̃ũ ipa sꝰ somnia fingũt· Sepe dñi priora mala ꝓ̃sentem memoriã ad mentem reducimꝫ: ꝓ̃s ghe scene vindictã īnobis ipi reuolendo ymaginãꝫ· Hui modi mẽtis ymaginaciones q̃ aut de ꝓ̃teritis ad mllis· aut de futuris timoꝛis īmemoria vigilantibꝫ fiunt: i ꝓvisiones oĩa occurrũt i cogitacõũ mẽtes ꝺcinũt· Nã vna vi memorie fuit vtr̃q; siue vigilantibꝫ· siue dormiẽtibꝫ nob· Tali· n· ãmonicione horribili pa uore ꝫ ꝓ q̃etẽ ꝺcutiũ: et q̃ gra ua sit q̃ ꝺmisimꝰ· i q̃ dura que ꝓtmeſam ꝺmẽtis alpãꝫ ī sop

mo dtēplam̄. Non ꝫ pcām qñ nolē
tes ymaginibꝫ nocturnis illudim̄
ꝫ tūc cē pcām si aliqñ illudam̄
cogitationis affectibꝫ p̄ venim̄. Nur
rire quippe ymagines q̄s ī verita
te gessim⁹ sepe dormientibꝫ ī alo
apparent: ꝫ in nocte si non dcipiēt
do occurrant. Qui nocturna illu
sione polluit. qñ nis extra memo
riā turp̄ cogitationū sese sentiat
ī quinatū: tamē ꝫ ut tēptar cē nul
pe sue tribuat. suāqꝫ īmūdiciā fle
tibꝫ tergat. De remedio unnox.

Hoc ꝫ remedū ei⁹ q̄ vinor
tēptamentis exercitat
ut quotiens ꝫlibꝫ tangit vi
no. totiens se ad oōnē subdat: qa
frequens oō vinor ī pugnatione
extinguit. Tam pleuerant oportꝫ
intendē animū nr̄m in orando. atqꝫ
pulsando. quo vsqꝫ importunitas
desiderior carnaliū suggestione
ꝙ nr̄is obstrepūt sensibꝫ fortissima
ī tentatione superem⁹. ac tam diu ī ist
tē quo vsqꝫ p̄sistendo vincam⁹. qa
negligentes oōnes: ꝙ ab ipo hoiē
impetrare valent qd̄ volunt. Qñ
ꝙ ꝫ orat: secū ad se ꝙ ad vocat.
Ut ubi venerit ocyssime tēptatiē
tā demoniū ꝙ se mētibꝫ humā
nis īmergūt: p̄ sensa eius ferre ī ist
timentes effugiūt. oratio cordis est
ī labiorū. Nec ꝫ eā vba deprantis
deo ītendit: ꝫ orantis cor aspicit.
Qd̄ si tante cor oret. ꝙ vox sileat:
qñ nus hoīb⁹ lateat. dñs latē ī pe
qui dicit p̄sens ꝫ. Melꝫ autē ni ꝙ
lentio orare cordē sine sono vocis:
qñ solis vbis sine ītuitu mētis. Qñ
q̄ ꝫ sine grauitu grandi. dā pcā
tor recordando mercē gignit. Qñ
eā orando. ad memoriā culpā re
ducim⁹. ꝙ magis reos tūc nos cē
cognoscim⁹. Deoꝫ cū deo assistim⁹
gemere ꝙ flere debem⁹: reminiscen
tes qñ grauia sint scelera ꝙ admi
simꝰ: q̄ꝫ dura iferni supplicia ꝙ
timem⁹. Mens ꝙlē se vult hīe
oōne: talē se p̄ oōnē conseruet.
Nam michi q̄rit oō: si denuo cō
mittit vnde venia postulat. Ille
cū p̄s desiderati effectū sine du
bio p̄cepit: qui qd̄ orando abdui
postulat. deliquendo ītegrat.
Mens una celestis ē. Et tūc deū
orando dtemplat: qñ nullis ter
renis curis aut erroribꝫ impedit.
ī pta ꝫ ad deū ī sua natura: ꝙ
aliena ꝙturbat. Pura ꝫ oō: qñ
ī suo tpe sēl non īuenit cure.

Longe autē a dō z aīm: q̄ oōne
cogitacōibz sēli fuerit occupat.
Tunc g̃ veraē oīam: q̄ aliunde
cogitam⁹ sū. Et valde pauci sūt qui
tales oōnes habeant. Et ubi in quibz
dā sint: difficile z tamē ut sempr sit.
Mens q̄ aū oōnē vacans deo illicitis
cogitacōibz occupat. dū in oōnē vene
rit z festinū illi ymagines rerū q̄s
unq̄ cogitauit occurrūt: aditūq̄ p̄
as obstruūt. ne se mens libera ad ce
lste desiderū erigat. purgandq̄ z
unq̄ p̄mū aīm⁹ atq̄ a tpalū rex
cogitacōibz segregandq̄: ut pura a
ces cordis ad dīm vē z simplicit⁹ dirigat. Nā reuera tūc im petūda diui
na munera credim⁹: q̄n simplici af
fectu assistim⁹ cū oīam⁹. Multis mo
dis in rēipit⁹ oōis in tenacō. dū se p̄m
curiā vana mūdi ingerūt: ita q̄ q̄q̄
orantis aīo. Tūc aūt magis diabo
lī cogitacones curax scīarū lumina
ms mentibz ingerit: q̄n oīantē aspex
erit. Duobz modis oīatio impedit
ne impetre q̄z valeat postulata:
hoc z si aut quisq̄ adhuc mala com
mittit. aut si delinquenti s' debita
nō dimittit. Ad̄ geminū malū dū
q̄z a clemētīa ab sterlerit. p̄tm⁹
lenit⁹ studio oīacōis incumbit: et
ad ea q̄ p̄cibz impetrare cupit. mēte
libē erigit. Qui ledit⁹: nō desistat
orare p se ledentibz. illioquī iuria
dīm irāz petat: qui p minucias nō
orat. Videat nullū p̄ciat in vulnere
medicamētū si adhuc ferrū in co
sit: ita michil p̄ficit oīo illi⁹ cuius
adhuc dolor in mente vel odiū ma
net in pectore. Tanto cē debz erga
dīm orantis affect⁹: ut nō despect
p̄cis effectū. In amīt autē oīam⁹:
si spei fiduciā habem⁹. petat q̄
ut aplius ait. vnusq̄sq̄ in fide nichil dubitans. Nā qui dubitat. simi
lis z unde maris q̄ uentis fert
atq̄ dispargit. Diffidentia nasc
it impetrādi oīata. Sile adhuc ani
m⁹ senciat arta petrandi affectio
nē vsari. Non em̄ p̄t habē certā
fiduciā q̄ui adhuc in p̄ceptis dei
pigrat. z p̄cū recordacones delec
tat. Qui a p̄ceptis dei aucrit. q̄d
in oīatione postulat nō meret: si im
petrat ab illo bonū q̄d poscit. cui
legi nō obedit. Si. n. q̄d deū p̄cipit
facim⁹: id q̄d petim⁹ sine dubio ob
tinem⁹. Nam sic scīptū z. q̄ auertit
aurē suā ne audiat legē: ora
tio eius execrabilis erit. Multū
apud dīm vtrasq̄ s' necessario con

mendat: ut oīōm opacio. ⁊ opc sul
tat oracio. Dū cēa iereimas aut.
leuem⁹ corda nr̄a cū manibz ad
dēū. Cor cū cū manibz leuat: qui
oīonem cū ope subleuat. Qā quisq;
orat ⁊ non opat: cor leuat ⁊ manꝰ
nō leuat. Quisq; v opat ⁊ non orat
manꝰ leuat ⁊ cor nō leuat. Hz qa
⁊ opari nēce ⁊ orare: bñ nr̄ vtriq;
dictū. leuem⁹ corda nr̄a cū
manibz ad dñm. ne dū negligenua
mandatoꝝ corde reprehendamur:
dū salutē nr̄am obtutu. aut sola
oīone. aut sola opacione extendi
mus. Postqm bonū opus agim⁹
lacme oīonum fundam⁹: ut meri
tū actiois humilitas nr̄a petret
pias. Sulpabilit ad dñm mañ exp
pandit: qui cā sua orando iactā
ter pdit. sicut phariseꝰ i templo
iactant orabat: sed magis qm
dñs de opibz suis laudare vole
bat. Quoꝝdā oīo in pcm vertit.
sicut de iuda pditore scribit. Q
cū iactant orat appetendo laudē
humanā non solū eius oracio ꝝ
delet pcm. hz ⁊ ipa vertit i pcm.
Sic nūdū est hereticū qui licet icu
nare et orare videant: cor tamē
oracio ꝝ illis ad pgacois pficit
meritū: hz mutat pcm i pcm.
Ideo nr̄dum oracio electoꝝ nr̄oꝝ p̄s
suis cor differt: impiorū pcr
sitas augeat. Veri dñi multi tpa
ter audiunt p cor sit salute q eos
affligūt: ut dū illis tēpali reme
dio subuenitur. prauoꝝ oculi ad
conuersionē aperiant. Dū ⁊ trū
pueroꝝ igms frigidus fuit: ut na
bugodonosoꝝ verū dñm agnosceret
sicut ⁊ pphā i psalmis aut. pter
inimicos meos eripe me. Pro inde
tardius exaudiūtur quoꝝdā ora
ciones. ut dū differūtur fortius
ex ritate maioꝝ pmys cumulē
t. ex emplo pruine ⁊ repsione
messiū. in quibz q̄to tardius sa
ta semina ex eunt. tantū ad fru
ges cumulata reclant. Quotiēs
orantes ato non exaudim⁹ nr̄a
nobis tūa in oculis ponam⁹. ut
hoc ipm qđ differt. dum nos
ce reputet ⁊ culpe nr̄e. Interdū
qđ pseueranter orantes ū ato
ex audim⁹: vtilitatis nr̄e ꝝ nō ad
versitatis. Sepe cū multos dñs
non exaudit ad voluntatē: ut ex
audiat ad salutē. Multi orantes
non exaudiunt: qa puidendo illis
dñs meliora q̄m petiūt reservat.

Sicut contin

Sicut stingē solet pmulis q̄ne mu
scolis vapulent dñm exorant: ꝛ nō
dat illis postulatōis effectus· sa
tā impedit talis exaudicio ad p̄fectū
alit quibdā stingit electos· De
pcauk cū dñs p̄ nullis vite huius
modis vel ad vltis: puidentia ꝺ dimit
tā tempalit eor delicto minime
solui· sq melioꝛa illis ꝛetinū p̄mit
tit· Oꝛō puatis locis oportunis fi
dē: magisq obtentū impetrat·
dū deo tantū teste de p̄mittē· p̄op
ī autē ypocritaꝝ offerre se in
oratione videntibus: quoꝝ fructū
ī deo placere· ꝛ gl̄am ab hoīb⁹ spa
re· Non ī multiloquio exaudiūt ho
mines ꝺō: q̄ plurimis cū vbis co
nent mflectere· Neq cū oratiat cū
multiplex oratis sermo: ꝛ pura
simꝓtaq oratōis intentio· Bonū
semꝑ corde orare: bonū ꝙ sono vo
cis dñs p̄talibus ꝑ mis glorificare· Nich
ilq sola voce cane sine cordis ītenci
one· ꝛ sicut ait aplus· cantantes ī
cordibus vris dño: ꝛ non solū voce
ꝛ corde psallentes· Dñs ꝙ alibi psal
lam spū: psallā ꝙ mente· Sic ora
tionibus regnū: ita psalmoꝝ studijs
delectatiōi psallēdi vtilitas cū tri
sta corde ꝺsolat: gratiores mētes

faciūt· fastidiosos ꝺlectat· ꝙ mestes
sustitat· peccatores ad lamēta ī uitat·
Nam q̄m⁹ dura sint carnalia
corda: statim ut psalmi dulcedo ī so
nuerit· ad affectū pietatis animi
eoꝝ ī flectūt· Dum x̄pi anū nō
vocis modulatio· ꝛ tñ ꝗba diui
na que ibi dicūt delx [redacted] ant cō
mouere: nelcio q̄ tamē pacto
modulatione cantus maioꝛ· al
tā ꝙpūcto cordis· Multi· q̄ requiū
t̄ qui cantu suauitate ꝙmoti· lac
rimas plangūt: atq ex ea pte
magis flectūt ad lacrimas· ex q̄
psallentis ī sonuerit dulcedo sua
ultima· Oratio ī pūti tātū
premedio peccatoꝝ effundit· psal
moꝝ aut̄ decantatio pietatē de
laudē demonstrat ī gl̄am sempi
tnā sicut scriptū ꝛ· bī qui habitāt
ī domo tua dne· ī scla seculoꝝ lau
dabūt te· Cuius opis ministeriū
quicūq fideliū intentaq mēte ex
equit· quodā m angelus sonatur

Oratio Delectione ꝙ oꝛone·

Ombz mūdam: lectionibz in
structum· Utriusq bonū: si lucrat·
Si nō lucrat: melioꝛ orare q̄m legē·
Qui vult cū deo semꝑ esse· frequēt
debz orare: frequēt ꝙ legē· Nā cū

Nota·

oram⁹ ipi cū deo loquū: cū ꝙ legum⁹
deus nobiscū loquit. Omīs ꝓfectus
ex lectione z meditatione ꝓficit.
Que nescim⁹ lectione discim⁹: que
aut̄ didicim⁹ meditatione ꝛseruam⁹. Communiū ꝛfert donū lām
scīptura z. z hinc q̄ intellectū mētis
erudit [illegible] seu qđ amūdi vanita
tibus abstractū hoīem ad a
morē dei ꝓducat. Ex tanta cū le
pe illi⁹ sermone subtraham aliq̄ ad
videndū vite mūdane. atq; actēli
amorē sapiē tanto vana spes
mortalitatis huius nobis vilescat:
q̄nto amplius legendo spes etna
clarescerit. Communiū z lectionis studi
um. ꝓmuū quoiꝰ scīpture intelligāt
scīm qua vtilitate vel dignitate
dicant. Erit cū antea quisq; ꝓmp
tus ad intelligendū que legit: se
quent⁹ idoneus ad ꝓferendū que di
dicit. Lector strēnuus ponus ad
agendū que legit: q̄n ad faciendū
erit ꝓmptissim⁹. Amor cū pena z
nescire qđ appetas. q̄n ea que nove
ris ī implere. Sit in legendo fine
ꝛ cupiam⁹: sit faciendo recta q̄ didi
cim⁹ implē debem⁹. Lex dei et ꝓmi
ū habz z ꝓnā: legentibz eā. Pre
miū ī eis q̄ bñ vivendo custodiūt.

eā

pena ꝙ qui eā male vivendo ꝛtēp
nūt. Omīs qui a ꝓceptis dei discedit
ope: quociens eadē dei ꝓcepta legē
vel audire voluerit. corde suo rep
hensus ꝛfūdit: q̄ id qđ ñ agit me
morat. et teste ꝛscientia īterius
accusat. Ad̄ z ꝓphia dauid de ꝓcep
dicens. Cōfundar ꝛfundar: cū re
spexero ī oīa mandata tua. Hanc
ter nāq; vnusq̄sq; ꝛfundit q̄n di
mandata vel legendo vel audiendo
respicit: que vivendo ꝛtēpnit. Cor
de cū replendit dū mandator me
ditatione dorm̄t: q̄n ꝙ implent ope.
qđ diuina dictat inspiratione.

De alti

Nemo ꝓ sensū diuā lectione.
scīpture scē cognoscē. nisi legē
di familiaritate sicut scīptū. Si
ma illā z exaltabit te. glorificā
beris abeā cū eam fueris ampler
atus. Quāto quisq; magis ī sacris
eloquiis assidu⁹ fuerit. tanto abeis
vberiorē intelligentiā capit: sicut
terra que q̄nto amplius exolūt. tanto u
berius fructificat. Quāto amplius
ad q̄mlibz artē homo ꝛtendit:
tantomagis ad hoīem ars ipa dis
tendit sicut in lege scīpt̄. moyses
ascendit ī montē z dñs descendit
ad eū z de ono spūali qđ ille tm se

creta dñinoz scrutabit mandatoz
qui ab actione treue cure a uoca
uerit animũ: ꝛ sedula familiarita
te sẽptuis sãs ihelerit. ſlã sicut
cecis ꝛ uidens potest quidẽ uiam
ambulare. ꝫ non simili libertate
dñi cecis pgens quo non uidet of
fendat. uidens ꝙ offendicula caueat.
et quo sit pgendũ agnoscat: sic et
qui nubilo treue cure fulcrat. si tẽp
tet dei p scripturas mysteria ũ valet
qa caligine curax ũ uidet. qđ ille
tantũdẽ efficẽ valet: qui sele de ex
trinsecis sensibus auris abstraxit. ꝛ to
tũ i scripturax meditatione dedigit.
Quidã habent intelligẽtie i gemi
ũ. ꝫ negligũt lectionis studiũ: et qđ
legendo salue potuerũt negligẽdo
contẽpnũt. Quidã ꝙ amorẽ scien
di habent ꝫ tarditate sensus ꝑpe
diũt. Qui tamẽ lectione sapiũt. ſſi
qđ in gemoli p delicta nõ nouerũt dna
lugemo tardus: ꝛ si ñ p natura p
assiduitatẽ tamẽ lectionis i gemiũ
augmẽtat. ſlã qui uis sensus he
bitudo sit: frequens tñ lectio intelli
gentiã adhibet. ſic qui tardus ꝫ
ad capiendũ p intentionẽ tamẽ bo
ni studij primum papit: ita q ꝑsti
tũ ꝺ er deo i gremium intelligẽtie ne
gligit. ꝺ cõtemptionis rei ex istit: qa
donũ qđ accepit despicit. et p delicti
am de relinquit. Quidã dei iudicio
donũ scientie qđ negligũt accipiũt:
ut durius de rebz creditis puniat.
Tardiores aũt ideo qđ scire cupiũt
difficulter i uenũt: ut p maximo
ex crucio laboris. maximũ pmiũ
habeant retributionis. De doctri
na sine gracia.
Doctrina sine sine gracia ad iuuante grã qñ uis in
sudax auribz ad cor nũqm̃ dulcẽ
dit. sonus quidẽ pstrepit: ꝫ intus
nichil pficit. Tunc autẽ dei ser
mo ihesus auribz ad cordis in ti
ma pducit: qñ dei grã mẽtẽ in
trinsus ut intelligat tangit. ſic
cũ qlda flãma caritatis siue de
illuminat ut vitalit sapiant:
ita quoldã frigidos corpentesqz
deserit ut sine sensu p sistant.
pleriqz animi intelligendi iuuia
tes existũt: ꝫ logicã i opia an
guistant. Quidã ꝙ uisqz pollent:
qa ꝛ sciendi copiã. ꝛ dicendi efficia
cia habent. De simplicibus lectoribz.
Pleriqz sacra accepta sẽptu
rax. ñ ad di gl'iam ꝫ ad suã
laudẽ utunt. dñs ex ipa scientia
ex tollit: ꝛ ubi peccant ꝙ peccatũ

mūdare debuerāt. ¶ Nūqm̄ oscātē legendo p fictā lacunā arrogantes. ¶ Hā qm̄ius sapientes i suplicie vidcant. medullitꝰ tamē veritatis arcana ñ tangūt: qa suplbie nube p̄pediunt. ¶ Hemp̄ g̃ suplbi legunt: quercūt ⁊ nūqm̄ i veniunt. ¶ Hinc legis penetralia humilibꝫ ⁊ bñ ad dñm i tuitabꝫ patent: p̄ius aut̄ atꝫ suplbis claudunt. ¶ Hā qm̄ius diuina eloquia i lectione arrogantibꝫ sint apta: i mꝫsterio tñ clausa atꝫ occulta sūt. ¶ Hñ sermo dei fidelibꝫ lux sit: reprobis aũ at̄ suplbis quodā modo tenebre sint. ⁊ vnde illi illuminant. inde isti cecā tur. ¶ De carnalibꝫ lectoribꝫ.

Nequaqm̄ i telligit legē qui carnaliter verba legis p aurit: hꝫ is qui eā sensu i teriorꝰ i tel ligencie plenit. ¶ Hā qui litterā legis i tendit: eius occulta pene trare nō possūt. ¶ Multi. n. ñ in tel ligendo spiritaliter scripturas: ñ eas rē sentiendo i hereticam deuoluti sūt: atꝫ i multis erroribꝫ delituerūt. ¶ In solis fidelibꝫ religata ⁊ lex: testante dño ihū xpiano. ¶ Signa testi monii. signa legē in discipulis meis: ne eam aut videat i telligat aut lectoꝝ. qa ñ i p̄ dispari. ¶ Imitatē quippe patris qm̄ xp̄c docuit ñ scribitur: de qua ide dñs dicit. ¶ In hoc cognoscent oēs qa mei discipuli estis. si dilectionē i ter vos habueritis. ¶ Scripturas sancta sa no sensu ñ sapiūt. hꝫ eas ad erro rē prauē i telligentie ducūt: neꝫ semetipsos eaꝝ sensibꝫ sub dūt: hꝫ eas p̄ se ad erroꝝ rē p̄ium p tra hūt. ¶ Doctoꝝ erroꝝ p̄ius p sua sciolbꝫ ita pargumēta fraudulē tie illigāt auditoꝝ: ut eos qi i labermithū implicent. a quo vix exire valeant. ¶ Tanta ⁊ lectoꝝ calliditas. ut falsa malaqꝫ bonis p̄mixtant: salutaribꝫqꝫ rebꝫ plerūqꝫ erroꝝ sui uuis i ter se rant. quo facili⁹ possūt p̄iuitatē p̄uis dogmatis sub specie p sua dere veritatis. ¶ plerūqꝫ sub noīe catholicoꝝ doctoꝝ hereticā sua dic ta scribūt: ut i dubitant lecta credant. ¶ Non numqm̄ i blasphe mias suas dolo i libris oꝝ i le rūt: doctiā atꝫ veracē ad vlterando coꝝrūpūt. scil'vel adiciendo q̄ im pia sunt. vel auferēdo q̄ pia sunt. ¶ Caute meditādo. cautoꝫ sensibꝫ banda sūt que legūt: ut iuxta

aplica monita ꝙ teneam⁹ q̄ rēa
sūt. ꝙ refutem⁹ q̄ ōtria sūt vita
ti: sicq; īboms īstruam̄. ut ama
lis illecti ꝑmaneam⁹ De sup stitio
ne gentiliū: et libris eorum.

Poete ideo īlibris suis venerē
pudicā. martēq; adulteriū
deos appellare voluerūt. ut ꝑ sua
rēt mentes hoīm q̄ deos muta
re īmaliū: ut dū libidmosa ꝑ sua
sione ad īstar eox flagicia ōfidē
ter ōmittūt: ū q̄ hoīes pditos. ꝛ
q̄ celestes deos mutari videant.
Ideo ꝓhibet xp̄iams figmēta poe
tarū legē: q̄a ꝑ ob lectamēta īam
ū fabularū mentē exutant ad ī
centiua libidmū. Non em̄ solū thus
offerendo demonibz īmolat: ꝛ cnā
cox dicta libēcius capiendo. Qd̄ā
plus meditare delectāt gentiliū
dicta ꝙ tumēte ꝙ ornatū sermo
nē: q̄ scptura sanam ꝑter eloq̄ū
humile. ꝛ q̄ pdest īmūdanis doct⁹
ms ꝓfice. ꝙ m anelē īduimus: ca
duca sequi figmēta ꝙ celestia fasti
dire mysteria. Cauendi sūt g̃ tales
libri: ꝙ ꝑ amorē sanax scpturarū
vitandi. Gentiliū dicta ex tūs
vbox eloquēcia. ī tūs uacua vti
tas sapiā manet: eloq̄a aut̄ sacra
ex tūs ī cōpta vbis apparent. ī tū
sensus aut̄ mysteriox sapia fulgēt.
Dū ꝙ ap̄ls. habem⁹ īq̄t thesaux
istū ī vasis fictilibz. Sermo quippe
dei ostensiū habet fulgorē sapiē et
veritatis: repositū in vboxū vilis
simis vasculis. Ideo libri sā sim
plici sermone ōscḗptu sūt: ut nō in
sapiā vbi ꝛ īostensione spūs hoiēs
ad fidē ꝑ ducerēt. Nā si dialetica a
cumminus vsuca aut rethozice
artis eloquēcia editi eēnt: nequa
q̄m putaret fides x̄ī in vtute dei. ꝛ
īeloquēcia humanis argumētis
sisteret: si quēq; credere⁹ ad fidē
diuino īspiramine ꝓuocari. ꝛ pot⁹
vboxū calliditate seduci. Omnis se
cularis doctina spumā tibz vbis re
sonans. ac semp eloquēcia ꝙ tumo
rē attollens: ꝑ doctinā simplicē ꝙ
humilē x̄ cuacuata ꝛ sūt scptū ꝛ.
Nōne stulta fecit deus sapiam hui⁹
mūdi. Fallidiosis atq; loquacibz
scpture sūt minus ꝑter sermonē
simplicē placent. Gentili em̄ elo
quēcie ornata videt illis īdigna.
Qd̄ si animo humili intendant mys
teria eox: ōfectum ad vtūt q̄ūtū ex
celsa sūt que illis despiciūt. In
sermone nō vba ꝛ vitas ꝛ amāda.

Sepe aūt repit simplicitas ve
ridica: & posita falsitas: que ho
minē suis erroribz implicat: & p
longue ornamēta laqueos dulces
aspgit. Nichil aliud agit amor
mūdane lucrnae: nisi ex tollere ho
minē laudibz. Nā quātū maiora
fuerīt litterature studia: tanto
animꝰ arroganc falsu īflatus:
maiori tumescat iactanca. Vñ &
būs psalmꝰ ait. Qā nō cognoui lit
teraturā īgressus sum potencias dñi.
Simplicioribz litteris ūz ꝓponēdꝰ
fuit: gramatice artis. Melliores
cū sūt omnes litere qā simpli
ciores: & ad solā hūilitatē ptinctes
Ille vō negociores: qa īgerūt hoibz
pniciosā mētis elacionē. Meliores
cē gmaticos qm hereticos. Hetica: ur
haustū letifera tuta hoibz psuadē
do ꝓpinant: gramaticoꝝ aūt doctrina
potest cā placē ad vitā dū fuerit
īmeliores ulus assumpta. De ut
litate docendi & legendi & contra
Quum sit vtilissima cauenda.
lis ad īstruendū lectio: ad
hibita aūt collacione maiorē ītel
ligenciā pbet. Melius z cū docere
quā legē. Collacio docilitatē fa
cit. Nam ꝓpositis īrogancioribz cū
tacio rerū excludit: & sepe obsc
cionibz latens veritas apparet. Qđ
cū obscurū z aut dubiū: docendo
cito pficit. Multū pfuit īcollacio
ne figure. Res cū que minꝰ pse ad
uertunt: pōparacionē rex fa
cile capiūt. Nam sepe sub specie
alia scripture diuine spirales cau
sas īsinuāt: & ut p aliqđ euidēcē
ostensionē uix apparēt occulta
legis mysteria. Hinc īstruere so
let collacio: ita docendo destruit.
Hec cū relicto sensu ymitatis lites
generat: & pugnādo vbis q īdeo
blasphemiā ingerit. Inde hereses
& scismata quibz subuertit fides:
veritas corrūpit. scindit caritas.
Contencionor studiū nō puerita
te: sz pro appetitu laudis certat.
Tantaqz z huius puersitas ut ve
ritati credē nesciant: ipāmqz rec
tā doctrinā euacuare studeāt. In
disputacione fidelium cauēda z pro
positionū artificiosa sub tilitas:
que callidis sub repcionibz recta
tendit. Ita & vlutis assercionibz
pniciū disputacio īnodat: ut
recta cē simulent q puersa lua &
dent. Lectio memorie auxilio egrē
Qđ si fuerit naturaliter tardior

frequēta mē meditatione actui
ī: ar legendi assiduitate colligit
Sepe plura lectio longitudīs cau
sa: memoriā legentis ob litterat.
Qđ si breuis sit liber motoq; libro lē
tentia retractet ī animo: tūc sine
labore legit ꝫ eaq; lecta siūt ī colē
do memoria minime exradīūtur.
Intptabiliorq; sensibz lāo tacita:
q̄ apta. Implēt eām ī tellectus
īstruit. q̄n vox legentis quiescit:
ꝫ silentio lingua mouet. Sta
clare legendo ꝫ corpus lassatur:
ꝫ vocis actus mē obtundit. De ac
tiua vita et cōtemplatiua.

Actiua vita ī nocēna q; opm
bonor: ocēplatiua speci
lato supnoz. Illa omnis multo
rūq; ista ꝑ paucor. Actiua vita
mūdanis rebz bñ vtit: ocēplatiua
ꝑ mūdo renūcians. soli deo vacare
delectat. Qui ꝑus ī actiua vita
ꝓficit: ad ocēplationē bñ ascendit.
Merito eām ī ista solui dēt: qui ī il
la valuis ī venit. Quicūq; ad hui
tpalē glām aut carnalē affectat
ocupiam ad ocēplationē ꝓhibet:
ut postmis ī actualis vite opatio
ne purget. In ista. n. ꝑus ꝓ exerci
tiū bone opis rūcta ex hauriēda

siūt vitia: ut ī illa iā pura mēs
ante ad ocēplandū dēm quiescat
ꝓ tūscat. Et licet aliquis statim ad
ocēplationē ascendere cupiat: tñ
ratione cogit. ut ꝑus ī actuue vite
opatione versēt. Ex emplō eām
actiue vite de iacob sume: q̄ dū
ad rachel lēz ad illū ꝑcipuū de
siderat que ocēplationē signifi
cat: lia illi lēz laboriosa vita sub
ponit. que actiuā vitā significat.
Sicut sepulchis abominā negotia
treno ꝑuat: ita ꝫ ocēplatione
vacans ab oī occupatione actua
li aūtat. Et sicut ab actuali vita
ascendentes ī ocēplationis quiete
sepeliūt: ita ab actione seculi re
cedentes. eos vita ī se actiua q̄ī
sepeliendo sustulit: ac ꝓh vite
mūdane actiua vita. ꝫ vite acti
ue ocēplatiua sepulchr̄z. Idcir
cō sicut a secreto ocēplationis e
gredīūt ad publicā actiones. ita
rursus ab actionis manifesto ad
secretū ocēplationis ītime ꝓcer
tunt. ut ītus dēm laudent: ꝑ acte
punt vñ fortis ad ei⁹ glām opan
tur. Sitit aquile mentis ꝫ sp oculū
ī radiū solis ī figē ñ dēsecte ñ el
ce soli⁹ obtentu. ita ꝫ cū a ocēpla

tione ad actualē vitā īter dū re
flectūt: ꝺsiderantes illa sūma cē
sic valia· ut tamē ista hūlia sīt
paululū nr̄e ī digentie necessa
ria· Ju actiue vite grue humana
ītrinao p seuerantē ītendit: ī ōtēp
latione aūt sele p̄ītualla r̄ su
mit q: diutur mitate ōtēplādi
lassatur· Vilio aīmaliū īe zech
ele q̄ ibant· ⁊ ū r̄uer tebant: p
tinet ad vite actiue p seuerātiā·
Et ītm ea animalia que ibant
et reuer tebant: ptinēt ad ōtēp
latiue vite mēsurā· īqua dū
quisq; ītēderit sua r̄uerberaty
īstr mitate r̄flectit: atq; ītm re
nouata ītrinatione ad ea vū dēs
tenderat rursus erigit· Qđ tie
ri actiua ū p̄t· de qua liqs q; re
flectat vel admodicū: statū ex
pict vicio· liuru· Oculū der tur
bādalizātē que cuellūdūs pa
pit: vita ōtēplatiua z· Duo ocu
li īfantie: actiua vita ⁊ ōtēplati
ua z ī hoīe· Qui g̃ p ōtēplatione
ꝺcet errorē· meli z li cuellat cō
tēplatois oculū seruans ꝺ vnū
vite actualis ob tutū· ut sit vtil
illi p simplicē actionē ire ad vi
tā· qm̄ p ōtēplatois errorē mit
ti ī gehēnā· Sepe mēs ad sūma
ab ymis erigit: ⁊ a sūmis sepe
ad īma ponde rarus ī dima
ta reflectit· Multos deq; ex carna
libz sua īfirmitat gr̄a: ⁊ ad ōtēpla
tois fastigiū eleuat· multos q;
ad ōtēplatione iusto mdico dele
rit· ⁊ lapsos ī terrenis opibz ꝺlin
quit· ℭ Amatoribz mundi·
Ea que seculi amatores hu
cara sūt· cū veluꝺ ad ista
reli gūt: plus q; ad ēternitatibz
gaudent mūdi· qm̄ p̄speritatibz
delectant· ⁊ li enos esse a deo: qui
bz li scim ad one ꝺmodū p̄spāt·
Seruus aūt dī tūcta hui⁹ mū
di ꝺtraria sūt· ut dū ista ad ver
sa tenūt: ad celeste deliderū ar
dena ꝺ extinguit· Magna apd dm
refulget gr̄a: que huic mundo ꝺ
tēptibil facit· Jam reuera ne
cesse z ut que mūdus odit: dile
gat ad eo· Sc̄os viros ī hl̄m sclo pe
grinos cē ⁊ hospites· Vñ z rep: elē
dit petr⁹ qđ tabernacla ī mōte
fieri cogitaūt· q: tabernacula
scōs ī hoc mūdo ñz· quibz p̄ta
dom⁹ ī celoz· Sā viri ideo ōtēpne
cupiūt mūdū· ⁊ motū mēs ad
supna ōtēplatione reuocare: ut

ibi sese colligant · uū de fluxerūt
z ide se sub trahant ꝺ dispsi erāt ·
Iusti qui rebz honoribz qz ac vi
te blandimētis renūciant : ꝑ mōe
se abouū trena possessione mor
tificant ut deo viuant · Ideoqz se
adulāmꝫ blandicias calcant : ut
validiores ad vitā illā de hui⁹ vi
te mortificatione ꝺsurgant · Cūc
ta quippe tēporalia qī herbe vire
tes arescūt · z tū cūt : ideoqz pe
nus rebz q nūqū arescūt · rē ista
diserius ꝺtēpnit · qz eis stabili
tatē ū aspicat · Q⁹ post renūciatio
nē mūdi ad supnā patriā scis de
siderijs īhiat : adhuc trena ītēpla
ne qī quibz dā pēms sub leuatus
erigit · z siquo lapsus erat pgre
mitū ꝺspicat · z ū p venerit · cū gau
dio magno ītendit · Q⁹ ꝺ a ꝺtēpla
cois requie reflexus īauris hui⁹
scī ītendit · si ad memoriā sui ꝛuer
tat · ptinꝫ īgremiscat : q̄ tūqz fue
rit tranquilla q̄ pdidit · et q̄m ꝺsu
luit īquibz tendit · cr ipa labo
ris sui difficultate cognoscat · Ad
cū īhar vita laboriosi⁹ q̄m treis
desideriꝭ estuare · sciat quidē huc
seculi q̄m hui⁹ scī michil appetē ·
Cum huc mūdū diligit turbulē
tus ei⁹ z sollicitudinibz ꝺturbāt · q
autē cū odiūt ū sciant īte quietis
tranquillitate fruētes : future pacis
requiē quā illuc expectant quodā
modo habere iā mentiuntur · De contēpto
Sācti viri fundūt rib⁹ mundi ·
scīo renūciantes · ita huic
mūdo moriūt · ut soli deo viue de
lectent : q̄ntoqz ab hui⁹ scī ꝺuersa
tione se sub trahūt · tanto īte me
tus īnutu ꝑsenā dei z angelue so
cietatis frequiēnā ꝺtēplant · Ma lo
rū iā p̄ua fiūt opa manifesta : ut
hi qui supnā patriā desiderant ·
nō solū mores cor z ꝺsortia fugi
unt · Quidā autē cor palit̄ sepa ri
desiderant ab miscis ut cor si ī vol
uant̄ delictis · Nōnulli z si ū cor pa
li discessu : spiritalit tamē ab eis ītēpla
ne ꝛtrahūt · Qui z si ꝺmunes fiūt cō
uersatione : disciplina sē corde vel
opē · Et hiz sepe īmedio carnaliū
dei vitā ꝑtegat electoꝝ : tū satis
varūz ut qs qz īter seculi volupta
tes positus a vicijs maneat illiba
tus · īhiz z si nō ato ī plucrē · aliqñ
tamē attingit · Neqz ir dui tutus cē
pōt : qui pericula pximoz · Vita sine of
fendiculo vita mōchi sine cupidita
tis z timoris īpedimēto · Dū ir qsqz

a ꝺ ſorno mũꝺi ab ſtrahit: nec cu
piditas eũ obligat ꝺ ſentiente. q̃
cruciat ꝺ ſe mouẽte. ꝺ omnũ z cor
palit remotũ eſſe a mundo ꝫ multo
z melio voluntate: vtriũq; vero p
fecte. Ille g̃ p fectus z qui huic ſe
culo z corpe z corde diſcretus z. O
nager ut aut iob ꝺ tẽpnit cuncta
tẽ. z monachi ꝺ mun̄e ſeculariũ
cunctũ ꝺuerſacionẽ. Hi ad uerſa
vite nr̃e appetit: p ſpa ꝺ tẽpnunt
ut dũ ab eis hec vita deſpiat. ut
futura ĩ ueniat. De alijs ꝓce
Alia ſũt p ptus mõchoꝝ.
cepta q̃ ꝺant fidelibz ꝺmu
nẽ ĩ ſeculo vitã agentibz: atq; alia
ſeculo huic renũciãtibz. Illis eĩ di
cit. ut ſua oĩa bũ agant: ſibi ut
ſua oĩa deliquãt. Illi p ceptis
generalibz aliq̃ũtur: iſti p cepta
generalia p fectꝰ uuẽdo tũ ſecun
dũ. ĩ ꝺ p fectũ nõ ſufficiat ũ ab ne
gatis ſuis oĩbz: eã ſe ipm̃ q̃ſq;
ab neget. Ꝛ q̃ ꝺ z ſe ipm̃ ab nega
re. ũ ꝓpꝛus voluptatibz renũciare:
ut q̃ũ ſuꝑbz erat ſit hũilis. q̃ ira
cũdus ſibi deat ee manſuetꝰ. Eã
ſi ita quiſq; renũiet q̃ poſſitet
oĩbz ut ſuus ũ renũiet monbz:
ũ z r̃ diſcipul. Qui eĩ renũiat.
rebz ſuis ſua ab negat: q̃ ꝰ renũ
iat moribz p̃ius ſemetipm̃ ſibi
ab negat. Ꝺñs ꝺ ñs. q̃ vult ĩ q̃t p̃
me venire ab neget ſemetipm̃.
Qꝺ monachus qui p fitẽ vitã mõ
chi ũ agit ad amorẽ mũꝺi redire
Qui nõ rigida ĩtentione mõ
chi p feſſionẽ ſectãr: q̃ũto
ſupni amoris ꝓpoſitũ diſſolute
appetit. tanto p cliui ad mũdi
amorẽ de nuo reducit. Eã p feſſio
ũ p ſtã p ſentis vite appetit de ſide
via: ĩ quibz z ſi nõ dũ ſe mõchus
alliget ope. ĩã tam̃ alligat cogi
tacoĩs amore. longe quippe a deo
z anim̃ ꝰ eu hec ad huc vita dul
cis z. Eſte eĩ q̃ꝺ de ſupnis appe
tat: quꝺ de ĩmis fugiat ne ſentꝰ
Eã ſic ſcptũ z: qui apponit ſcientã
apponit dolorẽ. Qũi tũ eĩ q̃ſq; po
tuerit ſupna ſare que appetat:
tũto de ĩmis actꝰ quibz ĩhet dole
re debz. ꝓpt hoc eĩ et iacobus
aplus dicit. Miſeri eſtote lugete
z plorate. riſus veſter ĩ luctũ ꝺuer
tat̃. z gaudiũ ĩ merorẽ. Hinc etenim
dñs beatos ĩ q̃t qui lugẽt: q̃m ipſi
ſolabunt̃. Et rurſus. Ve vobis q̃
ridetis: q̃ũ flebitis. Qui ad hoc
ꝺuerſionẽ ſcãtas p tendit: ut alı

ns quīq; p̄esse dēliberet. iste nō dis
apul⁹ xp̄i ꝫ p̄ūtatis sectator exis
tat⁹. qr non p̄o deo ꝫ p̄o sēcli honō
re portare studet crucis xp̄i labo
rē. De hūilitate monachorū.

Sūma virtus mōchi hūilitas
sūmū uiaū eius superbia ē.
Hūc autē monachū se qsq; iudicet
qū̄ se minimū ex oīb⁹ mauerit. q̄
ai maiora vtutū opa gesserit.
Q⁹ mūdū dēseruit. q tam vtutes
p̄ceptor sine cordis hūilitate sectāt.
ista qī dē ex celso grau⁹ corruunt.
qr dē tius p̄ututem clamonē dei
iunxē. quā p̄ uiaā plabi potuerūt.
Omīs di seruus dē suis meritis
non debz extolli: dū posse videat
exēplaribz s̄p̄ laudes alios fie
ri. Nouerit autē omīs sānis alte
rius se nō p̄ponē sēctāt. Hemp⁹ sa
cena seruī dei hūilis ēe debz. q tūs
sal⁹ ut p hūilitatē nō superbiat. q p
uitā merorē cor ad lasciuiā non
dissoluat. Dei seruꝰ dū bonū ali
qd opus agit. utīm ei ad bonī re
muneratonē p̄tineant. q sancti
ternus ꝫ: ne forte dissimulatone delec
tus iudicis reus pereat. q ī hijs
q̄ dicūt negligēter aut superbe
aliq̄d opaꝫ ē iudicat. Idcoꝛ q̄ p̄
ipō tūs meritis q̄ essimat. atq; ī de
sinēt turbat. reminiscens p̄ dubio
sēptī ēe: maledictus homo q
facit opus dei negligent. Iam va
at⁹ dēpnaū: si p tot poterē ca q̄ bona
sūt agim⁹. Dei seruū sine ītermissio
ne legere. q orare. q operari oportet:
ne forte mētē otio dedita sp̄ torpi
tudo subripiat. Cedit enī labo
ri voluptas: aiam aūt uitātē
cito p̄ocupat. Contrē salomonē
p otiū multis formicationibz ī volutū:
et p̄ formicationis uiaū uisq; ī ydo
latriā lapsum. De hijs qui p dei
timore renūciant seculo. q aliis
curis implicantur.

Hij qui p dei timore seculo re
nūciant. q tam curis rerū
familiarū ī plicāt: q̄nto se rerū
studijs occupant. tanto diuine se
p̄os subtrahūt caritati. Qui si
mul. q terrenis pare curis. q diuinis
cupiere studēt: utrūq; simul nō va
lent. Nā duas curas piter ī ēe per
uū humano ū posse: q duobz ser
uiētē dūis utisq; placē difficile z
Nisi pius alterutrū odijs dis
pellāt ī portuna sēcularū multitudo
curarū: aia q̄ tūs erat. ne
quaq̄m resurget. Nā dū se p̄ manū

ꝯplectē

meras ſeculi cogitationes aſpar
git ad conſiderandum ſuy ſe nullate
nus colligit. ſ Largiuntur cor tepo
qui deo vacare nolentes. et mundo
renunciant: et curas ꝓprias aſpnã
tur. ℞z dñi ꝓpinquor valitatres
ꝓ curant: ad dei amore ſe ſe ꝓpant.
Vir ſñalis ita ꝓteſſe debz ſue
ꝓfeſſionis. ut dñi illius grã car
nis ꝓ timore ſtudeat: ipe ab ſpiritali
ꝓpoſito nõ declinet. ſ Multa eñ mõ
chor ñ amore parentũ ñ ſolũ tremo
ribus. ℞z ꝰ forenſibz negociis ꝙ volu
te ſunt: ꝙ ſuor tpali ſalute ſuas
aias ꝓ dixerũt. ſ Inter dñi ordinata
diſcretor. dñi negat parentũ qđ ꝓſ
tat extraneo: ut noueris ñ pietа
tis ꝓ liberi officiũ. ℞z negari carna
litatis affectũ. ꝓ parentibz eñ carna
liter ꝓſtat: qđ ex tucis pcipendit.
Sñr ura anoris ñ odienda ꝙ aia:
℞z eius carnales odio debem affec
ty habere ita ñ parentes odio ano
bis habendi ſunt. ℞z impedimẽta
cor que nos abstinere deo ꝓcdi
unt: dñi tamẽ dñs ꝓcepit nobis o
dire ſñr ꝙ aias urãs. ſ figura ſcor
uxor renũciãtiũ ſcli: uacuas de
ſignare alobilor archã dei geſtã
tes. ſ Ã ſñr ille pignor affectibz

a recto itue imminime digreſſe ſunt:
ita ꝙ ſaĩs mũdo renũciãs pare
tele obtentu nõ debz a bono ꝓpo
ri ꝓpoſito. Delys qui cupiit ſe
culo renũciare ℞z timent obleta
mentis mundi carere.

Multi cupiũt ꝺuolare ad grãm
dei: ℞z timent carere obleta
mento mũdi: ꝓ quo ꝓcurat quidẽ eos
amor ꝰ: ℞z reuocat cupiditas ſcli.
Q ꝓpinde obluniſcũ voti: qr capi
untur illecebris vanitatis. Quecũ
qz mens ꝓ cellis mũdi huius ſuol
ueris: lignũ ꝺſcende crucis: ut a
mari: et potestate huius ſcli libere
ris. ſ Ã nullus te alacu mortis
humane ſaluabit: ñ ꝰ creuerit.
Qui ſeculo renũciare diſpoluit.
tũ ſ greſſiois reatu aliquit ſi vo
tũ mutauerit: ſ Intonter eñ i dil
cutione diuini iudicij arguendi
ſunt: q qđ ꝓfeſſione ſpoſponderãt
implere opere ꝺtẽpſerũt. ſ Mirabi
lit ꝺ pax ſimulitudo a voluptatibz
mũdi conãti redire ad dñi. retine
tibz eñ cupiditatibz ſcli: ei qui dor
mitat et ex urgẽ conat. et ſopore
compui deſinit. ſ Ille eñ ad bonũ
nouit redire et voluptatũ falſitz
nõ ſimit: ille melius elegit vigila

re. hz sloporis torpore teneat. ꝯ Ibono
ꝺeterius lapsos sup carbones ri
gidos fieri nigriores. qz p torporē
mentis ab igne caritatis dei extinc
ti sūt: ꝙ p mūdi appetitū alucē sup
ne illūiacōis p̄uati. nigredine pec
catoz sulcant. Quidā īrenacōnē
bone op̄acōis metu extinguit in
opie: nec p̄mittit firma mēte
ꝺeliberata p̄ficē. Et cū īdigē īmū
do metuit: a gla sup̄na semetipos
absoluit. Multis ꝺ filioz argumē
tis īsidiat eis diabolus īacquirē
ꝺo plurima: qui īpauis ꝙ modi
cis deuocrāt ēe ꝺtenti. Oppoīt
q̄ioz mentes futuras filioz egest
tates. p̄suadet habē plura. vñ s
egemlz sufficiat: quatinꝰ his blā
dimēus īrenacōnē bone deuocacōis
subtrahat. atq; īremis lucris decepti
mentē reducat. Multis argumē
tis īsidiat diabolus eis q renūcia
at sclo: ut eis se ipm amoz ep̄ponat.
Quauꝰ aūt illos īcauti sencijs
scīfert: qs p̄ty renūciacōnē ad
mūdi amoze reduxerit. Et marīe
penodoriā subtrahat s diabolus mō
dū. ut quē scīi amoze retinē nō
potuit ab humilitatis culmīe sub
trahat. ꝙ p̄ superbiā ꝙ tumoze sibi
subdūi fanat. Dei seruꝰ sp̄ fallē
tes diaboli p̄uidere debz īadias:
ꝙ magis ībonis opibz oꝛdis debz
adhibere cautelā. ne p̄uauā gla
ꝺat semetipm ac peat. cūctaq;
bona amittat q rē agēdo obtinu
erat. ¶ De iactancia.

Tam īfīs quī īdictis cauēdā
ēe iactancā. splenda aīe
ruina. sibi quēq; magis quā ꝺo
placē: ꝙ laudē ab hoīibz ꝺpare. Da
nus ꝙ erroriz plenꝰ animꝰ famā
appetē: ꝙ ad capiendā trenā lau
dē studiū dare. Circūspice temet
ipm hō: mchilq; tibi arroges de
hijs que īte sūt p̄ter p̄cm. hō de
clinat ad dexteram qui ñ sibi hz ꝺco
tribuit bona q̄ agit: neq; ad sinis
trā seuertit. qui de diuina īdul
gencia peccandi licētiā ñ p̄sumit.
Horz q ꝺ p̄pha ait. Iherz via am
bulate īea: neq; ad dexteram neq;
ad sinistrū. Dum z nō natā ex pec
tat delectari īlaudibz. ꝓ tūc rē
sui ꝺco ñ ille qui sic laudet sīc sep
tuiz: īdño laudabit aīa mea.
Sepe vanā gla ꝺ trēpidencio ī
aliud genꝰ elacōis īcidit: dū ī
se ipo gla. p̄co q ꝺ trēpunt ab
oīibz laudē. Quibz ꝺā ꝺ tellure

tantū dē bñ agē: ꝫ structū bonū
opis ñ habē. qđ ipi sibi auferūt
p studiū humane iactancie. Dē
p sua aspiciat fedritatē. quę vane
gle vñ possit sp laudari agē non
quescat. ꝫ sub mde illi vires vanita
tis pranus appetus auget. Adom
opis ī choream dēbz palā nō ad
hominū cogitationē venire: ne dñi
boni ī choream humanis oculis re
seret. a vnite p fectionis ī anescat
discrepans sātanas. Inter maturita
tis cām temp⁹ messes florentes ato
pcunt: germina q̄ ī vtilia fiunt.
Virtutes sōr ostentationis appe
tū dominio dēmonū ī mū dorū
subiacuit: sīc exechias rex q̄ diui
cias suas chaldeis iactanā pdi
dit. ꝫ ꝑterea futuras p ꝓphām
audiuit: ut significaret dī seruū
vtutes suas dñi vane gle studio
pōderit pdere. ꝫ statim dēmo
nes suor opm dnōs fecē. sīc ille
p ostentationē chaldeos rex sua
rū dnōs facit. Optima q̄ illa dis
creatio: ut nota sint opa nra
ad dei agendā glām. ꝫ occulta p
elationē vitanda humana. Ille
aūt debz publicare bonū qđ agit:
qui p fecta humilitate fundat⁹ ī illa
ia elatione stingit. Illa hys q̄ sci
telligit ad huc amore laudis pul
sari facta bona occulto agat. ne
forte qđ egerit pdat. Interdū vbi vm
dñi cui puit fundus suā mutabilita
te corrige. aliqñ timore tāgūt ela
tos: sic olim actione vsitata. sed
ab hui⁹ subrepta is malo humilita
tis ꝓfectione ꝑgant. Viri sā nō
nūqm quoldā de se audientes ī hr
unt ꝫ tam ī hys alta se cōsideran
one cuncta duīt: ne dñi alios atre
na ītentatione erigūt. ipi ī trene
laudis appetitu demergant. Qui
dā p̄ī tanta vtutū iactancia rela
būt ad vicia: et q̄dā dñi vinacū im
pulsum frequēter plangūt: de ipa
ī firmitate validi humilitatē dua
lectāt. Plerūq̄ vtule ꝫ arrogan
tibz de seri. quatin⁹ sic ī firmitatis
dolo ad humilitatē reteant. et humles
p⁹ casum existant. Nōnulli falsa
opinione arrogāq̄ se eē p tōs ex
istimāt dñi nō sunt: qa oculis tēp
tationibz nolāt. Tanto q̄ sit ve
ritati vicinior: quito se esse longi⁹
a bea fuerit arbitratus. Hoc in hu
litatis q̄ hoīem deo iungit: ante
rū iactancia oculos quibz dei vide
ri poterat claudit. Sīc solis radi

dū ꝺ ſpiat aures auli reuerberat:
ſic ⁊ qui īmoderate alios ꝺ ſe ſtru
tat ab intētione veri obtundit. Sic
ut aquila ex alto ad eſcas ꝺ labit:
ſic homo de alto bone ꝺ ſalacois p
carnalē appetitū ad īferiora de
mergitur. De ypocritis.

Ypocrita verba ſcōr habet: vi
tā ū habz. Et qs p ſermonē
doctine ꝓficerit: nō ſouet ex em
plis ꝫ de ſcrit. Qz qs vbo edificat vi
ta ⁊ moribz deſtruit. Ypocrite ſimu
latores dicūt ꝙ uſtū nō ēe querūt:
ſi tū vidari cupiūt. Qui mala agūt:
⁊ bona ꝓfitent. Poſtēptionē q̄ppe
boni appetunt: p ambitionē ꝺ mali
exiſtūt. Ꝺia poſſūt a ſimplicibz
vitia ꝓpetri. ſimulatio vo ⁊ ypocriſis
nō ꝺmittē ꝺ ſua malis aſtutis. p cal
liditatē valentibz vitia ſub ſpē ac
bonū celare: ⁊ ꝺ vanā ſēptatē obtēꝑ
Dā ū ſolū gladiū ſuū modū ſuū nō
appetūt ōmo: ꝫ etiā hoc ipm vide
ri refugiūt qđ ēe merucrūt. Ypo
crite ante malitiae ſue occulta te
gentes: ante oculos hominū qua
dā īnocentiae ſēpta [illegible] te le
vehūt ut venerē [illegible] tur.
Quibz bñ dnus [illegible] na voce di
cit. De vobis ypocrite ꝙ:
ſimiles facti eſtis ſepulchris de
albatis. que foris quidē apparent
ſpeciosa: intus v plena ſūt ossibz
mortuor. Ita ⁊ vos quidē apparetis
foris hoīb uſti: intus v plem eſtis
auaritia et īiquitate. Duplicat
dampnāt ypocrite: ſiue p occulta
īiqtate: ſiue p apta ſimulatione.
Ex illo. p. ꝺdempnāt qa īiqui ſūt:
ex illo qa ostendūt qđ nō ſūt. Non
ſemp latent ypocrite. Nam ſi ⁊ īi pū
cipio ſūt qui dā qui nō patent:
pius tamē qm vita vita cor ſimula
tur qm ſimulate vixerit detegūt.
Quic cū ſincerū ꝓmanet nā que
ſimulata ſūt: diuturna ēe nō poſ
ſūt. Non cor deſpanda ꝫ ſalus q
adhuc aliqđ tegū ſapiūt: dū poſ
ſūt ⁊ occultis agē vū uſtibz cutur.
Hy. ꝛ. meliores ſūt ypocrite: eo qđ
mali ſunt īapto. ⁊ occulto boni.
ypocrite v occulto mali ſūt: ⁊ bo
nos ſe palā ostendūt. ypocrita uſtis
arguere ꝓhibet: ne deterior ca
ſtigatus exiſtat: dicente ſalomo
ne. Noli arguere. derisorē ne odi
rit te. De īuidia ⁊ auctore eius.

Liuor alicui bonū: ſuū punit
auctorē. Qa vū bonū ꝓficat:
īde īuidus ꝺtabescit. Hoīes ſine vi

uentes sit de bonor lapsib; gr̃ulāt:
ita de cor rē facta bonis; p̄ seuerā
na ꝺhinduīt. In uidus mēbrū; ꝺia
boli aug; īuidia mors īt̄uit īorbē
trarū: sit; & supbis; mēbrū; ꝺiabo-
de quo scptū; omē sublime videt.
& ip̄e; rex sup̄ omēs filios supbie.
Nulla; vīus que nō habeat ꝺtra
riū īuidie malū. Sola miseria ca
ret īuidia. q; nemo īuidet miscro-
cui reuera non luor obiacet. & sola
misēdia adhibet. Multi & bonos
imitari volūt: & bonorū p̄fectib;
īuidie luore tabescāt. Quo fit ut
ñ illi corrigant a malo suo. & p̄
uidētiā deteriorēt. & bonos a recto
studio q̄tū īp̄is; si potuerint dep̄
uare conēt. Cū malos bon p̄fici
videt ñ scandalizēt: & q̄c timē sit
habitāri maxīe cogitent. Hor omīs
īuidus alicuius ūtutib; p̄stat. qđ bō
iob sathan p̄stitit. Nā dū emulat
p̄spitatib;: ꝺmouit ad vsa. & vī
cū tredidit diabolo posse p̄stinere
īde sūt cius aucta merita. atq; in
de clarucrūt p̄babiliora pāne do
cumēta. Ita requirūt īuidi aditū
male fame p quā bonor vitā macu
lent: sic querebāt ostiū sodomite
quo domū loth nocturi ītroirent.

Illi ū rentate detenti errorib; pari
etes videbant: ostiū nō inuenebāt.
Non aliter īuidi videndo velud pa
rietē ūtutes dissimulāt: vina ū
p̄quirūt p̄que cor ꝺsua vrantur.

Fraudulē De fraudulenta.
Fleuiac genus īmodū faretre
sub tulit īsidiarū sagittas gerat:
ut falsā faciat sequritatē. dapiat
q; callidc cū cautē quē molit̄ ocul
te. & cauendo; nimis q manifes
tius; & magis ille qui uideri ñ pt.
Facile cū unusq; quē videm; quē ēt
nō difficile a nobis expellim;. Ra
ro cū nocet̄ hō ab ex tranicis: si
sui cū nō ledant. Magis cū īsidi
as nr̄or q̄tū illor victutū. latent
sepe venena cāulita melle ūborū:
& tam diu deceptor bonitatē simu
lat. quo usq; fallēdo decapiat. De
Non hoiem sz vina odio odio
habenda. Flebiliter autē de
plorādi sūt qui odio īfrē tabescāt:
& ꝺ alios p̄micioſū animu dolū ser
uant. & regno cū ꝺi se lepant: qui
semetipos a caritate dissonant.
Sīr [illegible] mater ecclia p̄ue ab
homi [illegible] nibz hetcrus p̄mit:
& tū eos [illegible] ad se vemetes
hemigna [illegible] caritate ampler
a videns

xxviij.

tit. ita et

tr̃a ⁊ singuli uīor quoslīb̃ īmmos sibimetip̃os reuerẽtes matīa
imitatione amplectũ statum debeũt.
Cito ⁊ ignoscẽdũ cuiquã dũ venīa
postulat. Nouerīt posse pcta dimitti ei: qui īsle petenti debita nō dimittit. Formã enī nob̄ īdulgẽtie
deus ex merito ꝺnois nr̃e īposuit:
dũ ita orare nos p̃cepit dimitte nobis debita nr̃a. sīc ⁊ nos dr̃ nr̃is
Jesu ⁊ cũ deo iudicũ. tantũq; peccatoꝝ ale īdulgeri ostendit: q̃ntũ
alteri vn⁹quisq; īsle offenso īdulget.
Quidã deus hoẽtes meritis. pigre īsle delinquẽtib̄ veniã p̃stant:
ḡ michil p̃sit eẽ īlibatũ a culpa.
qui nō ⁊ patus ad veniã. dũq; potius ḡ magna sit culpa. q̃ tardi
relaxant supna delicta. Qui fratrẽ s̃ tardius reconciliat. dñm s̃ tardi⁹ placat. Frustra s̃ eũ p̃cabit
dñm querit: qui cito placare p̃ximũ negligit. De primi dilectio

Duo sũt erga dilectionẽ ne
primo ꝺsiderãda. vnũ ne
malũ qs īferat. alterũ ut bonũ
īpendat. Primũ ut caueat ledẽ:
sequẽs ut ꝺmoda dilectat p̃stare.
Animaꝝ animoꝝ coniectas: ḡ q̃p
pe a duob̄ īcipit. Nã minus q̃n
īdonas eẽ dilcõ nõ poterit. Iuniq;
dixerũt de societate duoꝝ vnã eẽ
aiam īduob̄ corp̄ib̄ p̃pter vinculũ amoris. sic īactib̄ aplor legi
mus: erat illis cor vnũ ⁊ aia vna.
nõ q: multa corpa vnã habebant
aiam. ḡ q: vinculo ⁊ igne caritatis ꝺpũcti. vnũ omẽs ḡtes ale
mne dissensione sapiebãt. Animam
a ⁊ p̃sonas res dulcores eẽ facit.
⁊ ad ũsas ꝺmunione tpat. leuo
res; reddit: q: dũ in tribulatione amici ꝺsolatio ad nãm ḡt̃ fiducia ḡt̃ animo. h̃ credẽ patitur. Tunc
vẽ amicus amat. si nõ p̃sle ꝫ p̃ceo
amet. Qui v amicũ p̃sle diligit.
īsipiẽt eũ amplectitur. Qui īimicũ īimicissus; qui carnalit̃ homine moritur plus diligit q̃m
oporteat. Qui eũ īimicũ amicũ
amat. p̃sle magis illũ q̃ p̃ceo amat. Quãtũ ḡ bonũ ⁊ qui p̃ceo
fiẽ eũ diligit: tanto p̃ximo ⁊ q
eũ p̃sle ꝑpõ ãplectit. ⁊ plerũq; diligit īalio homo q̃ odit īsle. ut ve
te īimicis. Animam eũ q̃ꝺẽ
corp̄ ignauiã: ⁊ tamẽ ꝺdum⁹ quia
q̃ ignauu eẽ nolum⁹. Sic la p̃ceq
equos. ⁊ cetera q̃ibz diligim⁹: ḡ tñ
nolum⁹ lor eẽ ⁊ si possim⁹. De

fraudulenta amicicia.

Quo pacto versa fraudulēcia patet amicis. Nā in plpe ritate incerta amicicia uelatur vtrūq; plona an felicitas diligat. Sepe p similacionē amicicia colit. ut qui nō potuit aptē de ape: decipiat fraudulēcer. Tūc quilz sit magis pictati uisuacq; diuinc ītūq: qui despiat amicū alicui ad vsitate p cullū. Nā in rebus occasionē mercedis tollit. q; p cullionē prunt crudelis erit. vt cui ac tū z it lazarū vlcerosū q diuitem supbū. p ad vsa g q; plpa zp bat si vtilz pē diligat de q; prunt: qd dū ad vsa pcedūt amicis fraudulēcia degit. Simulatq; despiat quē se diligē simulauit. Amicicia certa nulla nisi excludit. nullo tpe abolēdā. Vtilz q; se ūterit tpē illa firmaz. Rari sūt qui vsq; īmē existant rari. Nā multos acarii tate aut adūsitas tpis: a dēo quos utilz amicos auerit. Sepe z dū honores quos dā mutant mōres q; ds aute dglutinatos ca ritate ha bucrūt: postq; ad aul mē honores venerūt. amicos ha bere despiciunt. De amicicia vā q; ficta

Inter amicos veros amicicia cr benuolēcia oritē. inter fic tos benefica ad unguē. Nō sūt fide les īamicicia ds mūi ñ grā opu lat: nā ato delerūt. ñ sp augmēt. Dilectio. u. ḡ munē glutinat codē suspēso dissoluit. Illa vā z amici cia q; michil q̄rit ex rebz amici ñ sola benuolencia: sicut ḡtis amet amantē. Plerūq; amicicia ex ne cessitate vel īdigencia nascit. ut sit p quē q̄lz q̄d desiderat. desīt. Ille aut cā veracē querit: qui michil egendo cā appetit. Nā illa cr īopia bz cusz q; ficcata: ista pura atq; pfecta. De amicicia bonor ꝺseruāda ꝺcordia malo rū dissipāda.

Amicicia īrebz tūm bonis habendaz. Nam q̄ca male vtūt. ñ ds amicicia īmica cr sistit: qui ea ad pmunē suā ñ ad ꝺmunē vtilitatē vtūt. Cōcordia malor ꝺtria cē bonor. Et sic op tandū z ut bon pacē habeant ī vitē: sic optandū ut mali sit īvi tē discordes. Quanimitatē q̄ppe malor bonor cē ꝺtriā paul⁹ aplꝰ pbat: qui malos ꝺt se dixit: ds finē suā ꝺcordē esse ꝺspexit. Sūt q; vilegemare rubrūq; malor

oñj ꝯcordia diuidit: ut electoꝝ
via tendens ad bñtudinē nō ipedi
at. Impedit autē iter bonoꝝ si ma
lor vnitas nō diuidit iniquoꝝ.

Qđ qui vult aliū ꝯrigē vitio

Non debz vitia debz carere.

Non debz vitia aliena ꝯrripe. qui adhuc
vitioꝝ ꝺtagionibz seruit. Impbū
cū arguere quēquā ī alio: qđ ad
huc ēplendit ī semetipo. Qui vā
cat lupiā nult ꝯrripe at sanare
ifirmitatē. talē se pbare fine
valutat studeat. ut eū quē ꝯrripe
apit hūili ꝯde cōmoneat. et hoc
fatens ex ꝓpassione q̄ ꝺ nimis
pauit. ne forte ꝓpe subiiciat tēp
tationi. Sit vir spūalis alicui
pōi emēdationē expectāt: ita q̄
tui delinquētibz ꝺ remōēdo ī sultāt
ꝙq̄ tū ī ipis z cos ī sanabiles pu
tant: ꝙ ꝺ cōmāt ꝯ ad ꝓpanēdi
mulēdiam. Sz sup bicentes detestā
antz blasphemāt. Non nūq̄ ama
dit. ut ī ter amicos aliqua rēdar
guoīs cuncta discordia. maioꝝ
postra caritatē pariuriat utpo
te cū ꝯrigant. ea que displicē
ī amico vident. Et hoc ide pmū ī
sinc quadā e nulla cōe cōmo
nitꝝ sulcipit: sz ꝯrecto ꝓmodū

grās agit. Sic ꝯ multi ꝓ parua
lectione vim caritatis rescindūt.
et ab amoꝝ dilectoīs sese ꝓhēnt
retinūt. Plerīq; ꝯceptionē suā
offiaū caritatis existimāt. ple
rīq; ꝝ ipm qđ ex caritate ꝯrripi
unt: ad īiurie ꝺtumeliā ꝛtinūt. Vñ
oritur q̄cunt ut ex eo deteriores
efficiant. ꝓ qđ emēdari obediēdo
ponerant. Salubrit actipiūt
iusti: quoīens delinq̄s ex cessibz ar
guūt. Superflua autē z hūilitas coꝝ
qui se gessisse accusāt: que nō ad
miserūt. Qui ꝝ sine arrogantia
bona sua sua ꝓfitent. ꝓ culdubio
ueq̄q̄ peccat. Et quoīūdā ex
aliaco ꝓfectu. qui dū plus fati
noribz arguūt. Vba multoꝝ ꝓ cen su
ra deliuāda ob iacūt. seruātes se
diuino iudicio quo puniēdi sūt du
ri. dū tpaliter ꝺtēpnūt sese iudica
ri ab hoīibz. Iniquis molesta z vi
tas et amara disciplina ultionē
delectāt. ī platea ꝓpe ībecilli
tatis ī ulsione fetādi et sterilis ve
ritatis. cecā ad ꝺuctādā lucē. et ob
lata ad tenebras aspiracēdū erro
rē. Corda reproboꝝ lubrica sūt ad
malū ꝺsequendū. durissima ꝝ ad bo
nū ꝺsequēdū. ꝓ qb at salomō et

usth emẽdacionẽ correptu: ⁊ stulta
obstinacionẽ ãmonitꝰ dicens. Do
ce mihi ⁊ festinabit actipe. Destru
to autẽ aut. Qui erudit derisorẽ:
ipe sibi facit iniuriã. Nõ nullos tã
te cẽ punitatis hoies qui dñi ipi
a malo corrigi nogrigũt: corri
pientiũ falsã emina exquirũt.
⁊ ad iniu celeris solacia usurpãt
si vel falsa ꝓcerẽt ꝙ ad ĩfamiã
bonor fiant. Sic ꝛ illẽ ex salomo
ne. Adonias malũ ꝺuxit impij:
⁊ electis ĩponit macula. Ide at
illi qui ⁊ sua rẽnuit vitã corrige.
⁊ bonor ũ delinut detralire. Ple
rigꝫ mali similes sibimet ipis ĩ malũ
defendũt: ⁊ patrimo suo ꝑuos
dẽ correctionẽ bonor sustapuũt
ne vñ displicẽt emendẽt. Adicẽ
tes ĩsle alienã delicta. ut nõ tñ de
suis malis. sꝫ ⁊ de aliox factis
ribꝫ puniãt. quox pena defendit.

Ut ecclesiasticꝰ usꝰ mũdo mortificet dõ subditos vivificet

Ur ecclesiasticꝰ ⁊ crucifigi
mũdo ꝓ mortificacionẽ ꝑpe
tuas debꝫ. ⁊ dispẽsacionẽ ecclesi
asticã ordinis. sicꝫ di volũtẽ ꝑfice
ret. nolẽs quidẽ sꝫ humilis guber
nãdã sustapiat. Multis ĩterapit
satiãnas fraudibꝫ. eos ꝙ vite ⁊
sensus utilitatẽ ꝑtantes ꝑ esse ⁊
ꝑdesse alios volũt. ⁊ dñi eis regimẽ
animax impõit rẽnuit: sibimet
arbitrantes ociosã vitã agere.
qñ luces aiax ĩlustre. Qd tamẽ de
cepti agũt pargumẽtũ diaboli.
fallẽte eos ꝑspectẽ bonũ. ut dñi il
los a pastorali officio retrahat. ne
quaq; ꝓficiant. qui cor vbis at
qꝫ ex emplis ĩstruere poterãt. Hĩ
uri nequaq; occupationũ secla
rium curas appetũt: sꝫ occulto ordi
nes sibi ĩpositas gemũt. Et qñ
vis illas ꝓmchorẽ ĩ rẽnuẽ fugiat
tñ ꝓ subditã mẽtẽ portant. Qd ꝺ
sũmope sibi lucrat vitare festinant.
sꝫ tumentes occultã dispẽsationẽ
dñi sustapiũt qd fugiũt: ꝛrent qd
vitare nolũt. Intrant eñ ad re
ct ibi ꝺsiluit qd velit occulta dei
volũtas: selectꝫ subditos debẽ cẽ
sũmis ordinationibꝫ cognoscẽtes
humiliant cervicẽ cordis iugo diui
ne dispensationis. Qd qui adhuc
viagis subiacet cẽte ꝓe esse nõ

Non sibi ꝓmouẽdi ad debet.
regimẽ ecclie: qui adhuc
viagis subiacet. Sic ꝫ qd ꝑceptũ
ꝫ dauid. nõ edificare visibile tẽp

lū·qa vir sanguinū belli frequē
na est· Qua figura illi spitaliē ā
monēt· qui adhuc corruptionū sūt
dedit: ne tēplū edificent· hz ecclīam
doce plumant· Non debz honoris di
gnatū sulape: q nesat subiectos tra
mite vite melioris pire· Nequ· n· hoz
adh plicat· ut subditor culpas cor
rigat: 7 ipe vicios seruiat· Qui regi
mē sacerdotū dedit appetē: dissi
mat se aūli vita honori sit ogrua·
Qđ si ū dissimulat huiusmodi ad id qđ vo
cat attendat· Reatū qppe culpe ge
minat: si q̄lz ei culpa ad sacerdo
tale culmē aspirat· Vnde aūl hz ta
lis tāto maioris z ēmunis: q̄nto
pulq̄ū tardet maioris erat ptuli
prēdere· nāq magnitudo ptutū
relat ad cumulū sequē culpe·
Pleriq sacerdotes huc magis
utilitatis causa q̄ gregi p̄ cē de
sideant: ū ut plit plures fieri cu
puit· hz magis ut diuites fiāt 7
honorē· Sulapuit· u· sublimita
tis culmē· ī pastoz ali regimē hz
p̄ soli honoris ābitione: atq ab
iecto ope dignitatis solā noīs ap
petūt dignitatē· Dū mali sacer
dotes dō ignorāte ū fiāt: tū igno
rant a dō ipo pha relīāte p̄cipes
exteriūt hz nō cognou· Hzl nesci
re deu ipbare z: nā dns dia nouit·

Sciant ī iqui de epis ī peritis·
7 pctōres mundi· sacerdo
tale assēm phibēt: ita ī docti 7 ipe
riti a tali officio r̄hūt· Illi ēm ex
emplis sue vitā bonor corrūpūt:
isti sua ignauia ī qs corrigē nes
cīūt· Qui ēm docē poterūt qđ ipi ū
didicerūt· Delinquat loci doctor
sulape: q nesciat docē· Ignoratia
quippe p culū vite ñ ogruit sub
iector· Cecus· n· sicco ducatū plbe
at: ambo ī fouea cadūt· Sacer
dotes ī doctos p̄ysaiā pphām ita
dūs ipbat· Spi ī qt pastores igno
rauerūt ītelligētiā· Et rūm· Spe
culatores cea omēs· i· ī pūa epi· nes
cierūt ī qt vmūsi tanes mutī ñ
valētes latrare: hz plebes omnis
las r̄ sibi dō malis· p vbū doctine
de frenē·

Qđ doctoribz vba vita 7
Sam doctina moribz ei sit firmāda·

Qui vita clare debz ecclīas
tic doctor· Sā doctina sine vita
arrogāte sciat: vita sine doctina
ī vale sciat· Sacerdotis pdicatio
opibz firmāda z: ita ut qđ doz
vbo īstruat 7 ex emplo· Verax
ēm illa doctina: q̄ vuēdi sequtur·

forma. ſſā multitudo pīz: qui si
bonū qđ quilz pđicat ex plē ope
negligat. Tūc cū pđicatio vtilit
pfertur. qū efficacit ad mplet.
Vnūqlz doctor: z bone actiōis z
bone pđicatiōis hīc delz studiū.
ſſā alterū sine altero ñ facat pfec
tū: lz delz uisus bñ agē ut lequē
t possit bñ docē. Sit m nūmisma
metallū z figa z pond9 i quirit
ita īomni doctore eccl̄iastico:
qđ lequat. qđ doceat. quo uuat.
p qualitatē igit metalli doctina:
p figurā similitudo patriē: per
pondus humilitas delignat. Qui
ē ablis tribz dilcepauerit: ñ
metallū lz tra erit. Qđ doctor q bñ
doz z male uiuit se ipm mter
Ex tđū doctoris vitio fiat.
ecclā ipa vera doctina vi
le sat: z qui ñ uiuit sīc docet ip
sā qūm pđicat veritatē ꝺceptibi
lē facit. ſſi raus puer sīz lingua
magistroz doctrinaū bñ z viuē
tiū male: z rđo qi ex puero ar
cu sagittas emittit. dū suā p
uā vitā pūc lingue ictu ꝺfodiūt.
Qui bñ docet z male uiuit tā
qm es aut symbolū sonū facit
alys: ipe tñ s manet ñ ens sualis.
Qui bñ docet z male uiuit. qđ
docet bñ uuentibz pficat: qđ vo
male uiuit se ipm ꝺtradit. sīc sa
cerdos qui se digne agit ut sacer
dotē decet. mīsterū ei9 z ipi z ali
is vtilez: ī digne aūt uuens.
alys quidē vtilis z loquēdo. se aū
ī ffiat pūc uuēdo: at plī qđ ī
illo mozt uū z ppū ei9. qđ vero
uuit īco. z sacrū mīsteriū qđz
vite alienū z. Qui bñ doz z ma
le uiuit. videt ut cereus alys dū
bonū ex poit lucē pstare: se ū ī
malis sius ꝺsumē atqz extin
guē. Q bñ doz z male uiuit. vi
det bonū malo ꝺiūgē lucē tene
bris misce: se ū ī malis sius ꝺsu
mē atqz extinguē. Qui bñ doz
z male uiuit. videt bonū malo
ꝺiūgē: vitatē medaco mutare.
De sacerdotibz z clericis qm ex em
plo eoz plebs deteriorat.
Sepe p ſſe uisi
cia docet p ipos peccati
morbz irrepit: z mozs ad ple
bes ptīlit. ſ. ul dū mala docet
ul dū facit praua. plerigz sa
cerdotes z clerici pūc uuentes
forma cetis ī malū ex iliūt: qui
bonis exemplū ce debuerūt.

hi cū ḡs cāiḡ ex emplo male cō
uersacois siue pdūt: de illis ra
onē sine dubio reddituri sūt.
Ex carnalū ꝓpositoꝝ ex emplo
plerūḡ fit vita deterior subdito
rū: & plebis merito tales sa
cerdotes. qui ex emplo deterioꝝ
ꝑsim destruant nō edificēt. Ex
merito cū plebis ū nūqm̄ epi de
ꝑuant: quatinꝰ ꝑ eum cōrua
ant q̄ secāt. Capite languēte ce
ta corpis mēbra īficiūt. Ita ū & sp̄
tū. Cū ne capiti languidū & oē
cor merens: a planta pedis usq;
ad vticē ūz īcolumtas. Capi. ii.
Cui⁹ malū ad corpus puenit: dū
co vel pcātē. vel ꝓsane doctē pes
tifer languor. ad plebes sub ipe
tas tūs ferti. Deteriores sūt q̄ si
ue doctis seu ex emplis vitā mo
resq; bonos corrūpūt. his q̄ sub
stātias aliox p̄disq; diripiūt.
hi cū ea que ex tra nos ḡtū nra
sūt auferūt. corruptores vo mo
rū ꝙue nos ipos deꝓuūt. q̄o
diuine hominū mores cor sūt.
Multū g̃ dissēt dāpna mor a
dāpnis tpaliū rex: dū illa ex
nos sunt mores ꝙ ī nobis De epis
sclaribz ītentis & his q̄ ꝓpositos

Pro vidēcia suos iudicant
plerūḡ dnm̄ sibi ordinā
t ꝓpositi. mūdana & ex tiora secta
tes: ut dū tpalibz rebz se totos ī
pēdūt. spitales tuti remotā vitā
otēplacois ex ercēt. Ita dure
sūt quere vulē. volēti sarcinc
curax pompaliū. ꝙ videt sepe de
curis tēditos sclaribz ad suscepa
onē regimis: ut dū hi ex tiora
sine tedio paurāt. spitales rebz
ex tioribz sine ī pedimēto rerū t
renax deseruiāt. Di g̃ ordinē ac
cusāt a quo ī stitui sūt qui epos
dēpuāt: dū mun⁹ spitalia sibi ma
gis tr̄ena sectāt. Ex dnm̄ cū ta
bernaculi dispositione. ob īmun
as mūdi ferēdas & ōnes ḡsōdā
ī stitui epos sclaribz curis ī sistē
tes: ut hi q̄ ī tus supna deliderāt.
nullo tr̄eno ob sistēte negoio libe
ri⁹ sibi qđ amāt ī trudāt. Nonꝰ ita
qz iudicādo a plebe rector ordina
ti dū magis nocerit ꝓsi sui sui
se merita puer se regimē susceꝑ
se pōtificis. Ita ꝑ meritis plebiū
dispomt a dō vita rēctor. ex emplo
dauid pcātis ad oratiōnē pī
cipū: qui ex merito plebis ꝓua

ricaut. Sentēcia dā pnāt cham
filij noe qui suos ꝓpositos culpas
i publico ꝓdūt: sicut cham qui
patris pudēda nō opuit ꝫ deride
do monstrauit: habituri sem
meritū ⁊ ia placet qui reuerēter
opuit que patres suos ex celsisse
cognouit ⁊ tam patrū facta nō
diligūt. ꝫ tm̄ opiant ꝑ imitēt.
Nam sūt qui ꝓpositos suos pū
sendāt: dū terrenis studijs eos
plus uidēt intentos cē. si uel pax
iā ꝑpi de spitalibz cognouerūt.
Rectores ergo adeo indictādi sūt
a suis aūt subditis neq̄q̄m in
dictādi sūt: ex emplo dm̄ qui pse
vendētes columbas ⁊ nūmularios
me sas ꝓpo cutit flagello. ⁊ ꝓce
nt a templo uelcā sicut dicat. de
strauit i synagoga deos in medio
aut deos dixerunt. Qđ si a side
ex orbitauerit rector. tūc erit ar
guēdi a subditis: ꝓmoribz ꝑ re
pbis tolerādi magis q̄m dilti
gendi a plebe cē. De iracūdis doc
Iracūdi doctores. prabiē toribz
furores dissaplē modū. ad
manitatē crudelitatis duertūt:
⁊ dū emēdare subditos poterāt
de pcā uulnerāt. Ido sine mēsu
ra vlcisci culpas ꝓpositi iracūdi
q̄z correcti dispsū irez curis ū colli
gūt iamoꝝ dūi ciuitatis. Mens em̄
soluta i dubijs. cheretica caritatis
ū alligāt. ꝫ male lauata. male
ad omne actaliouē mouet. De
bois doctoribz ⁊ supbis doctoribz
Bonus rector q̄ i humilitate ser
uat dissaplinā ⁊ ꝑ dissaplinā
ū iaurit supbiā. Elati aūt pas
tores plebes tyrānice ꝓmūt nō re
gūt: quoz ū di ꝫ suā gliam a sub
ditis exigūt. Multi sūt q̄ i bo
doctine ū humiles ꝫ arrogātes exist̄:
quoz ipa uita q̄ ꝑdicant ū studio
torem odis ꝫ uita claudis ānūn
ant. Multi sūt qui nō ex solito e
dificandi ꝫ extimore supbiēdi
docēt: ū ut ꝓfit sapiētes sūt ꝫ ut
sapientes uideāt. docē studēt.
Est imitatio ꝓua arrogātia sa
cerdotū: ꝑ q̄m imitāt scos rigōr
dissaplē. ⁊ sequi negligūt cari
tatis affectione. Videri uolūt ri
gidi seueritate: ꝫ formā humilita
tis ꝑstare nequeūt. ut magis
terribiles q̄m mites aspiciāt.
Supbi doctores uulnerare pos
q̄m emēdare nouerūt: salomo
ne testāte. Nonnulli supbie ꝺ

ga: qz ita epāo rigide ferunt: ꝙ
ꝺpati hūiliter uelint. Bene ali
em peccata curanda una sit scriptu
gu hoc ex uerbis dilectione. ꝙ
hūilꝺ sinceram faciat. Cetū qui de
inquietē simbo uel odioso animo
corripit: nō emēdat sz pcutit.
Qdquid eī pr̄uus uel iu dignaty
animꝰ pr̄tulerit: ob iurgātis fu
rorꝫ non dilectio corrigentis Qđ
scđm moꝛes auditoꝛ adhibēda sit
Omu p̄ficiat ad regimē: ex hortacio doctoꝛ
tale g̃ disciplinā subditoꝛ
p̄stare se debz. ut nō solū auctoꝛita
te. uerū eaā hūilitate clare sciat.
Hz ita erit ieo ꝑfectus hūilitatis ne
dissoluat vita subditoꝛ ī uicys:
atqz ita auctoꝛitas adeꝛit potes
tatis. ne p̄mo ꝛē coꝛdis seuerita
ꝛ erisiat ī moderatiois. Hz isacer
dotalz dī vā discretio: qꝛ ꝑ libertatē
superbe. ꝑ phūilitatē remilli
sit. Hiꝛz qđ sīt aī multa ꝺsūa a
redargueꝛit ꝙ p̄ncipū uiaꝝ: ī
qbz nō ecclā sūma hūilitas. loco tī
nere ualeat libe ꝑ ingressoꝛes ush
ne ītrepabāt. Illiqñ eaā subdi
tus nos oportet animo cē hūilio
res. qđo facta subditoꝛ iudicā
t̄ a nobis. nr̄a ꝙ deꝰ iudicat. Sic
nosciat eps seruū sccē plebis: ī
diūm. Verū ſ caritas ꝙ ꝺdiao ex
igit. Qđ scđm moꝛes auditoꝛ ad
hibēda sit ex hortacio doctoꝛ
Non ōibz una eadēq; doctiua
Hz adhibēda: sz p qualitate
moꝛ erit ex hortacio doctoꝛ. ſ nā
q̄ſdā ī rep̄acio dura: q̄ſdā ꝙ ex
hortacio blanda. Bīt pīti me
di adiuſus coꝛpis moꝛbos diuſo
medicamīe vtūt: ita ut uar̄ ꝛol
uer̄ varietates medicina q̄uer
sa sit: sic ꝙ doctoꝛ ecclie singlis q̄bz
q̄ hoībz ꝺgruū doctiue remediū
adhibebit: ꝙ qđ cuiqz opoꝛteat ꝑ
etate. ꝑ sexu. atq; ꝑfessione aīuūa
bit. ſ nō oīmbz ea q̄ sūt rīqusa agu
enda sūt. ſ Multa sūt enī q̄ rape ī
possūt q̄bz si mō discrete maniſt
tent: statim aut detrahūt. aut
neglugūt. ſ pua q̄ppe p̄tenue vto
z causa: q̄ doctē oporteat ex sti
mare ꝑsonā. Rudibz pl̄is seu
carnalibz plana atqz ꝛmunia
ī sūma atqz arduā p̄duāda: ne
ī mē sitate doctine oppīmāt poa
q̄ii erudiāt. Dn̄ ꝙ paul⁹ aut.
ſ nō potui vob loqui q̄ si spitalibz
sz q̄ carnalibz tāq̄ pūulis ī
ſ sto. vob potū dedi ī esca. Car

corrigit

sūt

nalibz q̃ppe ãnimis ũ alta nimis
de celestibz. ũ trena ꝺuerit p̃dicare
ꝯ mediocriter: ut ĩ naa cor mozesq̃
desiderant edocti. Corvus dñi su
os pullos videt albi coloris. nul
lis alis eos alit: z tãm ꝺe attũdit
donec patio colore nigrescãt. ⁊
sic illos frequẽtia cibo relinquat. ⁊ ita
ꝑ ecclie doctor. sp̃m ũ eos q̃s ꝺo
ctr uiderit ad suã similitudinẽ
pmo confessione nigrescẽ. ⁊ uitore
fidei deposito. lamẽtationis habitũ
de peccatis recordatione ĩduere:
ut postea ꝺilucescãt. hoc z car
nalis mũdiae occupatis. ũ aput
ĩtelligẽtiae spiritalis p̃fundiora
mysteria. nec dñi audita nõ capi
unt. pius ĩ capiãt ꝺoctrinẽ quã vene
rari mãdata celestia. Illud z agẽ
dñi ergo eos qui nro ꝺominatuĩ re
gimini ꝺefendit: atq; alit cũ
ius qui nobis ꝺimissi nõ sunt. Q̃
si nulli sunt veneradi sunt. si ũ delĩ
quunt p̃ sola ꝺignitate ut locus ẽ
eorum p̃cedi sunt: ũ tñ cũ seueritа
te. ut hi q̃ nobis a regẽdi ꝺimissi
sunt. Pius docendi sunt seniores
plebis: ut p eos ĩ fra positi fra
li ꝺoceant. Ꝺñi ⁊ apls hec iqt
ꝺmẽdat fidelibz hoĩbz qui ꝺoneꝛ
sunt ⁊ alios doce. Ingenuũ bonũ doc
torus z ĩ cape laudibz eoꝝ qs sa
lubriter ob urgatos corrigere
cupiunt: sicuti aplus ad corinthi
os facit. cs alaudibz ĩchoat ⁊ ĩ
crepationibz ꝓbat. Erant apd
chorinthios qui ⁊ laude ⁊ ĩcrepa
tione digni erant. Ille ꝺ mi ꝺisserẽ
sic vtrisq; omnibz loquit. ut oibz vtrisq;
ꝺecnere videantur. Qd̃ meritor
subditor auferr̃ et tribuit ser
mo doctorum.
Pro malo merito plebis auferr̃ doctri
na p̃dicationis: p bono merito au
dictus tribuit sermo doctoris. Inpo
testate diuina ꝺisiunt cui velit ꝺo
ctrinẽ vbũ dare. vl au auferre
et hi aut p̃dictus aut p audictus
sit merito: ut ũ paupa plebis
auferat sermo doctoris. ũ ꝺiui
tus merito tribuat. Illa ⁊ bonꝰ
doceꝛ bonũ. ⁊ malꝰ malũ. ⁊ bonꝰ
malũ ⁊ malꝰ bonũ. qd̃ tñ ẽ mi
meritũ sit ꝓꝓor. Nõ oia ꝺgruit
tempa doctrine: sedm salomois
sententiã dicitus. Tempꝰ tacẽ
di: ⁊ tẽpus loquẽdi. Non quidẽ
ptimorẽ sed ꝓpter distractionẽ q̃t
malor ĩcorrigibilẽ ĩputatẽ in:
ũ unusq̃ electos oportet a doctiua

cessare. ¶ Inter dū doctores ecclie
ralore ueritatis arbitres ostensū
cāt adorendo: qz ū z qui audiat
testante ppha. Ciuitates austri
clause sūt: et nō z q aperiat. Quan do
cendi accipit officiū: in tōū ad tēp⁹
tūa prīm tacear. ¶ si statim corrige
ue quaqm existimat. ¶ Aīa si corri
gē pt et dissimlat: ueriz qđ ostē
sū erroris alicui habeat. Plerisqz
sā doctores pmali ptimaciā qa ī
ūss emēdare nequeūt: his tacē
disponūt. ¶ z ualorē spūs quo agūt
ferre nō sustinētes. unn ī mrepa
cionē pūlūt mpior.

De sacerdo
tibz metu vitatē occultantibus.

Qui bz docē di forma omissa
z ultū sub cūt pricli. ¶ ioh
dicētibz veritati resistere nolue
rūt: dū ppha doctorē ecclie ī struat
ad sūmū vtqz ultiōe puenire
dū dicat. Sup mōtē ex celsū ascēde
tu q euāgelizas syon. ¶ ut ita p
minicat merito sicut et gradu.
Decēt ne forte debeat a doctē di
timore reticēti audit: ex alta in
fortitudīe voce tuā. et nolī time
re. Dīc et ciuitatibz iude ecce dūs aut.
¶ Frange lūbos tuos et surgēs lo
qre ad eos ne formides a facie eoz:
ñ cūcte timere facia vultū eoz.
Dū apparet qz et ū timē di dicit
z. Qui pfoūā potentis accipit. et
veritatē loqui pauescat: grauī
multat culpe sentēcia. ¶ Multi
cū sacerdotes metu potestatis
veritatē occultāt: et a bono ope
vel ultiōe pdicacione rei ali
cui⁹ formidē aut potestate ter
rente auertūt. ¶ z heu pudor ī
de metuim⁹. qz vel amore clarī
ū rerū īplicam. vel qz aliq̄ fa
noris ope obtinere. ¶ Multi pīn
les ecclīaz timētes ne a maiorib⁹ p
dāt: molestiā odioz īcurrāt
peccantes ñ arguūt: et corripe
re pua pm oppressoz verēt. ¶ si pti
mescūt dicere se. Veritatem red
dent rationē deo: peo qđ ostē
sūt de plebibz ē omissis. Qui a
potētibz pauper opprimit ad di
ripiētes eos bom sacdotes pter
noīs auxiliū pbent: ¶ si verent
cui⁹qm ī imicaar molestias. ¶
oppressoz pauper pala arguūt.
¶ increpāt. ex cōmunicāt. muī⁹ qz
metuīt eoz noīe di ī libidias z ī
noce valeāt. Pastor. ut bon⁹ am
mā poīt p oībz. Sic pugil
pastor ostra bestias oues custo

dire solet· ita ꝫ sacerdos dei sup
gregē ꝫ sollicitꝰ cē debz ne īmicꝰ
vastet: ne ꝓ se cautor īfrectet· ne po
tēcioris cauꝰ qz aspiditas vitā
pauperīs quetz· ꝓ mali aūt pasto
res nō habent curā de ouibz sic
legit īm euāgelio de mercēnarijs:
vidēt lupū venīētē· ꝫ fugiūt·
Sic cīm fugiūt qū potētibz ta
cent: ꝫ malis resistere metuunt·

De cāmonitione sacdotū ad ꝓplm·

Sacerdotes ꝓploz īiquitate
dāpnant si eos aut igno
rātes sīi erudiāt aut peccātes nō
arguāt: testāte dño ad ezechiā·
Speculatorē te dedi domui isrl·
Si nō fueris locutꝰ ut se custodiāt
īpi a via sua· ille īmquitate sua
morietꝰ: sanguinē eiꝰ de manu
tua requīrā· Sic cīm heli sacerdos
ꝓfilioz īiquitate dāpnatꝰ: ꝫ lic
cos delin quētes āmonuit· sz tīi
nō ut oportebat ꝑdarguit· Sac
dotes ex qrē debēt pcīa ꝓploz ꝫ sa
gaci sollicitudīe vnīi quēqz ꝓba
re: mīr testimoniū dīi· ad ihēmi
ā loquētes· ꝓbatorē in ꝙst dedite
īꝓlo meo robustū· ꝫ sacs ꝫ ꝓba
bis vias eoz· Sacerdotes studio
corrigēdi tīa ꝓscrutari debēt sub
iectoz: ut emēdatos luctatē pos
sit· Sic aūt peccatoz ducīt argu:
uta ulsīi ūi ex ulceratꝰ· Sacdotes
curā debēt habē de his ꝙ pēnīt: ut
eoz redarguēdo aut corrigāt
a pcīs· aut si incorrigibiles exīs
tūt ab ecclia separent· Ytroni
arguīt ꝙ de apicēdo peccātes ūi
solū ūi arguīt ꝓ pcīo· sz ꝫ ad v
lātes de apūt: dicēte ꝓpha· Et
erūt ꝙ bīficāt ꝓplm ihū seducē
tes: ꝫ ꝙ bīficāt pcipitati· Ytroni
ī itm arguīt· qui peccātē nō re
prīmūt ꝛ solādo· sz despiciūt ꝫ sp
nūt: ūi alīs delictū tāq ꝓpriū ī gre
mscāit· De talibz ꝓ ysaiam dīs
ꝛminās ait· Qui dicūt recede a
me· ūi appīques mi qz īmūdus
es· isti fumꝰ erūt īfurore meo·
ignis ardēs tota die· Judex qđ ꝫ
aplꝰ oīa ōibz fīīs z ūi mutatio
ne errorīs sz passiois misera
tione: scīz ut ita vita alicuīa fle
ret: quē admodū si talī ꝫ ipe ī
plicaret errore· bom pastores
ꝓpli debent delicta deflere· ꝫ to
tis se plāctibz tradē mitātes ie
remiā ꝓpham dicētē· Quis dabit
capiti meo aquā ꝫ oculis meis
fontē lacrimax· ꝫ ploraboꝫ die ac

nocte ĩterfectos ꝓ̃li mei: ¶Tamꝫ
ꝓ̃a ignē delicta sacerdos plebis
ꝓ̃a fiere debz: z affiꝰ ꝛpacēdi
nō admone ꝛmissi. ¶Nō nulli ꝓsiles
gregis qꝺ̃ dā ꝓ̃ꝺ̃ a ꝛmunione
cessāt ut pcātēt: z quale sorte
vite debeant admoneꝫ exhortādo
nō visitāt. ¶Quibꝫ ꝺgrue ĩcrepās
sermo diuinꝰ ꝛminatur. ¶Pastores
qui pascūt ꝓ̃li mei. vos dispsi
stis gregē meū eiecistis z nō visi
tastis eos: ecce ego visitabo sup
vos malicā studioꝝ vrꝝ. z bo
noꝝ studia sacerdotū multa diligē
tia ecā parua plebū tua p̄ q̃rit
ut dū ĩmmunis subditoꝝ pcās
sceleꝝmos ꝓ̃stat amaioribꝫ ma
lis cautos ac solliciatos faciant.
¶Sīc puto medici dū morbos ĩmi
nentes curandos sulcapiūt. fu
turos cū ne ĩrepāt medicine
obiectu quada ꝓ̃ueniā aū credūt
ita z doctoꝝ bonū sic ea q̃ male
acta sūt resecant: ut ea q̃ ꝓ̃ualuit
ꝓ̃ posūt ne ꝓpetrent doctrina suc
currēte ꝓ̃ueniāt. ¶Q̃ blando vbo
castigat z nō corrigit: acius nece
sit arguat. ¶Cum dolore cū ab sa
nēda sunt: q̃ leuit sanari nō possūt.
¶Q̃ āmonitꝰ secrete corrigi dēpno
neglexit: publice arguēdꝰ z. vt
vltimus qꝺ occulte sanari nesciꝫ
manifeste debeat cūdari. ¶Ma
nifesta pcā nō sūt occulta correc
ne purgāda. ¶Palā cū sūt argu
endi: q̃ palā nocēt ut dū apertꝫ
ob urgātione sanāt. hi q̃ cos nu
tando delinquerāt corrigāt. ¶Dū
vnꝰ corripit: plurimi emēdant.
¶Recte z cū ut ꝓ̃ul tor salutacio
ne vnꝰ ꝺcēpuetur: q̃nū p vnꝰ sic
cā multi prodūt. ¶Ita erga delīq̃
tē sermo ꝓferēdus z: sīc erꝰ qui
corripit expostula salus. ¶Qꝺ si
opus z aliqñ medica mēta secu
ritatē vbo ĩcrepationis adꝓge.
lentatē tamē corde opus z rectude.
doctoꝝes ñ nūq̃ duris seruīt ĩcre
pationibꝫ subditos: q̃ tamē actari
tate cor q̃s corripūt ñ recreduīt.
¶Sepe ecclie tensura arrogātibꝫ
videt ee superbia: z qꝺ a bonis fit
pie crudelit fieri putat z apuis:
q̃ nō discernūt rō ordo qꝺ a bonis
rō animo fit. ¶Totīdū ab omni
pōtifice vel ecclēsiarcha ut tāto cau
tiꝰ erga ꝛmissos agat: q̃ntū du
riꝰ a xpō iudicari formidat. ¶Nā
sīc sēptū z. ĩqua mēsura mēsi fue
ritis: ĩpa rmetiet vobis. ¶Sotti

dic naturaliz delinquẽtiũ omnũ: ꝙ simul
tas erroribz labuñ. Qui eñ in nris
delictis clemẽtes simul: in alieno
pcto rigorẽ tenẽ neqꝫ debem⁹ sul
ti alioꝝ vitia cernũt: sua nõ aspi
ciũt. Et cũ ipi maꝛis tñbz obnoxi
i reuocãt: minoꝛa pcta tribz nõ
dimittũt. Ꝑ pcte trabẽ in oculo suo
obstrentẽ nõ sentiũt. ꝙ hẽntẽ fes
tucñ in lumine tris intẽdũt. Facili⁹
ꝓspiendim⁹ vitia aliena qñ nra.
Ita sepe que ꝓ uersa in alijs iudica
m⁹ in nobis nonbilia ee ñ sentim⁹
ꝙ qꝫ in alijs re ꝓspiendim⁹. Age ipi
nõ erubescam⁹. Facili⁹ vitia vni
cuiꝫq; qñ ꝓ utates intendim⁹: ñ qd
bom quisqꝫ gesserit agnoscẽ: hz
qd malu egerit pscrutam̃. De sub

Propter ptam ꝓmi hoïs dñs
humano generi pena diu
turnꝫ illata ẽ seruitutis: ita ut qlz
aspiat ñ odgruẽ libtatẽ his im se
ricordi⁹ urroget seruitutẽ. Et luz
pectñ humane originis p baptis
mi grãm fidelibz cuctis dimissñ
sit: tñ equus deꝫ ita discernit ho
minũ vitã alios seruos obstrictos
alios dños. ut licẽtia male agẽdi
seruoꝝ potestate diuinitꝰ restri
gat. Nam si omñs sine metu liuerẽt?
gs cẽt qꝫ a malis quiepiã colubẽt?
Ide ꝙ gentibz reges ꝓcipes ꝙq;
tuit: ut trozc suo ꝓlos a malo tol
leret. atqꝫ ad rẽe vitẽdũ legibz ꝛ
derent. Quitñ ad ꝓcreandã q̃ nõz
ꝓlonaz accepto ap̃ dm. ꝙ mũdi
elegit ignobilia ꝙ ꝛtẽptibilia. ꝙq;
nõ sũt ut ea q̃ sũt destrueret: ne
glet omñs caro. hz carnalis po
tentia coꝝ illo. Vnde eñ dñs: eq
lit ꝙ dñis offert obsultñ. ꝙ seruus.
Melioꝛ subiecta seruitꝰ: qñ ela
ta libertas. Multi eñ in ueniũt
do libẽ seruientes. sub dñis obstiti
ti flagnosis: q̃ ꝙ si sub iecti sũt il
lis coꝝpe. ꝓlati tñ sũt mẽte. De ꝓ

Ut in rbus aut omni po
testate sclari eruit aut si
alicui tmgit ñ sub illa curuat ut
supbz tumeat: hz ea s̃ subiciat. ut
humilioꝝ inotescat. ꝓbat autẽ hs
aplico exemplo. qui data s̃ potes
tatẽ ꝙ si ad hoc vlz qd detrahat. hz
dñi possz uti licitis abnuit: se sepe
ut puniꝝ in medio coꝝ quibz pre
erat ostẽdit. Qui in appetendis ho
noribz sclz aut ꝓspitatibz mũdi
in statu de sudat labore: ꝙ hz in
turo vanitꝰ in uenit a recte. tanti
qz sarcinis pcoꝝ grauat. quitñ

abomis opibz exilint alienis. Quã
to q̃lꝫ amplis honoris clarꝰis
dignitate sublimat̃: tãto gꝝui
rarꝫ ponderibz aggꝝuat̃ culꝫ
magis mẽte ꝯ cogitacone subiat̃
quibz sublimitatis gradu ꝓpoit̃.
Nã ut quidã patrũ aut. omne
qđ sup eminet plus meroribz af
fligat̃: qñ honoribz gaudet. Quãto
q̃lꝫ auris mũdi maioribz occupa
t̃: tãto facilioribz viciis ꝑmit̃. Si
cñ vir valet animꝰ deuitare q̃ ꝑua
ctus. q̃ tomagis occupacione
clari deiunctꝰ. Nõ statim vtalꝫ
omẽ potestatis ĩ lingue: lz tũc vꝫ
vtale sibũ gerat̃. Tũt aũ bũ ge
rit̃: qñ subiectis ꝓdest. quibz ẽre
no honore ꝑ fert̃. Potestas bona z
ñ a deo donata z. ut malũ timore
coherceat: ũ ut teneꝫ malũ ꝺuit
tat. Nichil alit peꝛ qñ ꝑ potesta
tẽ pemãdi libertatẽ habere: nichi
lꝫ ĩfelicꝰ malu agendi felicitate.
Qui it̃ scim bũ tpalit̃ impat: si
ne fine ĩp petuũ regnat. ꝯ de gla
scli huꝰ ad etnã tũlmeat glam.
Qui ꝑ tuc reguũ exercent: post
vestẽ tũl gentẽ ꝯ lumina lapillo
mudi ꝯ miseri ad ĩferna torquẽ
di detrendũt. Reges a rẽ a gẽdo
vocati suũt: ideꝫ rẽ facedo regis
nom tenet̃ pemãdo iã amittit̃.
Nã viros scos ꝑ mde reges voca
ri ĩ sacꝝ eloquijs. eo qđ rẽ agant:
seu ꝑ ꝓpos bñ regant. ꝯ mori ĩ
fidẽtes ꝑ racionabili discretione
ꝺponat̃. Rẽ ẽ illi reges vocãtur:
qui tã semetipos qñ subiectos
bñ regendo modificare nouerũt
Quidã ipm nom regiminis ad
ĩmanitatẽ tũlsũit crudelitatis:
dũq ad culmẽ potestatis venc
rit ĩ aposticã ꝺfestim labunt̃
tantoꝫ se timore deꝰ dis ex tolliũt
vt cũctos subditos ĩ sup ꝺpatione
despiciant. eosq quibz ꝑ esse ꝺñ
gut ũ agnoscãt. Quibz ꝺgrue p
enle sia stẽ dicit̃. Ducẽ te ꝺstituc
rũt: noli ex tolli. Dũ reges subli
miores se cetis sencãt. mortales
tũ se esse cognoscãt: ũ glam q̃ ĩ regni
sco sublimãt̃ alpiciant. hoꝰ
qđ secũ ad ĩferos deportant. ĩ
tendãt. Big tarebũt huꝰ tpis
gla: illa agant q̃ pꝰ finẽ sine fine
possideãt. Dñs aplus dicat. ñ z
potestas ñ a deo: quoñ dñs ꝑ ꝓphe
tã de q̃bz dã potestatibz dicat ipi
reguauerũt. lz ũ ex me. Quasi
dicret: ñ me ꝑmino. lz me irato.

Vñ infernus p cũdẽ ꝓpham dicat.
Dabo iqt t regẽ i furore meo.
Quo manifestius cluceat bona ma
lãq; potestatẽ a deo ordinari. q; bona ꝓnoa. mala ꝛnata. Reges
qñ bonꝰ fuit muneris cẽ dei: qñ v
malus sceleris cẽ ꝓpli. Pedim meri
tũ cũ plebũ dispoſit vita rẽꝝ tes
tante iob. Qꝛ regnare facit ypocri
tam ꝓpt̃ pcta ꝓpli. Israelẽ te cũ do
talẽ rẽꝝ ꝓpli fulcapuit: qlẽ pro
pcõ mereũt. Nõ nũq; p malis
a plebis eas reges mutãt. q; q
aũ videbãt cẽ bonꝰ accepto rẽ
no fuit iniqu. Qꝛ rẽ vnt regni po
testate. ita ꝑstare se oĩbz debz: ut
qñto magis honoris celsitudiẽ
claret. tãto se humiliet. ꝓponẽs sꝛ
ex emplũ humilitatis dauid. q
de suis meritis nũnunit. q; humi
liꝛ se de incestꝰ dixit. Vilis fiam
q; vilis apparebo aũ dñm q elegꝛ
me. Qꝛ rẽ vnt regni potestate: fortiꝰ nullus eas magis suis q;
obbis insurgit. Iste nulla ꝑspita
te erigit. nulla adulatione tur
batꝰ: nõ immutꝛ ꝓpꝛis viribz. nec
ꝛcedit a deo cor eius regni fastu
gio humili ꝑsidet animo. nũ cũ de
lectat iniquitas. nũ inflãmat cu
piditas. sine de fraudatoꝛe alie
nus ex pauꝑe diuite facat. q; q
nulla cupiditate a ꝓpꝛis ex tor
re poterat. sepe miserꝛcordi cle
mencia donat. Dedit deꝰ pin
cipibz ꝑsulatũ pregnune ꝓpꝛor:
q illis eos p cẽ voluit. cũ quibz
vna z eis nascendi moꝛiendiq;
dicio. Pro delle g debz p̃cipa
re ꝰ nocere. necq; diuando pmere
q; delendo subiulẽ. ut vẽ fit vi
le hor potestatis inique. q; dono
dꝰ ptinacione vtant mẽbꝛor xpi.
Mẽbra q;pe ꝑfideles sũt ꝓpli.
Qꝛs dñi ea potestate qñ acꝛipuit
optime regit: bona vtiq; vicꝛ
situdinẽ deo largitoꝛi reddituꝛ
Dons rex fatalis ad inchoata a
delicto regredit. qñ de inchoa
ad delictum tollerẽ: ut noueꝛs
hic cẽ casũ illuꝛ ꝓpositũ. Ippo
lito eius cẽ debz: nõ egredi a ueri
tate. Qđ si casu titubare cꝛigerit: mox ꝛsurgere. De tpe re
Plerũq; ꝑnceps ꝛeprõis.
nullus eas malꝛ erroꝛs
dissimulare nouit: ñ qđ iniqua
ti coꝛ obsecundat. q; qđ aptñ tempꝰ
coꝛreptoꝛis ex pectet. qñ coꝛ vi
na vel emẽdare valeat vel pun

re. Multa ad

re. ¶Multi ad vsus pncipes ꝺ iura
aois cumule detegũt: ⁊ pbare vo
lens deo clemẽtiã pncipũ illos ma
le vsitare pmittit. istos ũ deleit.
De illoꝝ malo bũ istis facit: dũ
culpas q̃s illi agũt. isti mira cũ
patiẽtia tolerant. ¶Redẽ malũ
p malo viciositudo multotiẽs: ⁊
clemẽtiã addit multotiẽs: ũ malũ
pmalis culpatis reddit. ⁊ bonũ
pmalo offensis imputat. ¶Qd pncipis
¶Officiales pncipẽ exemplo regũt sub
regredi ad melꝰ si vicios ditꝰ
fuerit implicatꝰ: pli cũ peccãte
udicẽ metuũt. ⁊ a malo suo legi
bꝰ coherẽt. ¶Reges aũ ñ solo di
more metuq; gehẽne coherẽt.
liberi ipi pceps pruũt. ⁊ p abrup
tũ licẽtie ioie famꝰ viaꝝ labũ
t. ¶Quãto q̃sq; i superiore ꝺ statuto
loco: tanto i maiori vlat pculo
et q̃nto splẽdoꝝ honore celsioꝝ
q̃sq;: tãto si delinquat pcto ma
ioꝝ. ¶Potẽtes cũ potẽ tormẽta
patiũt. ¶Cui cũ plus ꝺmittit:
plus ab eo exigit. ¶Cuã cũ vsiuꝝ
penaꝝ. ¶Reges vitã sub ditoꝝ fa
cile exemplis suis vl edificãt vl
destruũt. ideoq; pncipẽ nõ opoꝝ
tet delinq̃re. ne tormã peccãdi
faciat pcõi ei ipunitas licẽtia.
¶Cã rex qui ruit i pncipato vitã
ostẽdit erroꝝ: sic legit de ihero
boã q̃ peccauit. ⁊ peccãs fecit
ilrl. ¶Illi aũt assibit: q̃dq; ex em
plo ei ꝺ subdite pcurãt. ¶Sit ũ
nulli bonoꝝ pncipũ deo placuta
tiã secũt: ita fatale multa pũa eoꝝ
exempla secũt. ¶Plerisq; nã apd
istos pncipes mũte magis q̃ ti
to male exilitũt: dũ impijs eoꝝ
obedijt. ¶Nõ nulli aũ sic ꝓmti
tuit seq; reges i malũ: sic pig; se
imitari illos i bonũ. ¶Nepe cũ ma
li reges peccãt. ꝺ bono multitudõ
ẽ: dũ pcedẽtis tui cupiditatẽ ⁊ ma
liciã coꝝrigit. ¶Cã rua pnis
coꝝ ꝺmutuat. si q̃ illi ꝺ impu
erut. illi ꝺ tentat. ¶Cui⁹ q̃sq; pec
catũ segẽ: nãq; ut ei⁹ penã se
quat. ¶Neq; enim erit ipa suppli
cio. cui⁹ erroꝝ q̃sq; pars: nec a
vitio. ¶De pncipibꝰ.

¶Iustũ ⁊ pncipẽ legibꝰ obtẽ
re suus. ¶Huic cũ iura sua
ab oĩbꝰ cultoꝺicẽda existimet:
q̃ ⁊ tpe illis reuerẽtiã sibꝰ. ¶Pn
cipes legibꝰ teneri suus. ñ ise pos
se dãpnare iura q̃ i subiectis cõ
stituũt. ¶Iusta ⁊ cũ bonis coꝝ ame

toritas: si qđ pl̃is phibent. s' li
cere ñ pociant. Sub religiois
disciplina: sch̃i potestates sub
iecte sũt. Et q̃nus culmẽ r̃gmi
sũt p̃ dita. periculo tñ fidei tenẽtur
astricti: ut fidẽ r̃ suis legibꝫ p̃di
cẽt. 7 ipam fidei p̃dicationẽ mori
bꝫ boĩs dissonãtẽ. Qđ q̃ sacerdos ĩ
ecc̃ia phibẽ ñ pt̃ p̃napes regere

Principes scli nõ debẽt.

Nũq̃ ĩt ecclia potestatis
ad epti culmina tetigit: ut p cãdẽ
potestatẽ disciplinã ecclesiasticã
mutãt. Cetũ ĩt ecclia potesta
tes nõ ric ñ ẽcent: ú ut qđ ñ p̃ua
let sacerdos effice p doctrinã sermo
nẽ. potestas ill̃ supplicat p disciplĩ
nã trorẽ. Nepe pregnũ tr̃enũ
r̃gnũ ecclestẽ pficat: ut q̃ mr̃ eccle
siã posuit. ĩ fidelẽs sẽnũt disciplĩ
nã. q̃m ecclie lr̃ãtas exẽt ñ p̃ua/
let ter malꝫ. sup bor potestas p̃na
pal̃ ponat. Et ut bñ rõe mereat
ñ tutẽ potestatis nõptat. Cognos
cant p̃napes scli dõ vẽdẽ se ratio
nẽ: q̃t ecclĩam q̃ a xp̃o tuẽdã suscĩ
piũt. sẽa sua augeat par 7 disci
plĩa ecclie p̃sules p̃napes. sua
soluat: alie ab eis rõnẽ exiget. q̃
cor potestatis suã ecclĩa credidit.

Ad ꝺeletũ ptinet. Secundꝫ.
p̃ncipũ. qui p̃uos iudices
ꝺt̃ voluntatẽ ꝺi pl̃is fidelibꝫ p̃fe
rũt. Nã sũt pli delictũ. q̃ũ p̃nci
pes mali sũt. sicꝫ p̃ncipis pecti
q̃ũ iudices ĩiqui existũt. Bonꝰ
iudex sic cunctis nosce nelat: ut a
delic omnibꝫ cupiat. ĩ illis em̃ p̃stat
censura iustitie: alios benignitate.
Q̃ iudicia sine p̃sonar acceptõe
sustinet. ñ ĩ firmat iustitiã q̃a
rigor sẽa. ñ studet auferre al
teri qđ cupiat. s. Bonꝰ iudex iusti
tiã ad solã ob tuẽdã salutẽ etiã
sustinuit: ñ eã munerib̃ acceptis
destruit: ut dñi de iusto iudicio tẽ
palia lucra ñ appetit. p̃mo etiã
dicent. Omnis q̃ rẽ iudicat. statera
rã ĩ manu gestat: 7 ut ĩ utrꝫ pẽsa
iustitiã 7 misericordiã portet. Per
iustitiã reddit p̃cis suã. p̃mi
sericordiã peccãtis tẽperat penã:
ut iusto libramine q̃dã pietatẽ
corregat. q̃dã ꝺ p misericordiã ĩ
dulceat. Q̃ di iudicia celsis suis
ponit. timẽs tremẽtꝫ ĩ omi ne
gocio illũ formidat: ne de iustitie
tramite deuiãs cadat: 7 vñ ñ iu
stificat̃ in de pcio ꝺempnet. De
stultis vel improbis iudicibus.

Nemine stultoz vl' impbos
oportet iudicē ee. Stā stulti
pignauiā ignozat ustinā: q̄ bz
p impiditē corrūpit ipām ñ
diuit veritatē. Cinuis lacerāt
ap̄ius iudicibz pauperes: q̄ a cru
delissīs hostibz. Stultoz cū p̄dō tū impi
dosū alienis. q̄ui inter latrones īsidiās
latrones īsidiātes famulis ac
latrocinijs latētes īsidias ponūt:
ubi palā rapacitatis auaritia
seruiūt. Hostes īnocz sanguinē
tm̄ fundūt iudices q̄ etiā lissimi
armatos ñ opp̄ssione saturā
t. Rari sūt q̄p̄ hoc legū moderā
mine regāt. Plerūq; p̄ hoc iudi
ces sūt: sī mutos rapaces hā
bēt. Noz liga ut aut q̄dā tāq̄m sel
la pingit̄ atq; celebrē: ppa q̄dē
humana spēcie. sī rapinis ca
mis armata y mūdana. Qō aut̄ q̄da
dā potestatibz amant: ut p̄oz
humanitatē īmanitas iuste so
loz vbet. Sepe iudices piu m
piditas causa offerūt a p
uāt iudicia. ñ finiūt cepta par
tiū negocia. quos vltz mar sua
coz q̄ raptū ēt exhaurīāt. Qñ
cū iudicāt: ñ causas sī dona
cipiūt. Et sīc negligētes sūt ī
discussionē causaū. sic eoz diſ
no solliciti sūt. Iudices piu m
pplie obūi q̄ lupi vespe nō relin
quūt īmane. horz ꝺ plenus vite
tm̄ mobie cognāt ū ꝺ fuīe. Di
ta cū ista velpm: huīn uero ma
ne aspit. Et hī aut q̄ lupi: q̄s
lupoz more ciuta diripiūt. et
mi pecua mundis ꝺlimpūt.

De verbosis et iracundis iudicibz.

Verbosi iudices et clami
sapientes videāt ñ discuti
ūt. Et auferūt: simp̄ studebat iudi
cū ordinē. dū ñ suo ꝺcto offino a
lienū p̄sumūt. Quida dū iudica
re inp̄iūt ira sāt: ip̄ām iudi
cij sinēm in sanā p̄tūt. Deq̄
tē p̄ p̄sciam dubē. q̄ cōuertūt in fu
roze iudicū. Qui iracūdiat:
furoze iudicū mutat: y ñ p̄fert
sūaz q̄ agnoscat. furoz iudice
inclinatione vi ñ valz attingē:
q̄ mens exhibata furoze. ob ira
tionis alienat̄ mistice. Iracūdo
iudex iudicij ex animē plenē ꝺcuti
ñ valet: q̄s caligine furoris ñ
videt. Q̄ ñ p̄pulso furoze bilis
ut. Et ad ꝺcta ꝺ veritatē
metus serenitatē ꝺsurgit: y sine
ulla p̄turbatione ad equitatis

itelligẽnã pvenit. De nudna lꝛ ꝙ accep
noẽ ꝓsonaꝝ subuertũt iudiciũ

Non ꝛ ꝓsonã in iudicio ob
seruãda ꝙ causa. Dicit enim
in lege sptũ ꝛ. Non accipies ꝓsonã
in iudicio. Et rursus. Nõ misereberis
pauperis in iudicio. Quis enim sãg ui
tatis vel animae fauor ꝛ. sine
timenda ꝛ odio iudicii pũtũt:
sine dubio ipi ꝙ ꝛ vitas ꝛ iustitiã
pectare nosciũt. Inq̃ iudices er
rãt in vitate sine. dũ mtẽ dũt in ꝙli
tate ꝓsone: ꝛ cr ulcerãt sepe iustos
dũ mpbe defendũt in cãs. Q̃ autẽ
rẽ ꝓ ꝙ tuet: ꝙ parte palpa
re nouit. ꝙ tolibe ab iustitia didi
cit. Quibꝫ rebꝫ subuertũt iudiciũ.

Qui rẽ iudicat ꝛ ꝑmiũ mde
r munera noĩs expectat. fraus
dẽ in dñ ꝑpetrat: qa iustitiã qui
gus ꝑ ꝑmẽ debuit. accepione pe
cunie vẽdit. Idoĩs male vtũt. qui
iuste ꝓ tpa lucra iudicat. Tales
ꝙppe ad vitatẽ ꝙ iustitiae defelis:
ꝙ amor: ꝑmiũ ꝙ uocat. Ꝝ ꝙ spes
uũmi sub tralꝙt ꝺ felium a iustitiae
defensiõe recreduit. accepto mune
re ꝑuaricato vitatis ꝛ. Dñ ꝙ ꝓ
iusto dicit: q excutit manꝰ suas
ab oĩ munere. iste ĩ ex celsis ha
bitabit. Dnes muneribꝫ ato co
rũpit iudicẽ: paup aũ dũ ꝙ ha
bꝫ q̃ offerat. ꝙ solũ audit ꝛ dẽ
mit. hꝫ ꝛ ꝺ vitatẽ ob ꝑmit. Sic
violat aures iustitiae: nullãꝫ res
ꝑtimescit culpã. q̃m redimẽ nu
mis existimat. plus eĩ obtinet
niẽtem cẽlestis amor: luc: q̃m ea
tas iudicis. Tres sũt munera accep
tiones. ꝙbꝫ ꝺ iustitiã humana
vanitas imitat. ꝛ fauor amici
tiae ab ulatio laudis. ꝙ ꝛ pal
liatus muneris. fraudẽ autẽ
pũtãt animꝰ rei ꝛ porrexe mune
q̃m gr̃e laudibꝫ fauere. Quatu
or modo pũtãt humanũ iudiciũ
timore. cupiditate. odio. amore.
Timore potestatis: dũ metu aliq̃d
vitatẽ loqui ꝓ timentiꝰ. Cupidi
tate: dũ ꝑmio muneris aliquid cor
rũpit. Odio: dũ ꝺ q̃cũbꝫ ad
vsa molimẽ. Amore: dũ amico vl
ꝑximis ꝓ stare ꝺ tẽdit. His eĩ
quatuor causis sepe eqtas viola
tur. sepe ĩnocẽcia ledit. De falso ꝛ

Et si mẽdacii gus dicit. te
q̃ tomagis si venale q̃ra
tur. Lex eĩ decrit multiplex ꝛ
ꝙ falsor: sitã ꝓ sentia sit nimor
celsus fallidus. Huic ꝓ sonis ob

ni rius. ꝓmū dō quē puras ādo
dēpmit: ⁊ sequēt̄ iudia quē mē
cēto fallit. postmo ī nocentu quē
falso telmonio ledit. Te shz fal
sis ꝺmnctis: tm te mēdaq falsi
tas repit. Nō si sepati fuerīt: ex
amine iudicātis cito manifestāt
ſ. sic ītumtate ꝑuor gūdis: for
tunido: ita ī sepatione mator ī fir
mitas fraudulēc cito dēp̄hēdit
mēdaciū. falsidicor eū telmo
mīs s̄ q ꝺucit. Duū pene tqē ha
bēt: ⁊ q falsitatē ꝓmit. ⁊ q subri
pit vitatē: qz ⁊ ille ob esse vult.
⁊ istr ꝓ teste nō vult ꝓ cor. Sz autē
telis q ledit: qm̄ q ꝓbare nolit.
ſ. ille malignor: iste ī util. Iniq⁹
telis qm̄ vis sua falsitate cor pi
rebz qz ī pediat: animo tñ michil
dāpn ꝺfert. Sic aūt ille apō
dm̄ ꝺdēp̄nat: q ad vltus ī nocētē
falsī telmoniū vel dic vl dictē
tibz credit. ſ. sō solū ille ꝑcor. q falsī
ſū de alio ꝓferet: hz ⁊ is q cito au
rē crīmibz ꝓcubz. Qm̄ me tu potes
tatis vitatē occultat caute vita
tis ira mīdiā s̄ celat. ꝙ vocat: qz
plus ꝓtimescit hom̄ē q̄m̄ deum
nā trepidat ī dignatione. Ad tēs
aut telmonio ī nocens ab sce le
abiecto. ꝑgat: impr⁹ aut ꝓbitate
ne ⁊ ī iq⁹ ꝓmit. ſ. qz cū dez
ſauū mortis ob nor nū ꝓte: ⁊ ab
ectū ꝺdū sanguīc ī scelus vocē
testīh cinoīs p̄be. Ecce me cū
ustīh hoīs: tm̄ ad mīstr nū debz
ēe salutis. Ira eīm ī dignationis ⁊
tbulationis ⁊ īmssiones ꝑ angl̄os
malos. De negotiatoribus.

Negotiorū forēsiū sectatores
ut ꝓ rimi dilectionē scīare
negotiū debēt ēe debēt: aut certe
primi caritate manēte negotiū
sequāt terrenū. Ex qz ꝑ rarū z
ut īt urgātes caritas maneat:
ꝑponēdaz rei cautiōne ut ꝑsenet
ret dilīo. Plurq forēsē eloquen
ā tamu ā factūdiā nūq ꝑ uāt:
eo qđ cautidiū ī cert tamīb; multa
omissis q agūt veluti tanes al
tercatē scīe latrāt: urgiaz mu
sax ad īurias suas ꝺmutant.

Pauprm. De oppressorib; pauprm.

Oppressores tūc se sciāt gra
uiori digios sīa qū ꝑ ualuerit
his qs nocē voluerit. Sic tāto a
trocior fuīt iudex ꝺdēp̄nādi fuit
q̄ntoh fortior ⁊ miserior vitā ī va
lucrit. Iudiāt mītes q̄ꝑ fuīt
ꝑ his qꝑ tēpor alīb; molestus qs

plebibz in gerit ethos iacendio tre
mabit testate dño p ysaiã pro
phetã. Iratus fui iniq̃t sui p̃cussi me
et retraxi faciem meã: nõ po
suisti eis misericordiaz. aggrauabit iu
gũ tuũ valde. Delectet ipulue. le
ue et tanq̃ stirpes infructuosas: ueniet
super te malũ q̃ nescies ortũ erũpet
et irruet super te calamitas q̃m nõ
poteris expiare. ueniet super te
subita miseria q̃ nescis. Plagas
malas fanctibz: q̃ mala pacti
bz dolent debz. Illi enĩ pena fa
cto iniq̃tas p̃figit: ista pacto
re malo corrigit. Deus enĩ p̃ma
las uoluntates aliqz in aliis mi
xta opa bona. Aliquã enĩ hõ
minũ uoluntas nec ipa per se ipsam
in te deterit potestate. Nã dñs ho
mines tm̃ permittẽdo malũ qđ eos
qui fecit p̃hibuit: ipe quia fecit
q̃ permittit. Intez qđ scriptũ: per
ipsam: sicut malũ qđ dñs nõ fe
cit. Ceritamẽ qđ iniqui mala
ex uoluntate querũt: ibiq; deus p
figẽdo credit potestatẽ p sua bo
nã uoluntate fecit qđ de nõ malo ipe
nitus opat bonũ. Quida enĩ de
uoluntate uelisnit nolentes obsti
tei facũt: q̃ nolentes sut deo ob
iecta ee dicũtur. ut q̃ ipi q̃ eis displi
cunt ad usum electis impleant
uoluntatẽ. Propterea ignat uita
bonis immixta a malis ut inter
illa uita malis inditet a bonis:
sunt ut q̃ sit ibi bonis tpal' affluen
cia et illic etnis remuneratio.
Inter sũt nutantes mali: ut quo
nãm bonis offendũt flagellent
ab illis. Intez qđ nullus purga
turus sine testat dñs. Iniquo
nãm sua fit deditignatione p
credit: ut deus pillos iacentes
ses flagellãdo emẽdare delide
rat. Hinc inutilissima uoluntate
illi bruti ictu temone sic uulnez
de coẽ assurgit. Sine mũe nõ
sic arbitrat: ignobile ẽdũ pa
ratũ: non cũ furore sup eos di
uinũ furore uenturũ q̃ erubuit
psecutores et uiolẽti fideles. Con
solatõe enĩ p̃phetam deus suos tra
uidisse permittit ad ultus cos ip
se q̃ uidetur uenit te ego uidi
hoc et uidebis holocaustoma tua
pinguia et q̃ a multo iam tpe hoc
ie bruabãt: habz aliud ostiũ et
malos ingtne loquz qđ eligos su
os morabz iusta. et ar plior uita
ipiox s' deprit: iustor aũt non

// dñi eos malicia sua eruditt

pertt ꝯ profitat. dñi eos mali pt' bulationis exercitatii ad pfectē audiendā vitā futurā desiderādā eruditt. Iustdñi cū videt pfectos paucitas utilitatis multos. ad regna celor recipiēda molesta tpa lia ipellit. pbat ꝯ exemplis illi valentiore plebis. q tuc diuersa gebat in egypto. qm oportebat eā p moysen ad trā repmissionis vocari. ut ex malis q in egypto pa tiebāt discederet. et ad p missā patriam festinaret. Iusti qm dñi cō silia multor ipfectionibz suis as piuit. mētis obtutione tabescāt. Et dñi ad vsq ostendit q veniāt. tāde desiderantes ifamia obtundit. Multi ꝯ bonos stu dii sp assumit. qbz dñi pfectas cluz iactant de suis meritis glan ci. et honor atqz multor afflictionibz detrahit. dñi qz eos ad vsq exigerit mox ad blasphemia pusillanimitate animi cōcutit. Quida simplicii neglectes dispensatiōnē dei. im alor pfectibz scādalizāt. dicētes inutile p seruire. Qua re via ipior p spatur. bñz oibz q pugnant. et sic quiescit. Cum ꝯ videt ñ mirēt. qđ prauo

x homi tepale. et aduersa felicita te alpiciūt. qz magis nonnulla cor rūpendāt. qđ ita illis p̄ ꝯ cessa supplicia pparēt. dicēte p̄pha. Educit i bois dies suos. et subito ad infernа descendit. De tribulatione multor.

Iustus tad vsus pbari se cog noscat. ñ deus. Duri sā plus formidāt p spa qđ ad vsu. qz di seruos p spa detinet. ad vsa eruditt. ideoqz sā viri ostancia ita portare debz ad vsa ut fran gi neglat. Huic magis lūt occi di. sup multos. qđ cos affligi abi iqs p̄ iudicia supna permittit. Sā tūc eis gaudia disponit. et cessa. qđ p̄ cuncti tribulatione pbant. Omis vite hui tribulationes a qb̄ ꝑpau ꝑ p̄ tereūtibz. ꝑpterea siqs i hac qđa vita tribulationis amorem ꝑcepit ñ stat. ꝯ celeriter tollit. Qui vite future p̄mia diligēt. ex cogitat. mala oia vite p̄sentis equanimit portat. qđ ex illis diuine dñe hui aīa ritus dñe tē pat. et ex eternitate illi breuitatē hui te spnat. tollitorie. Grauati diuersoria lo tpalī p utilitate corr. qđ ui tentibz mala p̄ferūt. qz dñi do lore grauāt cupiditatis et lux

urie. et et roz qz mala vna oz ap
petit. ꝓ plus ꝓ de sse salutẽ tẽpta
tiones sch̃i qñ ꝓ spitates. ſ Nã ex
ꝓ spe ritate ī deteri9 ut: ex tẽpta
tiõs dolozẽ ī mel9 ꝓfiat. Non
tñ sic ꝙ ad tẽptationẽ annu" ꝙ ura
re debz. ſ Min9 cñ dñs spat tẽpta
tio ḡnat: duce autẽ premut si ñ
spata ad venerit. ſ Sapiẽs z
dr oĩa ad ꝺsa ante meditari
ñ ī meni talis debz quẽ ñ cõ
silio ei9 ꝓ venant. De mũdi ama

Q mũdi amato toribus.
res ñ solũ ex eo rei sũt
qñ ultima q sumus appetũt ve
z ꝙ ꝙ uncti pl9 qñ ḡnu erũpna
ad ꝑa deliberata ꝓtinguñt. ſ
mi9 rez qñ ī impi9 mũdi cr aggr
rãdo modi qñ nulli9 tollerãdo ad ꝺsa. Q cñ bona mũdi
diligit: velit ñ velit mœros
z dolozis pene sumãbit. Q ex
plus q̃ oportet res tũ sit tozus
diligñt. maiozẽ s'm gerit
dolozẽ rei ablate. qñ amozẽ
ꝙ habebãt possidẽ. cñ grauẽ
cñ dolore amittit. q cñ mag
no amore habent. ſ Min9 ñ
tã rẽdo dolem9 q min9 possidẽ
do diligim9. ſ Quãt sch̃i ra

sectãtes. q̃ tñ sit vana vl' ad
ꝺsa q̃ deligñt: q̃z ñ h̃ sclo sine
otione gr̃ãm q̃rit. ꝙ quilz
ī futuro supplicio penas dabũt.
Ihs q̃ ī voluntate deliderioz se
mulatorũ pl9 libãt: bñ testimoni
ũ mulie dicẽs. Fructꝰ z effugim ya
mis subuertim9 q̃ rubẽt. ꝓ
uita obruũtur rerũtate sũlaris
amoris ut nũ ñ reliquãt
ad dñm amozẽ et oz̃re mẽs.
ſ Multis mozt9 z mũdꝰ. ꝙ tñ
uallim mũdo mozt9 ñ sit. ad do
mi9 n sch̃i diligit. z tñ ꝓ q̃ di
ligñt minime cr̃ñt m vtq̃ va
cuꝰ: q̃ vbi cñ pdñt ꝓ semꝑ ñ
amplexãt. Egestas z ꝓpoz q̃
habũdant mag9 ꝓ vtilz va
cuãt. sed z cõpes nesciũt. E
gestas z elõz q̃ pegñãt a bois
sempitñis. ꝓ ilicez ꝙ dna
remoz̃ãt. Ad ꝙd ꝓ apocalip
sim nobis q̃ z hui9 mũdi ama
tores sic ait. Dicis q̃ diues sũ
z locuples ꝓ nulli egeo: ꝓ nes
cis q̃ tu es miser ꝓ miser ꝓ abl'
ꝓ pau9 et ceq ꝓ nud9. Gloze
tpal sc̃ẽs ꝓ li mũdi sũt tous
fulgore potẽtie ī tẽr9 tũ vacu
sũt ela tione supbie: sic calamꝰ

ertius q̄dē mtent. ḥ ī tius vana
ant. r ob hoc ꝯpbi ertius ut ca
lam⁹ mundi ī tius vanu. elā ꝺ
ertius q̄ arbor ꝓmtates fedi. ī
tius ꝺ solidi. C ꝑ paolo aulam ī te
dūt audiāt ꝓpham q̄ ca dmo
dū de tella ẽor ꝯpalia oma
mēta. r q̄s lucellus ḥabeat
aulas sclaris ꝯpositas r oīa mēta
ḥ ꝓ suaui odore fetozē. r ꝓ zona
fumaulū. mēta. legāt ꝓpham di
uites q̄ spes opulētiaz. r audi
āt eū dicētē. De q̄ opulēta eius.
Dūto em̄ q̄ spes potētiaa minoz tā est
tomagis lubrica ꝙ certa: nā patimo
nū gūge q̄ndis trāsitoz. plus
venerant nōnulli hoīes ī ḥ sclo
p trēpalī potentiaa: q̄ū ꝑ stultu
tātas. Subrepuit em̄ q̄d mag⁹
fuit diuites: r q̄d hoīes ẽ omīo
despicuit. Fuit q̄da diuites hūi
leo. q̄s ū ifiat superbia rex: velut
plexiq; fuerūt scā vetis testamē
ti. q̄ affluebāt diuiaz: r tū
hūilitate pollebāt. C Erāt q̄da
supbos diuites rex ꝯpia fuat
elātos: q̄ꝝ ū fuīt opes ī vitio ḥ
volūtas. ſ nā tuē in rebz ūz: ḥ
ꝑ ḥs agentes. C Fit elatio pauꝑm
q̄s ḥ diuine eleuāt. r volūtas
ī eis sola supbiaz. Ihs r si ꝙes de
fuīt z ꝓpt mītas tā tu mozē. ꝑ q̄
supbi diuites ꝺ despīā. Deus
volt ẽ diues: pauꝑ ẽ ū volūtas
quoꝝ erat diues q̄uctēr. q̄ꝝ ꝑ
ta similis res ipe ne
ſp fuīt ī ecclīa. C Fit ideo ele
cupiditas ī ecclīa r
tē q̄ scdm pauco sīū
ẽ z pauperū. boīs bñ vtīs q̄
diuitias ꝺ celestas ī rebz salutā
ribz ꝓfuīt. boīs male vtīs
qui erāt milit ꝑ trēpalī lucro nu
dicant: n̄ aliq̄ bonū ꝓpter
gle appetitu fecīt. ſ male vtīs
qui noīas ogmatoēs opibz p
ius ꝓfuīt. bñ vtīs q̄ lucra malis
rū carnis ꝺ ingali hoīe statē
restīguīt. ḥz fuit malo bñ vti
bonuz: sic bono bñ vti mchz
C sic bono male vti malū:
sic male vti pessimū z. De diuiaz
Grauter ī dñi r elemosīna.
delinquīt: q̄ diuitias
atas ꝺ celestas ñ ī rebz salutaribz
ḥ ī vsibz ꝓpis vtīt. ſ elemīt eā
ī ꝓpe pauꝑibz. ob pīs sub ve
ste despicīt: r ide ng magis au
gēt delicta. vñ redmē ẽ bucerīt.
Ihor habz tñ bonū possessio ꝑ

sentiã rex: si vitã finat miserorꝫ
propt̃ ꝑ tẽptationꝫ mũdi lutra:
tãtoꝫ maiora supplicia ihesus
dabit: quãto ꝙ ꝑa maiora suũt
pcepta eiꝰ: potent̃ tormẽta pa
nũt: ꝙ pecuia eiã seruãdo amit
tunt: largẽ tolerauam⁹. Pat
monũ cũ retẽtũ pecit: manet
aũt erogatũ. Dui cũ aĩ rebꝫ
mũis durare nõ possumꝰ: ꝙ aut
nos illos monẽdo tolerem⁹ aut
illi nos vincẽtes deseruit: ꝑ duũli
tate vlus alij de rebꝫ mũdanis,
pesit: qñ cupidꝰ rapuit: alij ꝙ
salnãt dũ meor pulchitudie cõ
ditoris pulchrimã ꝑ videnã alau
dantes murant: vel dũ ꝑ mlcdie
opibꝫ ex eis celestia bona merẽ
t̃. Misericordia a ꝙrẽdo alienę mi
serie vocabulũ sortitꝫ. Nullus
aũt alieno miserentoꝛ cẽ potest
q̃ ꝑ hoc vincẽdo ĩse misericoꝛs ĩꝫ.
Qui cũ sũ nequã ꝫ nubonꝫ. Si
la sclera elemosiñ redimẽ potest
si ꝑcãs quisq; ꝑ mãlerit. Hic aũ ci
fructu elemosinaꝝ ĩdulgẽtiaꝝ
sequit: qũ ab sclerisope desinit.
Decꝫ qñ ꝑcãa diã mlcdie opibꝫ
ex ꝑgrint: ĩ q̃ iã caueat peccare
q̃ mlcdiam nõ ptĩ. Cetũ nulla
ꝫ delicti vena: qũ lic ꝑ credit mi
sericordia: ut eã sequat̃ ꝑcã. flõꝫ ele
mosinaꝝ: q̃ gle magno causa q̃m
misericordie ĩ ꝑnẽ ĩtuitu. Qualiter cũ ĩ
te canone ab vno q̃q; largit̃: talẽ
ꝙ apd dñm recipit̃. Qꝝ de bono ĩ
lantẽ ꝑ sentẽ appent spẽ ꝑdit: ꝙ
glam mercedis ĩ futũ nõ recipiet.
Dũ cũ causa iactãe pauꝫ pas
tũ: ꝫ ꝙm nõe opis ĩ petrũ ꝓiecti
tũ. Ju tũ elemosinaꝝ opa ꝑcã
ex tinguũt. atq; ĩ tẽtum ad reg
nũ sibi futuꝝ ꝓficiũt: ut q̃ iudex re
lectus ĩ futuro iudicio veniens ĩ
dexteram ꝓiectis dicat. Eluri
ui ꝙ dedistis mihi manducare. sitiui
ꝙ dedistis mihi bibẽ: hospes eraꝫ ꝙ
collegistis me. nudꝰ ꝙ operuistis
me. Qꝝ bñ q̃ ꝑmittit dicẽs. Ve
nite benedicti patris mei. ꝑcipite ꝑ
ratũ vobis regnũ. Ihs aũ qñ nulla
ꝑcedentia elemosinaꝝ tẽa sequit:
etiã iudicis voce sic dicat. Eluri
ui eũ ꝙ nõ dedistis mihi manducare:
sitiui ꝙ nõ dedistis mihi bibẽ. Qꝝ
iuste dicat. discedite a me male
dicti ĩ ignẽ etnũ: q̃ ꝑatuꝫ dia
bolo ꝙ angelis eꝰ. Qui mlcdiã li
nõ imꝑtit: illic pietatis fructũ nõ
ĩvenit. exemplo ardẽtis ditis.

q̄ in ferna ad tenuissia petentes
pulsus: qui si tenuissio negā re
fudit. Ad retibu subtili q̄ d
distrui⁹ poterat. Cautā aque
ardens petit: q micas panis ne
gauit. Vero dues oclos ap
qū larg⁹ panem q̄ sciēte vidit
que iacēte nō iacmas vidē despe
xit. Sō solū aūt qui eluriēti
tu mudo būficiū largitate ip̄e
dit. vl si qđ aliud ī digētu largit:
si qui ī imicū diligit: q̄ lugēti
affectū pallioꝭ solacioꝭ
ptit. Si iqubz lubz necessitatibz
silū adhibet clemosinā prestitu
bio facit. Sīa vt doctus bonū cle
mosinā ē: q mīa mandi emundā
nos. Quicūq egenis petentē
sim digētē simulet: et toto corde
illi misericordiā nō operis. Et iuste
de tormēto se liam ībet⁹ spēm
p̄ferat: is tñ q̄ simplicit ībut
fructū mūdane nō amittit. Quāuis
q̄q sit egenus: nullius tñ vī tibu
at ībet⁹ et nisi amore ī opere p̄
p̄tendere: qui et p̄ repto saluato
ris q̄ salutē q̄que fragile p̄pria
nō ī digētia pdē. Nam si aliud
nō habentes ī opīm benigne tibu
am⁹ merito nō p̄ndubio nō amit

tim⁹. Etiam si amplius possim⁹ q̄ eget
tate simulando nim⁹ largiēs: n
egentē q̄ dīm sallimus cum sacēna
uiam ab fronte si possim⁹. Duc
sūt clemosine: vna q̄ pal egenti
dare: q̄q̄ potueris. alia q̄ tali
dimittē a quo lesus es nocē
hoc p̄ma ad inlesā: altera
sibi malus. Erit g̀ qđ sp̄ ipse
vltiū pecuniā saltem vel gram
Roz clemosina tñ ī mūdi ea nō
bendā: ne cōmutatē tēpa mer
tes pcat dispensata. Cui autē
bñ tribuit q̄ tñ mētis alacri
tate p̄bet. Ideo q aplus hilarē
ipt datorē diligit deus. Memen
dñi q̄ ait ne panp aut tñ tedio.
nē oblata sulcipiat: aut ne
dño p̄milius merens tribuisse
videat. Deraptus alicui⁹ cle
mosinā facē. ñ q offinū misera
nois: h clemosinē tñ magnū sacle
ris. Ideo q salomon q offert iqt
sacrificiū de rapina pauper: tam
q̄ si q̄s victimet filiū ī spectu
patris sui. Q̄ cū iuste tollit iuste
tñ q̄ distribuet: si bñ alteri tri
q̄ ab alio male ereptū q̄rit. Mag
nū sacrificiū res pauper p̄stare q̄
mundi: vide sup. ubi de opā atq̄

fauores potẽti arentis tre aquã
tollere. vt flumina q̃ non ĩ diget
irrigare. ſlõ nũq̃ largitas diui
tũ p̃diga nõ ad vtilitatẽ. ꝫ ad cla
nonẽ effundit. opati ꝑ portis q̃
ũ ad cõfitẽdanonẽ docent audie
tũ. ꝫ ad hec gle ex aggrẽdũ o
turnũ. Re p̃hensibilis ꝫ stupẽ
a effusio largitatis. ſlã q̃m mo
dũ seruat: auar nullz. ꝫ oĩbz
largusz. Dispensator ũ debz cẽ
p̃digus: ꝫ discretus. Largiri de
bet q̃ũ oportz: ut tenendo
mẽsurã ĩ vno sufficiat ĩ plurimis.

Qd tñ ĩhac vita sit luctũ opari

Gauẽ ĩ hac vita bonum
ꝫ luctũ opari bonũ: illuc
nam ꝫ nõ iã opando ex pectat.
ꝫ rectũ no meritoz. Hec vita im
pijs longa vgĩa ẽ: ĩ oĩl'auẽ nul
toz amara ⁊ breuisz. Et luz vi
ta ista breuis sit. moras tñ s' fie
ri credit. ꝙa q̃ũ tolubz breuis sit
pijs spaciũ. tñ ⁊ si vinendi paz
z. amanti p aldubio longũz. Q'
vite p̃sentis longitudinẽ ĩ de sus
spacio. ꝫ de eis fine ꝺliberat: q̃ũ
sit breuis ⁊ misera satis hũ lit
pensat. Vita cũ p̃sens q̃ ꝑpẽ
dius ĩuẽtus deflat breuisz. Duo

cũ augmẽto perit: dũ id qd vide
t̃ mbitur q̃ fiet. ĩ ꝑterito defint
tẽ ex ꝑpõ cẽ breuis ostendit: ex
tuo ũ p̃manet ꝫ finit. Tela cũ
ꝺlimat filus. vita hoĩs ex plet
diebz singul. Qd dum ĩhac vita
vmur q̃rit vtrũ augmẽtũ. an
retrꝺ detimẽtũ vocetur. ꝫ q̃m
possit rẽ augmẽtũ dici qd pau
mẽsiones etatũ ad mortis tẽdit
detimẽtũ. Q' vitã longã q̃ris ad
eã tende vitã p̃qua ꝛanz. ⁊ eẽ
nã. ũ ad illã de qua erit cedũ te de
tendit vita ctua. ⁊ f' ꝺbũ carn
ꝺuictũ. ꝫ cũ vita vital' nã is
ta vita mortal'z. ſNon oportz ho
minẽ ĩ mortne mũdo: ne moriat
ĩ aĩa ꝛpõ. ſlã vẽ tit q̃ſz vnde
credit: si sicdm ſcm mores ĩ so
lo ẽ vnde delectet. De mora vite
istꝰ tedui ĩ patiẽ mstr: eo qd ad
desideratã patriam tardẽ ꝑuenĩ
at: ⁊ vite p̃sentis erũpnãs ser
us amittat. **De metu mortis.**

Omnes sã hui⁹ vite erũp
nas liberari se cupiãt: n
to volentes ex ire de corpe di ti
dispõsitone plenitz dum ĩhac
vita vsant. ut ꝑ longa tollerã
ne ex ꝑimenta. solidꝰ cor pau

enia roborer. ¶ Multi vitã odio habent: ¶ tñ mori timẽt. qñ plerisq; angustia ꝺ mg̃ dolor et siccitas oris effectu ¶ vigor di habẽ: tediũ: ¶ morẽdi metũ. ¶ oblate debet vnusq;sq; vite ꝛ sp timẽdũ vite ꝛ sic ꝛsiderare: ut de tẽptatione illi⁹ qui sibi blandimur caueat. ¶ Septũ ẽ cũ. ¶ In omnibz operibz tuis memorare nouissima tua: ¶ sic eternũ ñ peccabis. ¶ Venturi erimus ignorantia ꝛtenta ẽ: ¶ dñi ꝛsq; mori ñ existimat: tollit. ¶ dñi vnusq;sq; scelus quẽ ꝛsumit ne ꝛ iniquitatibz suis rapiat: ꝛ nullus timet vitia ñi culpa. ¶ Ita in cautos diabolus eos qs vigilãtes attendit ad vitia: subito morientes p talẽ mitt ad tormenta. ¶ Sepe inuides ꝛspat sullana vita. ¶ dñe ꝛpone nunc gla. vel rex habũ dantis gesserũt ab his repente hora ꝙ nescierũt ꝙ vno ictu eripiũt rapiũt. atq; absorbẽt p tanto ꝛminandi ceteris gehenne tendens ꝛputant. ¶ De quibz ihũ p psetã dicit. ¶ Dixerũt ꝛ bois deus suos ¶ in pũctu nõ ꝛsurgent nec subsistent. ¶ Impijs mortẽ ꝙ timitatione sua ad culpã multos trahunt tale ꝛsilium pñs multos a culpa reuocat. ¶ Exterrorem ẽt. qñ cãt psalmista letabit⁹ iustus cũ viderit vindictã impior: manus suas lauabit ꝛ sanguine peccatoris. ¶ In pctor cũ morientiũ sanguine lauant multi manus: ¶ ꝛp dñi cor pena ꝛspuat ꝛspicientis vita mundat. ¶ Quo cũ tales mundus exitus terreat nõ solũ qui viderit refugit. ¶ sed eos ea abominatione illi⁹ qui ita valuerit exortatione ꝛpellit. ¶ Meritu vite aie electorũ mimo trent metus ꝛcussi ¶ ꝛ tñ ad pñm ñ. aut ad supplicii tñ ꝛcant. ¶ Quia dã aũt ela ꝛ finem suum pgunt. ale nibz quibz dã pctis: quia dã vo ipso suo exitu hilarescũt ex et nox ꝛtẽplatione bonor. ¶ Quũ cũ mis ꝙsq; ihat vita sit iustus: tñ dñi exitus ille egredit. ¶ ꝛ ti ment ne dignus supplicio sit. ¶ Nullus cũ hõ absq; peccato: nec quisquã pt de se esse ꝛsecurus. ¶ Quo ¶ tñ ꝛ ¶ ꝛ omnis ibis red tendus sit exitus. ¶ Nemo nullor optimũ votorũ tñquilla ꝛmẽdat: aut cor ꝛtribulãt ꝛsãz hã le diorũ angelor. ¶ ꝛ ab hor tuspe sine vexatione dura tol

lunt. Pranos autē apostate ā
geli ex rapuit morientes. ut eis
sit tortores ī penis: q fuerūt
sua sorores ī vicijs. Et si pietas p
defunctis fidelibz flere inbeat:
fitres tū p eis lugere vetat. Illi
eīm deplorandi sūt ī morte: qs
miseros in fernus ex hac vita re
cepit: ū qs celestis aula ī letitiā
deo intulit. Hic ē eīm pane mi
seratiōis affectus: ut p uno qs
mortuo sacrificiū deo offerat. In
de est qđ scriptū est. Et mortuo ū
defraudes misericordiā. Explicit liber sci ysidori hyspalensis archiepi de summo bono.

Finitus et cōpletus ē liber iste p nos sorores scholasticarum de westhofē porcillā. et anno kyrieleys et kalendā regis. Anno dñi m°. ccc°. lxx°. ix°. circa tempus illud mortalitatis. regnauit pestis epidimia ī oibz regionibz istis

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

TIFFEN Gray Scale

R G B W G K C Y M

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

© The Tiffen Company, 2007

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black